ЯК СЕЗОННЫЯ МАХЛЯРЫ ЗНАХОДЗЯЦЬ АХВЯР

5

100 ДЗЁН СТАРШЫНІ СЕЛЬСКАГА САВЕТА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

23 ЛІСТАПАДА 2018 г.
ПЯТНІЦА
№ 226 (28842)

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

+TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Максім РЫЖАНКОЎ, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта *(па выніках выязнога прыёму грамадзян у Мазыры):*

«Былі агучаны праблемы, якія мясцовыя ўлады маглі вырашыць на сваім узроўні, праявіўшы больш чалавечага падыходу да людзей. Гэта датычыцца не толькі аднаго канкрэтнага раёна. У прыватнасці, гэта тэмы газазабеспячэння, афармлення дакументаў на зямлю і нерухомасць у сельскай мясцовасці. Па такога роду пытаннях мясцовыя ўлады могуць знайсці магчымасць зрабіць крыху больш, чым прадпісана ў кагосьці ў функцыянальных абавязках, асабліва калі гэта датычыцца пенсіянераў, ветэранаў або інвалідаў».

КАРАТКА

- **Зборка турбаагрэгата пачалася ў машыннай зале другога энергаблока БелАЭС.**
- Адзіны тарыф на электрычную энергію для насельніцтва плануецца ўвесці ў Беларусі ў 2019 годзе.
- **Усе беларускія аптэкі падключацца да сістэмы электроннага рэцэпта да канца года.**

- Беларускія хакеісты не будуць лічыцца легіянерамі ў расійскіх клубах КХЛ.
- **Канцэрн «Белнафтахім» праводзіць апытанне насельніцтва для вызначэння далейшай стратэгіі змянення цэн на аўтамабільнае паліва.**

ЗЯЛЁНАЯ АСВЕТА

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Вучаніцы малодшых класаў Германавіцкай школы Шаркаўшчынскага раёна на занятках у экалагічным класе. Заняткі праводзіць грамадскі эколаг, настаўнік біялогіі і геаграфіі і кіраўнік школьнага экалагічнага клуба Марына ФЁДАРАВА.

Занятасць

«СТАЛОВАЯ Ў ВАС ЁСЦЬ?»

Як мінчане шукалі работу на кірмашы вакансій

«Нашы мужчыны едуць у Расію на заработкі, а потым плачуць, што ў працоўнай кніжцы запісу няма. А нам аддзелачнікі вельмі патрэбны!» — кажа кадравік мінскага будаўнічага прадпрыемства. Больш за 100 арганізацый сабраў учора ў сталіцы агульнагарадскі кірмаш вакансій. Каго шукалі наймальнікі і што чакаюць ад работы саіскальнікі — у нашым рэпартажы.

СТАР. 2

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Сітуацыя

Фота Андрэя САЗОНАВА.

Людміле 62. Яна жыве ў аднапакаёвай кватэры, якая афармлена ва ўласнасць не да канца. Тут даўно адключаныя электрычнасць і халодная вада. Каля трох гадоў яна не атрымлівае пенсію, бо згубіла пашпарт, сваякоў не мае. За камунальныя паслугі жанчына вінаватая каля трох тысяч рублёў... Гаспадыня сталічнага жылля, доўг якой блізіцца да 7000 рублёў, ужо два гады як памерла, а доўг застаўся. Кватэра ўвесь гэты час стаіць адамкнёная. Сваякі не спяшаюцца прымаць такую спадчыну, працягваючы жыць у інтэрнаце... Падобных гісторый у «камунальным» жыцці вялікага горада хапае. Але чамусьці злосныя неплацельшчыкі ўпэўненыя, што да крайняй меры — высялення з жылплошчы — ніхто прыбягаць не будзе. А дарэмна. У гэтым давялося пераканацца, прычыніўшыся да аднаго такога высялення ў Першамайскім раёне сталіцы. 46-гадовая Вольга жыла ў арэндным двухпакаёўцы, за якую завінавацілася дзяржаве амаль 4000 рублёў. Некалькі дзён таму яна пазбавілася сталічнай рэгістрацыі і фактычна апынулася на вуліцы.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

СЯБРОЎ У НОВЫМ ГОДЗЕ НЕ МЯНЯЮЦЬ!

Ідзе падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2019 года.

Заставайцеся з намі — будзе цікава!

«СТАЛОВАЯ Ў ВАС ЁСЦЬ?»

Не ўмееце — навучым

Па назіраннях сталічнай службы занятасці, 70 працэнтаў беспрацоўных арыентаваны на рабочыя прафесіі. На кірмашы можна было знайсці шмат прыдатных прапаноў. Так, хлебазаводу № 2 патрабуюцца пекар, фармоўшчык цеста, укладчык. Заробкі — ад 500 да 700 рублёў. «Керамін» сваім супрацоўнікам гатовы плаціць больш — 800—900 рублёў. Па некаторых спецыяльнасцях — кантралёр-прыёмшчык вырабаў, апраўшчык-чысцільшчык — на заводзе можна прайсці навучанне.

— Яно цягнецца месяцпаўтара, — удаецца ў дэталі кадравік. — Аплата працы ў гэты час будзе, але, вядома, у меншым памеры — каля 300 рублёў. Адзіны мінус — гэтыя прафесіі цяжкія фізічна, бо звязаны з вытворчасцю вырабаў. Унітаз можа важыць 30 кілаграмаў!

Арганізаваць навучанне, калі трэба, гатова і прадпрыемства «Белмедпрэпараты». Напрыклад, па такіх спецыяльнасцях, як апаратчык стэрылізацыі, дазіроўшчык медыцынскіх прэпаратаў. Заробкі абяцаюць ад 480—560 рублёў.

Мінскі падшыпнікавы завод набірае кавалёў на молатах і прэсах (калі маеце чацвёрты-пяты разрад, будзеце атрымліваць ад 800 рублёў у месяц), токараў (на тыя ж грошы), шліфоўшчыкаў (ад 600 рублёў), фрэзероўшчыкаў (800—900 рублёў).

Ёсць прапановы і для некваліфікаванай працы. Бадай, самая папулярная вакансія — прыбіральшчык. Плацяць няшмат — ад 300 да 400 рублёў. У 12-ю гарадскую клінічную стаматалагічную паліклініку неабходны санітарка і дворнік.

— Вакансіі хутка закрываюцца, так што думайце, — кажа прадстаўнік медустановы мужчыну, які зацікавіўся прапановамі.

— А сталовая ў вас ёсць? — пытаецца той.

— Ёсць абсталяваны пакой прыёму ежы.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Калі ўзрост — перашкода

Кадраў не хапае ў гандлі. Так, гандлёвы дом «Палессе» шукае прадаўца, кантралёра-касіра, кухара, кандытара. Прапануюць 500—600 рублёў у залежнасці ад разраду. У гіпермаркетах Prostore гатовы плаціць на 100—200 рублёў больш. «Графік — два праз два, 12-гадзінная змена. Ёсць магчымасць падпрацоўкі для студэнтаў: аплата пагадзінная, час работы яны самі выбіраюць», — расказвае прадстаўнік сеткі.

У ЦУМе, акрамя прадаўца, неабходны кладаўшчык, грузчык і ахоўнік. Заробкі — каля 600 рублёў. З бонусаў — зніжка на абеды 30—40 працэнтаў у месцах грамадскага харчавання ўнівермага.

Адна з жанчын цікавіцца ў наймальнікаў вакансіямі бухгалтара.

— Я ездзіла ў Маскву, дапамагала дачцэ, толькі нядаўна ў Мінск вярнулася, — дзеліцца яна. — Па адукацыі я таваразнаўца, але вопыт бухгалтара ёсць. Пра заробак не думала — галоўнае, работу знайсці. Шмат адмоў атрымлівала. Мне 51 год, многія не хочуць браць з-за ўзросту — так адкрыта і кажуць. Хоць там, куды звярталася, дагэтуль бухгалтары патрабуюцца.

На кірмашы жанчына ўсё ж зацікавіла аднаго з работадаўцаў — яе запісалі на заўтра на гутарку.

Пра складанасці пошуку працы ў тых, каму «за», казала і іншая саіскальніца. Іне 52, мае дыплом інжынера-будаўніка. Праўда, па спецыяльнасці даўно не працавала, таму разглядае для сябе розныя варыянты. «Хацелася б, вядома, у офісе сядзець, але хто возьме? У аб'явах пішуць, што патрэбны кандыдаты да 40 гадоў... Тут знайшла для сябе вакансію прасавальшчыцы. Так, заробак невялікі — а што рабіць?» — уздыхае.

Шукаем тактоўных і ўраўнаважаных

Актыўна набірае працоўныя рукі сфера будаўніцтва. На «Мапідзе» адкрыта каля 50 вакансій — як тэхнічных, так і інжынерных. Прадпрыемства «КСП-92», якое займаецца адстройвальнымі работамі, запрашае маляроў, тынкоўшчыкаў, сталяроў, абліцоўшчыкаў.

— Робім кватэры пад ключ, усе аб'екты па Мінску. Заробак своечасовы, — падкрэслівае кадравік. — Рабочыя ў нас атрымліваюць ад 800 да 1500 рублёў у залежнасці ад кваліфікацыі. Заказы ёсць заўсёды.

Некаторыя саіскальнікі прыходзяць на кірмаш адразу з працоўнымі кніжкамі. «Дрэнныя артыкулы ў працоўнай ёсць? У міліцыі на ўліку былі?» — пытаюцца прадстаўнікі прадпрыемстваў, перш чым запісаць кандыдата на гутарку.

— У мяне спецыяльнасцяў шмат. Слесар-рамонтнік, наладчык абсталявання — цэлы спіс, — усміхаецца немалады мужчына.

Фармальна ён мае працу — на заводзе. Праўда, завод цяпер прастойвае. «Цэлы месяц наогул ніякай работы! — скардзіцца гараджанін. — Атрымліваю 6,60 рубля ў дзень. Вось і палічыце мой заробак».

На кірмашы мужчына спадзяецца падабраць вакансію, дзе плацяць 600—800 рублёў у месяц. І пажадана работу ў адну змену — узрост усё ж такі.

Кіроўцы неабходны ў аўтобусны парк № 7. Ахвотных папярэджваюць: умовы працы нялёгкія. Затое грошы добрыя: тым, хто ездзіць у горадзе, абяцаюць 1300 рублёў, на прыгарадных маршрутах — 1100. «Мінсктранс» запрашае кантралёраў. Сярэдні заробак — 680 рублёў. З патрабаванняў — агульная сярэдняя адукацыя, а таксама ветлівасць, тактоўнасць і ўраўнаважанасць.

Усяго ў сталіцы налічваецца больш за 17 тысяч вакансій. У большасці выпадкаў (57 працэнтаў) прапануюць ад 400 да 800 рублёў у месяц. Чвэрць свабодных рабочых месцаў з заробкамі да 400 рублёў. На кожнай шостай вакансіі гатовы плаціць ад 800 да 1500 рублёў, больш за 1500 рублёў — толькі ў 1 % прапаноў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Ганна ЗАНКАВІЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У ЗША выпрабавалі новую ядзерную зброю

У ЗША прайшлі выпрабаванні новай мадэрнізаванай шматфункцыянальнай ядзернай бомбы B61-12, паведамляе выданне The National Interest. Выданне піша, што «B61-12 дазваляе наносіць розныя тыпы ўдараў: з пранікненнем у зямлю і над паверхняй, высокай і нізкай магутнасці, а таксама можа выкарыстоўвацца для разбурэння падземных бункераў». Дакладнасць удару павышана за кошт новага «хваставога апярэння, а таксама інерцыйных навігацыйных сістэм». Як паведамляе дырэктар інфармацыйнага праекта аб ядзерных узбраеннях Федэрацыі амерыканскіх навукоўцаў Ганс Крыстэнсен, B61-12 валодае функцыямі ядзерных бомбаў B61-7 (магутнасцю 10—360 кілатон), B61-11 (400 кілатон для наземных удараў) і B83-1 (выкарыстоўваецца для разбурэння падземных бункераў), але з меншай колькасцю радыеактыўных ападкаў і «больш эфектыўнай сістэмай паражэння».

Пенсійны ўзрост у Японіі плануюць падняць да 70 гадоў

Урад Японіі мае намер падняць планку пенсійнага ўзросту ў краіне да 70 гадоў замест цяперашніх 65 гадоў для працягу эканамічнага росту ва ўмовах хуткага «старэння» насельніцтва. Аб гэтым паведаміла інфармагенцтва «Кіёда Цусін» са спасылкай на праект даклада спецыяльнай камісіі па гэтым пытанні. Па даных агенцтва, ідэі павелічэння пенсійнага ўзросту будуць разгледжаны 26 лістапада на пасяджэнні Савета па эканамічнай і фінансавай палітыцы, каб да наступнага лета падрыхтаваць канкрэтны план. Законапраект аб павелічэнні пенсійнага ўзросту мяркуецца падрыхтаваць у 2020 годзе, ён будзе ўлічваць розныя ўмовы працоўнай дзейнасці, напрыклад скарочаныя працоўныя дні, выкананне дыстанцыйнай працы з дому, выдзяленне субсідый кампаніям за наём пажылых супрацоўнікаў. Як вядома, сярэдняя працягласць жыцця ў Японіі складае ў мужчын звыш 80 гадоў, а ў жанчын — звыш 87. Паводле даных японскага ўрада, кожнаму чацвёртаму жыхару краіны больш за 65 гадоў.

Пад Антарктыдай знайшлі загадкавую зону

Міжнародная група навукоўцаў высветліла, што пад Усходняй Антарктыдай размяшчаецца крыніца геатэрмальнай энергіі, якая можа спрыяць раставанню ледавіковага шчыта. Пра гэта паведамляе выданне Science Alert. Вынікі радыёлакацыйнага зандзіравання, якое дазволіла выявіць працэсы пад трохкіламетровай тоўшчай лёду, паказваюць, што лёд у гэтай зоне плавіцца знізу ўгору, а адталая вада сцякае ў падлёднае возера. Працэс раставання можа працягвацца тысячы ці мільёны гадоў, і сам па сабе ён не ўплывае на знікненне ледзянога покрыва. Аднак у будучыні можа зрабіць рэгіён больш адчувальным да наступстваў глабальнага пацяплення. На думку спецыялістаў, найбольш магчымымі крыніцамі цяпла з'яўляюцца радыеактыўныя пароды і гарачая вада, якая вывяргаецца з глыбінь зямной кары.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Унитарное предприятие «Слуцкий рынок ОПС», г. Слуцк, пл. Базарная, 13

Предмет аукциона (одним лотом)

Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (номер дома)
Месторасположение предмета аукциона: Минская обл., Слуцкий р-н, **г. Слуцк**, ул. Максима Богдановича			
Здание кирпичное	40,4 кв. м	640/С-84557	д. 136А/1
Здание склада	286 кв. м	640/С-84559	д. 136А/2

Сведения о земельном участке: пл. 0,1009 га, предоставлен продавцу на праве аренды сроком по 10.01.2033 г. для содержания и обслуживания зданий. Ограничения прав: водоохранная зона реки Случь, площадь 0,1009 га

Начальная цена с НДС 20 % – 36 416,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 11.10.2018

Дата и время проведения аукциона: 21.12.2018 в **11.00** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. **Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 20.12.2018 до 17.00** по указанному адресу. **Тел.: +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Минскагротранс», г. Минск, ул. Бабушкина, 29, п/у Колядичи

Предмет аукциона

Имущество, реализуемое одним лотом, расположенное по адресу: Минская обл., г. Столбцы, ул. 17 Сентября, 59, в составе

Автомастерская (здание нежилое), инв. номер **622/С-5578**, общ. пл. **277,1** кв. м

Здание вспомогательное (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36385**, общ. пл. **37,5** кв. м

Мастерская (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)), инв. номер **622/С-5576**, общ. пл. **786,6** кв. м, в т. ч. кирпичный забор, асфальтобетонное покрытие

Контрольно-пропускной пункт (здание нежилое), инв. номер **622/С-5574**, общ. пл. **158,8** кв. м, в т. ч. смотровая яма, ворота металлические, ограждение металлическое

Пристройка кирпичная (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36384**, общ. пл. **3,8** кв. м

Линия электропередачи (сооружение специализированное энергетики), инв. номер **622/С-46452**, протяженность **82,9** м

Туалет кирпичный (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36386**, общ. пл. **2,4** кв. м

Водопровод (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер **622/С-46453**, протяженность **313,3** м

Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. 1,1000 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания производственной организации г. Столбцы ул. 17 Сентября, 59
Начальная цена с НДС 20 %	227 156,10 белорусских рублей (снижена на 20 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 03.09.2018

Дата и время проведения аукциона	**06.12.2018** в 14.00мин по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**04.12.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

ОАО «СПЕЦМОНТАЖСТРОЙ»
извещает своих акционеров (их представителей) о проведении 5 декабря 2018 г. внеочередного общего собрания по адресу: г. Минск, ул. Володько, 20, каб. 35

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ

1) О досрочном прекращении закрытой подписки на акции дополнительного выпуска Общества.

2) Об утверждении результатов размещения дополнительного выпуска акций Общества.

3) Об утверждении решения о выпуске акций.

4) О внесении изменений и дополнений в Устав Общества и их утверждении.

Место проведения собрания по месту нахождения ОАО «СПЕЦМОНТАЖСТРОЙ»: г. Минск, ул. Володько, 20, каб. 35.

Начало работы собрания в 18.00.

Регистрация участников собрания с 17.00 до 17.45 в день проведения собрания. Акционеру при себе иметь документ, удостоверяющий личность, представителю акционера – документ, удостоверяющий личность, доверенность или договор.

Список акционеров для регистрации участников собрания будет составлен по данным реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 30 ноября 2018 г.

С материалами по вопросам повестки дня собрания можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник–пятница) с 14.00 до 17.00, начиная с 23.11.2018, по месту нахождения Общества.

Орган, созывающий общее собрание: наблюдательный совет, основание созыва: протокол от 22.11.2018 № 11/2018.

Наблюдательный совет ОАО «СПЕЦМОНТАЖСТРОЙ»

УНП 100036332

Напярэдадні падзеі

ГІСТОРЫЯ НА ЛЁДЗЕ

Беларусь упершыню прыме чэмпіянат Еўропы па фігурным катанні

З 21 па 27 студзеня на лёдзе «Мінск-Арэны» пройдзе 111-е першынство кантынента. Беларускія гледачы змогуць убачыць наймацнейшых фігурыстаў Еўропы, у тым ліку шасціразовага чэмпіёна кантынента ў адзіночным катанні Хаўера Фернандэса. На турніры традыцыйна будуць разыгрывацца медалі ў чатырох відах праграмы: мужчынскім адзіночным катанні, жаночым адзіночным катанні, парным катанні і танцах на лёдзе.

«Гэта падзея, якая ўвойдзе ў нашу гісторыю, бо гэта від спорту, які быў любімы як у СССР, так і ў эпоху нашай незалежнасці, — адзначае **намеснік міністра спорту і турызму краіны Аляксандр БАРАЎЛЯ.** — *Фігурнае катанне карыстаецца цікавасцю ў нашых грамадзян, гэтым спортам сёння займаюцца каля 1100 чалавек, але думаю, на самай справе гэтыя лічбы большыя. У нас ёсць трэнерскія кадры, інфраструктура, умовы для заняткаў фігурным катаннем, але ёсць, вядома, і праблемы».*

З мэтай вывучэння вопыту арганізацыі падобных чэмпіянатаў беларуская дэлегацыя нядаўна пабывала на этапе Кубка свету ў Маскве, дзе пераняла вопыт расійскіх калег. Аляксандр Барауля адзначыў, што перад беларусамі стаіць задача арганізаваць турнір на высокім узроўні. *«Ужо створаны аргкамітэт, вядзецца планавая работа, у нас ужо ёсць вялікі вопыт у правядзенні спаборніцтваў, але я вымушаны адзначыць, што ў фігурным катанні ёсць шэраг спецыфічных асаблівасцяў, дробязяў і тонкасцяў, якія вызначаюць поспех гэтага турніру».*

Акрамя таго, задача кіраўнікоў і трэнерскага штаба — належным чынам падрыхтаваць беларускіх фігурыстаў, каб гледачы маглі атрымаць асалоду ад выступлення нашых спартсменаў. Імёны фігурыстаў, якія прадставяць Беларусь на чэмпіянаце, дакладна пакуль не вядомыя. Прэтэндэнты на барацьбу ў танцах Ганна Кублікова і Юрый Гуліцкі зараз рыхтуюцца ў Маскве пад кіраўніцтвам вядомага спецыяліста Аляксандра Жуліна. Хутка яны будуць выступаць на міжнародных спаборніцтвах у Варшаве і Заграбе. Менавіта па выніках гэтых турніраў у кіраўнікоў будзе разуменне аб ступені гатоўнасці пары.

Прэтэндэнтамі на выступленне ў адзіночных спаборніцтвах сярод мужчын з'яўляюцца Аляксандр Лебедзеў і Якаў Зянько, хто з іх будзе прадстаўляць краіну на еўрапейскім першынстве, вырашыцца на чэмпіянаце Беларусі, які пройдзе 15—16 снежня. Вядома, запаветны пропуск атрымае пераможца.

У парным катанні справы ідуць куды горш, даслая беларуская пара Таццяна Данілава і Мікалай Камянчук год таму развіталіся з прафесійным спортам, новыя маладыя фігурысты пакуль па ўзросце не падыходзяць для выступлення на чэмпіянаце Еўропы, таму спаборніцтвы сярод спартыўных пар пройдуць без удзелу беларусаў.

У жаночым адзіночным катанні нашы спартсменкі цяпер знаходзяцца на стадыі набору прахаднога тэхнічнага бала, ад вынікаў іх выступленняў будзе залежаць, ці трапяць яны на дамашні чэмпіянат.

Адзначым, што турнір у Мінску наведае шэраг ганаровых і вядомых людзей у свеце спорту, сярод іх Таццяна Тарасава, Алена Чайкоўская, Наталля Бесцям'янава, Андрэй Букін і Аляксей Ягудзін.

Дарэчы, абанементы на чэмпіянат Еўропы ўжо паступілі ў продаж, іх кошт 200 рублёў. Па гэтым білеце заўзятары змогуць наведаць усе спаборніцтвы турніру і ў тым ліку гала-прадстаўленне. Неўзабаве ў продаж паступяць і адзінкавыя білеты, іх кошт будзе вар'іравацца ад 5 да 50 рублёў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Інавацыі ў адукацыі

ТОЛЬКІ ЛІЧБА!

У БДУ распрацаваны электронныя заліковыя кніжкі. Гэта новаўвядзенне было закладзена ў Стратэгію лічбавай трансфармацыі ўніверсітэта.

Новыя лічбавыя фарматы дакументаў дазваляюць эканоміць сродкі і аптымізаваць атэстацыйны працэс у БДУ. Дарэчы, толькі ў гэтым годзе за кошт укаранення новых студэнцкіх білетаў на аснове міжнародных банкаўскіх картак універсітэт сэканоміў каля 40 тысяч рублёў. У найбліжэйшы час планаванне работы выкладчыкаў, іх справаздачы аб выкананні вучэбных даручэнняў, журналы куратараў, іншыя дакументы будуць весціся толькі ў электронным выглядзе ў асабістых кабінетах выкладчыкаў на ўнутраным сайце БДУ.

У адрозненне ад традыцыйнай інфарматызацыі лічбавая трансфармацыя дазволіць мадэрнізаваць змест адукацыі і тэхналогій навучання, аптымізаваць асноўныя працэсы дзейнасці ўніверсітэта і яго структуру.

У БДУ ўжо распрацаваны камплект творчых заданняў па розных дысцыплінах, праведзена больш за 100 заняткаў па новых методыках эўрыстычнага, дыялогавага навучання, у тым ліку — у дыстанцыйнай форме. Больш за 500 выкладчыкаў прынялі ўдзел у анлайн-семінарах па гэтых методыках.

Мяркуецца пашырыць магчымасці для выбару студэнтамі дысцыплін і перайсці на індывідуальныя тэрміны вывучэння асобных курсаў. На лічбавых платформах у навучальны працэс будуць укараняцца сістэмы развіццёвага, эўрыстычнага, дыялогавага навучання, арыентаваныя на творчую самарэалізацыю студэнтаў, развіццё ў іх крытычнага мыслення і крэатыўных здольнасцяў, стварэнне ўласнага адукацыйнага прадукту. Рэалізацыя асноўных задач стратэгіі лічбавай трансфармацыі прадугледжвае ўкараненне анлайн-навучання, пашырэнне экспарту дыстанцыйных адукацыйных паслуг, мадэрнізацыю бізнес-працэсаў на аснове лічбавых беспаперовых тэхналогій.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Тэлефон пытанняў і адказаў

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі пройдуць і ў гэтую суботу, 24 лістапада. У аблвыканкамах і Мінгарвыканкаме на званкі будуць адказваць з 9.00 да 12.00:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭЎСКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Пятровіч ПЕНІН. Тэл. 8 021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Віктар Андрэевіч ЛІСКОВІЧ. Тэл. 8 015 273 56 44;

намеснік старшыні МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Віктар Уладзіміравіч НЕКРАШЭВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;

кіраўнік спраў МІНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

кіраўнік спраў МІНСКАГА гарвыканкама Ганна Мар'янаўна МАЦЕЛЬСКАЯ. Тэл. 8 017 222 44 44.

Што на дварэ?

СНЕГ, МОКРЫ СНЕГ, МЕСЦАМІ З ДАЖДЖОМ

У панядзелак уначы пры праясненнях мінус 12 градусаў, а днём да 2 цяпла

Гэтымі днямі ўмовы надвор'я ў краіне вызначае перыферыя скандынаўскага антыцыклону. Пераважае воблачнае без істотных ападкаў надвор'е з тэмпературным фонам, блізкім да сярэдніх шматгадовых значэнняў. А ў гэтыя выхадныя чакаюцца кароткачасовыя ападкі і днём да плюс 3 градусаў, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У гэтыя выхадныя дні ўмовы надвор'я на тэрыторыі краіны будуць вызначаць малаактыўныя атмасферныя франты, якія рухаюцца да нас з боку Заходняй Еўропы. У суботу месцамі пройдуць невялікія кароткачасовыя ападкі (снег, мокры снег, днём па паўднёвым захадзе краіны з дажджом). У асобных раёнах чакаецца туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 2—8 марозу, пры праясненнях паветра астудзіцца да мінус 11 градусаў, удзень будзе ад мінус 3 градусаў да 3 цяпла. У нядзелю таксама месцамі па краіне чакаюцца кароткачасовыя ападкі ў выглядзе снегу, мокрага снегу, па паўднёвым захадзе — з дажджом. У асобных раёнах туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы будзе ад нуля да мінус 7 градусаў, удзень — ад 3 марозу да 3 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак надвор'е ў краіне будзе ў асноўным вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску. Будзе пераважна без ападкаў, толькі па паўднёвым усходзе краіны пройдзе кароткачасовы снег. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы — 1—8 марозу, па поўначы пры праясненнях паветра астудзіцца да мінус 9 — мінус 12 градусаў, удзень па краіне чакаецца ад мінус 5 да плюс 2 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

«Дарожнікі накіруюць у вёску грэйдар»

З вёскі Долкінды Нясвіжскага раёна са скаргай на гарачую лінію нашай газеты патэлефанаваў яе жыхар Аляксандр Кандрацьевіч Гуліцкі. Сутнасць яго звароту датычылася дарогі.

— Гравійка, метраў на 500, уся ў ямінах, разбітая. Мне 80 гадоў, я інвалід другой групы, перасоўвацца ў такіх умовах вельмі цяжка. Да таго ж і аўтакраме не праехаць. Дарогай ніхто не займаецца. Падсыпалі б яе, загрэйдавалі! — эмацыянальна даводзіў нам заяўнік.

Яго словы мы перадалі намесніку старшыні Нясвіжскага райвыканкама Міхаілу Афанасіку, у чыёй кампетэнцыі знаходзіцца кантроль за вырашэннем вышэйагучанай праблемы. Суразмоўнік, папрасіўшы колькі часу на ўдакладненне сітуацыі, даволі аператыўна паведаміў рэдакцыі наступнае.

— Сапраўды, ёсць невялікая праблема ў Долкіндах, якую мы вырашым элементарна: дарожнікі пашлюць туды грэйдар. Асфальту ў вёсцы няма, там пясчана-гравійная дарога. Пасля нядаўніх дажджоў, вядома, яе крыху размыла, утварылася ямачнасць, — сказаў Міхаіл Вікенцьевіч.

Па словах намесніка старшыні райвыканкама, дарожная тэхніка на момант звароту вяскоўца па чарзе працавала ў іншых населеных пунктах — ва ўсе адначасова яе накіраваць немагчыма. У любым выпадку дайшла б чарга і да Долкіндаў.

— Ёсць тэхналагічныя карты ўтрымання дарог, — дадаў Міхаіл Афанасік. — Сродкі для гэтага выдзяляюцца ў залежнасці ад працягласці апошніх і нарматыўных тэрмінаў правядзення такіх работ.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

ДЫЯЛОГ ДЛЯ ПАРТНЁРСТВА

У Міжнародным адукацыйным цэнтры імя Ёханеса Рау распачаўся XVI Мінскі форум. Тэма гэтага года: «Беларусь і ЕС — будучыня партнёрства: дыялог, развіццё, дыгіталізацыя».

Кожны год у беларускай сталіцы па запрашэнні арганізацыі «Нямецка-беларускае таварыства» збіраюцца палітыкі, грамадскія актывісты і эксперты з розных краін, каб абмеркаваць пытанні адносін паміж Беларуссю, Германіяй і Еўрасаюзам. Што датычыцца двухбаковага супрацоўніцтва, то **генеральны дырэктар Нямецка-беларускага таварыства Райнер ЛІНДНЕР** сказаў, яно выходзіць на новы ўзровень.

— Мы чакаем, што ў мерапрыемстве прыме ўдзел каля 320 гасцей з 20 краін. Гэта своеасаблівы рэкорд, — паведаміў ён.

На форуме таксама прагучаць тэмы, прысвечаныя перспектывам рэгіянальнага супрацоўніцтва ў Еўропе, асаблівасцям эканамічных рэформаў у Беларусі, а таксама магчымасці ўдзелу грамадзянскай супольнасці ў рэгіянальным развіцці Беларусі.

Ганна ЮНЧЫЦ.

ДНЯПРО ЗНОЎ ЗАРЫБІЛІ СЦЕРЛЯДДЗЮ

Федэральнае агенцтва па рыбалоўстве Расіі правяло чарговае зарыбленне трансгранічнага ўчастка Дняпра. У раку ў раёне Смаленска выпусцілі каля 3,5 тысячы асобін малявак сцерлядзі. Па запрашэнні расійскага боку на зарыбленні прысутнічаў начальнік Віцебскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

У жніўні 2016 года ў Дняпры адбылася масавая гібель рыбы з-за буйнога замору на тэрыторыі Смаленскай вобласці. Загінулая рыба некалькі дзён плыла ўніз па цячэнні. Каб аднавіць запасы Дняпра і ўзнавіць папуляцыю сцерлядзі, якая раней была аб'ектам промыслу на гэтай рацэ, спецыялісты прыродаахоўных ведамстваў Беларусі і Расіі дамовіліся рэгулярна праводзіць зарыбленне. За два наступныя гады ў раку ўсялілі амаль 32 тысячы асобін рознаўзроставых малявак сцерлядзі, больш за восем тысяч экзэмпляраў сяголеткаў шчупака і каля тысячы двухгадовых сазанаў.

У Беларусі сцерлядзь пакуль занесена ў Чырвоную кнігу, вылоўліваць яе забаронена, нагадалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету.

У ГОМЕЛІ ЖАНЧЫНА ЎВАЛІЛАСЯ Ў СКЛЕП

Паведамленне пра гэтае здарэнне ў прыватным жылым доме паступіла ў цэнтр аператыўнага кіравання ўдзень.

Сітуацыю ўскладняла тое, што ўваходныя дзверы ў жыллё былі зачынены знутры. З дома жанчына прасіла аб дапамозе. Высветлілася, што пенсіянерка аступілася і ўвалілася ў склеп, самастойна падняцца не можа.

Ратавальнікі знялі шкло з аконнага праёма і такім чынам трапілі ўнутр. У адкрытым склепе на глыбіні двух метраў знаходзілася гаспадыня дома. Па яе словах, яшчэ напярэдадні вечарам, спускаючыся ў склеп, яна падвярнула нагу і ўпала.

Работнікі МНС дасталі жанчыну і перадалі яе брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі. Пацярпелую шпіталізавалі ў бальніцу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

З кватэранаймальніка — у бяздомныя

Вас высяляюць, акурат зараз

Палова дзясятай раніцы. Вольга дома з сяброўкай Таццянай. Стук у дзверы. Прыйшлі службовыя асобы. Гаспадыня ўпускае нас усіх у кватэру. У паветры моцны застаялы тытунёвы смурод. Жыллё недагледжанае і запушчанае, некалі пабеленая столь на кухні чорная, аднак дзверы-вокны цэлыя, нават букет хрызантэм у вазе... Заношаная бялізна на незасланых канапах і мяккія звяры-цацкі на стале. Магніцікі, прылепленыя да пліты, цацачны драўляны домік... Брудна, але не страшна.

Думаецца, жанчына не здзіўлена прыходам такой дэлегацыі, хоць намагаецца паказаць, што для яе гэта нечаканасць:

— Я нічога не ведала. Лісты ніякія не атрымлівала. У нас вунь нават скрыні паштовай няма, садралі са сцяны, гляньце.

— Такія паперы мы высылаем заказнымі пісьмамі, іх трэба забіраць з пошты. Сёння мы вас па законе высяляем. Неатрыманне карэспандэнцыі не вызваляе ад адказнасці, — тлумачыць ёй **Ксенія КАРШАК, судовы выканаўца аддзела прымусовага выканання (АПВ) Першамайскага раёна,** паказваючы судовае прадпісанне на высяленне.

— Дык мне на рукі ніхто не выдаваў ніякіх лістоў. Я ж павінна была за іх распісацца.

Гэтая заўвага Вольгі пацвярджае, што яна, як і многія даўжнікі, лічыць, што калі пошту не атрымліваць, то быццам бы нічога і не павінны, а дзяржава папалохае, але нічога не зробіць, абыдзецца ўсё як-небудзь. Пра тое, што аплачваць камунальныя паслугі трэба папярэдне, проста каб іх атрымаць, як гэта робіцца ў многіх краінах, а не праз месяц пасля іх спажывання, — як у нас, яны нават чуць нічога не хочуць.

Спачатку судовы выканаўца дае гаспадыні час да 21 лістапада, каб сабраць рэчы і вывезці іх з хаты, бо тое, што застанецца, ужо не будзе ёй належаць.

— Вы ўвогуле збіраецеся вывозіць рэчы?

— Я думаю, мяне не выселяць.

— Вас ужо высяляюць, вось акурат зараз.

— Дык а куды ёй ісці? — абураецца сяброўка Таццяна. — Гэта як бомж атрымліваецца? З якой ласкі?

Калі я пытаюся, ці не зможа яна даць часовы прытулак Вользе з рэчамі ў сябе, адказвае: «У мяне свая сям'я, і дзеці, і ўнукі».

— А калі я падам апеляцыю і дакажу, што не атрымлівала карэспандэнцыю?

— Судовае рашэнне ўступіла ў законную сілу і не падлягае абскарджанню. У вас быў на ўсё гэта час. Цяпер ідзіце ў юрыдычную кансультацыю і высвятляйце што да чаго, калі хочаце, аднак гэтае жыллё вы ўжо не вернеце, — кажа Ксенія Каршак.

Вольга сцвярджае, што з лета плаціць па 120—150 рублёў са свайго заробку. Сапраўды, з ліпеня яна ўладкавалася прыбіральшчыцай на завод па дагаворы падраду, увечары яшчэ ў кафэ падпрацоўвае пасудамыйкай. Аднак гэта здарылася ўжо пасля суда, куды яна не з'явілася, і які выдаў прадпісанне аб высяленні.

Пытанне, чаму жанчына працаздольнага ўзросту, якая мае рукі і ногі, не пайшла на работу раней, у гэтай сітуацыі, хутчэй, рытарычнае. Як і спроба даведацца, чаму яна не прыватызавала кватэру. Не хацела быць уласнікам? Няхай сабе. Аднак калі стала вядома, што акрамя камуналкі прыйдзецца плаціць яшчэ і за карыстанне жыллём, якое знаходзіцца не ва ўласнасці, можна было падумаць, што сумы павялічацца? І не трэба гаварыць, хто там тыя ўказы чытае — чуткамі свет поўніцца — усе ведалі пра тэрміны на прыватызацыю і наступствы падзялення жылля на прыватызаванае і камерцыйнае.

— Не стойце, збірайце рэчы, не затрымлівайце наш час. Інакш выйдзеце ў тым, што на вас надзета, — далучаецца да размовы толькі што падышоўшая **Дзіяна ХЛЯБІНСКАЯ, вядучы юрысконсульт сектара арганізацыйна-кадравай прававой работы прадпрыемства «Домэнергасэрвіс»** — уласніка кватэры даўжніка.

Усе спадзяванні на адтэрміноўку для Вольгі знікаюць, яна пачынае пакаваць рэчы.

Сабраць 30 гадоў жыцця за дзве гадзіны

Жанчына да апошняга не верыць, што гэта яе апошнія хвіліны ў кватэры, дзе яна пражыла 30 гадоў. У вачах адчай, слёзы, надзея... У мяне самой камяк у горле, хоць разумею, што ўгаворы, тлумачэнні і лісты да Вольгі прыходзілі не адзін год, перш чым сітуацыя дакацілася да апошняй кропкі. Яна не прыходзіла на сустрэчы з судовым выканаўцам, не з'явілася на суд. Проста не хацела нічога мяняць і не верыла, што яе сапраўды ўрэшце выселяць.

— Наконт пагашэння даўгоў з Вольгай неаднаразова размаўлялі супрацоўнікі міліцыі, РДЦ, тлумачылі і расказвалі, што яе чакае, і што ёй трэба зрабіць. Даўгі ў яе былі ўвесь час, а гэта не адзін год, і нават не дзесяць. Перыядычна яна нешта плаціла, аднак запазычанасць да канца так і не пагашалася, — кажа Марына Корбут, намеснік начальніка разлікова-даведачнага цэнтра (РДЦ) № 6 Першамайскага раёна. — Яна не працавала, на што існавала — невядома. Неяк прыйшлі з міліцыянерам да яе, а яна на лаўцы перад пад'ездам ляжыць нецвярозая. Забралі яе ў выцвярэзнік. А што з яе возьмеш?

— Я не разумею, што мне рабіць, — пачынае плакаць Вольга. — Дайце мне час да 21-га, можа, я знайду грошы на аплату.

— У вас быў час выправіць сітуацыю яшчэ да чэрвеньскага рашэння суда, на які вы не з'явіліся. Выканаўчае вядзенне ў дачыненні да вас распачата 12 верасня, і даўно выйшлі ўсе тэрміны на зборы. Усе лісты, якія мы вам дасылалі, назад вярнуліся, таму што вы іх не атрымлівалі, — не пагаджаецца судовы выканаўца.

Службовыя асобы прапануюць пазваніць сябрам, знаёмым, каб яны дапамаглі сабраць рэчы і вынесці іх. У кватэры няма нічога каштоўнага, што можна было б арыштаваць і рэалізаваць ва ўлік спагнання доўгу.

Жанчына ўсё ж пачынае збіраць дакументы, асабістыя рэчы. З секцыі дастае закаткі, кажа, у суседзяў іх рабіла, там жа і ежу гатавала, бо пліта электрычная і, зразумела, без святла, якое ўжо даўно адключана, не працуе.

Вольга пакуе бялізну, знімае са сцен фатаграфіі. З крэсла за ўсім моўчкі назірае 16-гадовы Джэк — сабака быццам разумее, што гэта яго апошняя магчымасць пабыць у цяпле. У каробкі складваецца мноства шкляных і крыштальных чарак, келіхаў, ваз — посуд, як мноства мастацкіх кніг, таксама сведчыць пра былы дабрабыт сям'і. Кнігі жанчына таксама збірае, гартае старонкі, успамінае нешта. Калі каробкі канчаюцца — проста загортвае рэчы ў дзяругі. У пад'ездзе пакрысе вырастае гара няхітрага скарбу.

Жанчына не абураецца, не крычыць. Проста хапае розныя рэчы, узважваючы, браць іх ці не. Час ад часу просіць дазволіць ёй выправіцца і пачынае плакаць. У паветры адчуванне адчаю і бязвыхаднасці, і нават думкі, што яна сама давяла сваё жыццё да такой кропкі, не дапамагаюць.

Слесар пачынае мяняць замок у дзвярах...

Таццяна звоніць яшчэ адной сяброўцы Вольгі, просіць прынесці сумкі, каб дапамагчы сабрацца. Тая прыходзіць з сабакам і адразу з парога:

— Так, я не разумею, што тут адбываецца? Яна ж плаціць штомесяц па меры магчымасці. За што? Ну, давайце, выкіньце яе на вуліцу!

— Усё робіцца па законе, — адказвае Ксенія Каршак.

Жанчына так разыходзіцца, што пачынае абражаць службовых асоб, пакуль ёй не нагадваюць, што выклічуць міліцыю.

Вядома, шкада, што так атрымалася, аднак, як бачна, рэальна дапамагчы грашыма Вользе ніхто з сяброў не спяшаўся. Верылі, што не бывае такога, каб чалавека на вуліцу выставілі за даўгі. Але ж калі здымаеш жыллё ў прыватнага гаспадара — або плаціш, або з'язджаеш, і ніхто ў гэтым не пярэчыць. Чаму ж у аналагічнай сітуацыі з уласнікам — дзяржавай — павінна быць інакш?

Не будзеш плаціць — адключым святло

У кватэры зробяць рамонт і выдзеляць жыллё тым, хто мае ў ім патрэбу. А даўгі застануцца за папярэднімі кватарантамі. Спрабаваць спагнаць запазычанасць можна яшчэ тры гады пасля гэтага. Да поўнага пагашэння або прыняцця рашэння, што гэта немагчыма.

На рабоце ў кафэ Вольгу сёння падменіць Марыя, яе суседка, якая разам з ёй падпрацоўвае пасудамыйкай:

— Так шкада. Хоць бы які пакойчык ёй далі. Я ж ёй казала, ідзі працуй, хоць за капейкі. Летам вунь назбірай ягад, здай ці закатак нарабі. Ну пойдуць табе насустрач з доўгам. Сяброў, гэтых выпівох, на парог не пускай!

— Пойдзем да мяне, — кажа Таццяна. — Куды табе дзецца...

Вольга з сяброўкамі стаіць каля пад'езда побач з клункамі з няхітрым хатнім скарбам, яшчэ больш рэчаў засталося на лесвіцы. Пакуль жанчыны вырашалі, да каго з іх цяпер ісці Вользе, Джэк намагаўся вярнуцца з холаду ў цёплую хату. Сабаку ў гэтай гісторыі, здаецца, не пашанцавала больш за ўсіх — наўрад ці ў яго ёсць сябры і сваякі, якія дадуць прытулак хоць бы на нейкі час. А для Вольгі іспыты таксама толькі пачынаюцца... І вінаваціць у гэтым, думаецца, няма каго, акрамя сябе.

— Нядаўна з камерцыйнага жылля, якое будавалі для прафесарска-выкладчыцкага складу, сям'ю дацэнта БДУ выселілі. У яго доўг быў за трохпакаёўку 3300 рублёў. На званкі ні ён, ні жонка не адказвалі, на нас рэагавалі агрэсіўна. Пасля спаганялі доўг па месцы працы, — успамінае Марына Корбут. — Тут ужо не спішаш нявыплаты на тое, што чалавек п'е. У гэтым жылым комплексе ў нас, дарэчы, шмат даўжнікоў. Не разлічылі магчымасці заробкаў людзей і платы за карыстанне памяшканнямі павышанага камфорту.

Калі чалавек не аплаціў камунальныя паслугі ў тэрмін, на наступны ж дзень, 26 чысла, ён атрымае па тэлефоне паведамленне пра гэта. З гэтага ж дня на камуналку налічваецца пеня за пратэрмінаваную запазычанасць: штодзень 0,3 % ад сумы доўгу.

— Магчыма, жыхары проста забыліся заплаціць ці не паспелі, захварэлі ці з'ехалі куды. Тады яны проста дзякуюць і аплачваюць. Часам, і самі прыходзяць, кажуць, што зарплату затрымалі, таму пазней аплацяць. Вядома, да такіх людзей мы ніякіх санкцый не прымяняем, — кажа прадстаўніца РДЦ. — Калі ж паслугі не аплачваюцца ўжо два месяцы, то мы рыхтуем спіс такіх даўжнікоў. А супрацоўнікі камунальных службаў уручаюць ім пад роспіс папярэджанне, што прыпыняць аказанне камунальных паслуг, дакладней — абслугоўванне электралічыльніка.

Пасля гэтага на аплату даецца пяць дзён. Калі аплаты няма — электрычнасць адключаць. Калі і гэта не падзейнічала — мерай уздзеяння становіцца выканаўчы надпіс. Гэты дакумент накіроўваюць па месцы працы даўжніка, у фонд сацыяльнай абароны (калі вінен пенсіянер) або ў аддзел прымусовага выканання. Калі натарыус не можа вынесці выканаўчы надпіс, звяртаюцца ў суд па пастанаўленне аб утрыманні, тлумачыць спецыяліст.

Калі жыхары абыходзяцца без святла, не працуюць, не атрымліваюць пенсію, не маюць маёмасці і працягваюць не плаціць камуналку, ім уручаецца папярэджанне аб высяленні за даўгі. Праз месяц пасля гэтага іх з камерцыйнага жылля можна высяляць. На практыцы з моманту атрымання выканаўчага надпісу да высялення з камерцыйнага (арэндnага) жылля можа прайсці да паўгода. Прыватызаваную маёмасць страціць цяжэй. У такім выпадку папярэджанне аб адчужэнні маёмасці ўручаецца гаспадарам пасля шасці месяцаў запазычанасці. На выплату даўгоў ім даецца год. Калі нічога не мяняецца, кватэра прадаецца з таргоў, а за грошы, якія засталіся пасля выплаты даўгоў, даўжнікам набываюць іншае жыллё.

У любым выпадку, калі ты апынуўся ў складанай жыццёвай сітуацыі, страціў работу, няма грошай плаціць цяпер, заўжды можна папрасіць дапамогі. Зрэшты, проста расказаць сваю сітуацыю і спытацца, што рабіць, а не чакаць, пакуль прыйдуць цябе высяляць.

— З гэтага года можна складаць графік пагашэння запазычанасцяў роўнымі часткамі з улікам камунальных плацяжоў, — дадае Марына Корбут. — Зыходзячы з сумы доўгу і фінансавых магчымасцяў чалавека, асноўны доўг можна падзяліць і сплачваць на працягу трох месяцаў, паўгода, года. Пеня будзе налічвацца, аднак у адносінах да чалавека не будзе весціся выканаўчая вытворчасць і ён не будзе лічыцца злосным неплацельшчыкам.

Ірына СІДАРОК.
Фота Андрэя САЗОНАВА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У «ЧУЖОЙ ПАРАФІІ...»

Сёлета хіба ў канцы лета з'явілася магчымасць праехацца па родных мясцінах, па сваёй Бацькаўшчыне, хоць на некалькі хвілін ды зазірнуць у некалі мнагалюдныя, а зараз выміраючыя ці нават нежывыя вёсачкі, дзе жыла ці дажывае шматлікая радня: толькі ў дзеда з бабуляй было 12 дзяцей!

Такім чынам заехалі мы і да свякроўкі жончынай сястры, неспадзеўкі пагасцілі там.

А пачалося ўсё, як водзіцца, з драбязы, з агляду гаспадаркі, з гароду, у якім, нягледзячы на пустазелле, вельмі шмат што яшчэ расло. Гаспадыня, у прыватнасці, пахвалілася добрай палоскай ячменю.

— Некалі б зжала і вокам не міргнула, — уздыхнула яна, — а сёння аніякай сілы ўжо...

— Можна скасіць, — тут жа знайшліся мы.

— Ды каго тут дапросішся? Каго дзе знойдзеш?

— А не трэба — ні таго, ні другога, — падрадзіўся я. — Скашу, балазе і час ёсць, і сілы, і вопыт. У вёсцы ж вырас. З маленства араў (ручкі плуга — вышэй галавы былі!), баранаваў, касіў, вазіў... Працаваў і дома, і ў калгасе... Дык чаму б і не ўспомніць?

На падворку тут жа знайшлася каса, у цянёк, пад куст, што на мяжы, гаспадыня паставіла трохлітровік пахкага малака ад сваёй кароўкі. І справа пайшла — ажно засвістала, нягледзячы на тое, што дзянёк выдаўся яшчэ той: пакуль ячмень скасіў, слоік малака і выжлукціў.

А потым ужо разам паселі за стол. Як водзіцца, знайшлася чарачка, а да яе — свая бульбачка (толькі што з печы з хрумсткай скарыначкай), яечня са свінінкай, дамашняя, можна сказаць, пальцам піханая каўбаска... Смаката, карацей, невыказная!

Ад пуза наеўся. Трэба ж было і запіць. Наліў у кубак малака, адрэзаў лустачку батона, па звычцы шчодра «накрыў» яго маслам.

— А ў нас так не ядуць, — прамовіла гаспадыня і тут жа, пачырванеўшы, асеклася.

Мая рука з батонам павісла ў паветры, а жанчына тым часам вінавата растлумачыла, што амаль усё малачко здае дзяржаве, каб мець нейкую капейчыну, што масла дома ўжо даўно не б'е, бо для гэтага трэба было б збіраць смятану, здымаць вяршкі. А «знятае» малако, вядома ж, ніхто не прыме. І парсючку яго аддаваць шкада. А можа, і грэх... Так што масла ёй выгадней купіць, бо колькі ж яго трэба...

«Калі на батон не мазаць?» — падумаў я наўздагон і таксама пачырванеў перад гэтай мілай вяскоўкай...

А потым яшчэ і ўспомніў наша, крылатае: «Што ні хата, то свой комін» і «У чужую парафію са сваім звычаем не ходзяць». А я, бач...

Век жыві, век вучыся.

Іван А.,

г. Мінск.

ХІМІК

Быў час (а можа, ён і застаўся?), калі ў вёсках самай хадавой «валютай» лічылі гарэлку. Прычым не «Маскоўскую» ці «Сталічную», а так званую карчоўку, бо сяляне «ціснулі» яе і сапраўды па лясах, па карчах... Сыравіна для гэтага — бульба, жыта, буракі — была ва ўсіх, тэхналогія прыгатавання — адпрацаваная да дробязяў, канспірацыя — амаль ваенная: тыя ж мініброварі працавалі гадамі. Ды і як без гэтага, калі дровы ці сена прывезці трэба, гарод узараць — таксама, дах падладзіць, бульбу выбраць ды пасадзіць... Куды ні кінь, усюды клін, гэта значыць, гарэлка.

Шмат негатыву прыўнесла яна ў жыццё, шмат гора ў сем'і, але ж і смеху было таксама.

...Наш зямляк Васіль горкім п'яніцам тады не лічыўся, але ж выпіць быў не дурны. Таму яго жонка, Ганна, гарэлку ў хаце ніколі не трымала: хавала то на гарышчы, то ў пуні, то ў склепе...

Гаспадар, праўда, усюды знаходзіў (хоць, мо, і не адразу)...

Так што Гануля мела занятак: шукала ўсё новыя і новыя хованкі.

Дык вось неяк, пасля навальніцы, Васіль пацягнуўся на ўзмежак, каб накасіць бычку травы. Ішоў памалу, глыбокай разорай паміж бульбай ды градамі, і раптам сярод цыбулі ўбачыў велікаватае шкло. Нагнуўся — дно хрушчоўскай шклянкі. Думаў, што адбітае — акуратна адгроб зямлю... Не, аказалася, цэлая пасудзінка... Надзетая на рыльца графіна, а ўжо ён — укапаны ў градку. І... не пусты!

Васіль — святкаваў! У душы. Але ж пакуль прыгроб знаходку зямлёй і вярнуўся ў хату. Жонка гатавала сняданак і як заўжды спяшалася, таму ягонае пытанне, ці не пара ўжо шчыпаць цыбулю, прапусціла міма вушэй: маўляў, вялікая — шчыпай: навошта пытаешся?

І з тога самага дня муж зажыў! Ледзь не кожны дзень ён хадзіў па знаёмай разоры. (Ганна казала, што няўдалая сёлета сеянка, уся цыбуля ў стрэлкі пайшла, трэба, маўляў зрываць.) Вось ён і стараўся: абрываў, потым адзін з даўжэзных цубукоў апускаў у графін, праз «трубачку», можна сказаць, смактаў «гаючую» вадкасць і заядаў яе свежымі вітамінамі. Васілёва цяга да іх жонку зусім не трывожыла. Але...

Усё добрае, як вядома, мае звычку дрэнна канчацца: аднойчы, апусціўшы цыбук у пасудзіну, Васіль уцягнуў толькі горкага паветра.

Час быў «замятаць сляды». Для гэтага ён узяў з кухні чайнік (з вадой, як падумаў) і наліў у графін.

— Дзе мае лекі? — перад ядой спыталася жонка.

— Гэта ж якія? — здзівіўся той.

— Я ў чайніку святаянніку заварыла, страўнік палячыць.

— Знайшла чым... Лепш бы першачку, — параіў быў муж і тут жа асекся, бо, відаць, на сваю галаву: Ганна тут жа выскачыла з хаты — рушыла ў гарод...

Назад вярталася з лямантам:

— Гіцаль! Алкаш праклятый! Я ж той першачок фільтравала, я ж думала, ён на лякарства будзе... А ты... Зноў вынюхаў, зноў выжлукціў!

— Ды вычыхаўся ён, — бараніўся мужчына. — Ты што — у школе хімію не вучыла? Градусы выйшлі...

— Слухай ты, «хімік-выдатнік»! Скажы мне: калі градусы выйшлі, то святаяннік мой як увайшоў?

Адказу на гэта пытанне ў Васіля не было. Яшчэ і таму, што перад носам у яго жонка трэсла пустым графінам. Да таго ж яны з Ганнай былі аднакласнікі, так што яна цудоўна ведала і пра яго «поспехі» ў вучобе, і пра яго «подзвігі», адзін з якіх і прыляпіў да мужчыны пажыццёвую мянушку — Хімік...

Некаму — на смех, а каму і на слёзы.

Ніна Кандрашонак,

г. Петрыкаў.

«ТЭАРЭТЫК» МАРКСІЗМУ

Што і казаць, пры камуністах жыццё было па-свойму цікавае, па-свойму страшнае і нават смешнае. Іншае, карацей. Так, амаль нічога не было тады ў крамах, але ж мы мелі грошы. Так, уладкоўваліся на работу па блаце, «па званку», як той казаў, але ж потым не трэсліся, не дагаджалі начальству, якое захоча — прадоўжыць кантракт, а захоча — не... Хадзілі на дэманстрацыі, крычалі «Няхай жыве!..» Але ж не плацілі столькі за дровы і лекі, не было такіх штрафаў ды падаткаў. І ў спадчыну мы ўступалі прасцей... Ну, планавалася зверху ўсё... Ну, «фільтравалася», што глядзець, што не глядзець, што насіць, што не насіць, што чытаць-выпісваць (газету «Правда» — абавязкова... Усім камуністам, начальнікам)...

Прычым вось гэтыя, скажам так, ідэалагічныя ўстаноўкі на самацёк не пускаліся. Яны, як і ўся наглядная агітацыя, былі пад кантролем. Гэта значыць, што час ад часу на месцы выязджаў адказны сакратар з райкама партыі, ацэньваў розныя стэнды з тэзісамі, паказчыкамі, графікамі росту і тады ж абавязкова заходзіў у Дом культуры ды бібліятэку...

Дык вось якраз там ён аднойчы выявіў страшнае: у калгасе (ды яшчэ «Запаветы Ільіча»!) хоць бы нехта адзін узяў пачытаць творы Леніна! Ганьба, карацей, недапрацоўка.

Бібліятэкарцы паставілі яе на від. Яна, адпаведна, тут жа зрабіла высновы, гэта значыць, праверка за парог, а ў яе ўжо ўсе «чытаюць» класікаў: паляводы — Энгельса, механізатары — Леніна, а «Капітал» Карла Маркса (можа, для таго, каб каровы тоўстыя былі — як тыя тамы) — калгасны заатэхнік.

Ну, падманула яна, ну прыпісала... А дзе тады не прыпісвалі? Бібліятэка што — горшая?

Але ж тут у хуткім часе вялікі сход. Начальства на яго панаехала, у тым ліку з райкама. Хто-ніхто вырашыў у бібліятэку зайсці — праверыць, ці палепшылася ж «чытальнасць».

Ды рэзка, як аказалася!

На пасяджэнні актыву гэты факт адзначылі. Нават больш за тое — заатэхніка, які ў кароткі тэрмін вывучыў увесь «Капітал», паднялі з месца, пахвалілі, а потым папрасілі яшчэ і сказаць, што канкрэтна ён «пачарпнуў» з Марса?

А той жа, бедны, ні сном, ні духам — нічога не чэрпаў! Стаіць, вачамі лыпае. І як той немец: «Я, я, я...»

Прыняўшы гэтае яканне за недахоп слоў, каб выказаць сваё захапленне, чалавеку дазволілі сесці. І між іншым, запаважалі.

А таму пасля сходу заатэхнік зайшоў-такі ў бібліятэку і сапраўды ўзяў дамоў «Капітал». Некалькі разоў адкрываў яго тоўстыя тамы, спрабаваў гартаць, але... «З маёй работай, — казаў, — «Му-му» не кожны адолее».

І сапраўды працаваў ён амаль кругласутачна, кніжак амаль не чытаў, але бібліятэкарку «не здаў» ні тады, ні потым.

...Вось так мы і жылі. Зверху нам нешта ўнушалі, мы рабілі выгляд, што слухаем і верым. А хто што чуў і хто ў што верыў — аднаму Богу вядома.

Соф'я Кусянкова,

в. Лучын, Рагачоўскі раён.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Ад яе ж *чарговы напамін, што ўсе «вясёлыя і праўдзівыя гісторыі з жыцця чытачоў» на старонках «Звязды» не проста друкуюцца, — яны ўдзельнічаюць у конкурсе на найлепшую. Вынікі яго будуць падведзены на пачатку наступнага года. Журы — і вялікае чытацкае, і маленькае рэдакцыйнае — працуе, гісторыі пошта прыносіць... Дасылаючы іх, калі ласка, паведамляйце свае пашпартныя даныя і — на ўсякі выпадак — нумар тэлефона для аператыўнай зваротнай сувязі.*

Неасабісты суб'ектыў

Дым у вочы

Як сезонныя немахляры лёгка знаходзяць ахвяр

Днямі давялося стаць сведкай «некрымінальнага» махлярства, дакладней новага яго віду. Зайшла на абед да пляменніцы, якая жыве недалёка ад рэдакцыі. Звоніць ёй бабуля мужа, кватэра якой на два паверхі вышэй, і хваліцца: устанавіла толькі што апавяшчальнік наяўнасці чаднага газу. «Хлопцы ўсё расказалі, паказалі, устанавілі. Зараз да цябе зойдуць. І ты абавязкова ўстанаві, бо ў цябе ж дзеткі малыя, а чадны газ — гэта ж такая небяспека. Ад яго не толькі загінуць можна, але ж і кватэра можа ўзарвацца, хлопцы фоткі паказвалі — адны разваліны застаюцца, калі чадны газ выбухае...» «Развод», — хорам выдыхнулі мы з малой, і памчалі на трэці паверх глядзець на цуда газаўлаўляльнай тэхнікі ды яшчэ з кволай надзеяй злавіць тых «хлопцаў» за руку...

Хлопцы, пэўна, «працавалі» ўжо ў іншай кватэры, а бабуля была перакананая, што зрабіла ўсё правільна і выгадна. (Бабуля, трэба заўважыць, нягледзячы на свае 78, актыўная, нават яшчэ працуе. Карацей, у курсе ўсяго, што адбываецца.) Яна з гонарам, што не дала сябе падмануць, прад'явіла дагавор на ўстаноўку апавяшчальніка — з пячаткай, нават з гарантыяй, квітанцыю аб аплаце і паведаміла, што гэта былі спецыялісты канторы «Дом-газ» (дакументы пільная бабка запатрабавала ў іх яшчэ ў дзвярах і толькі тады пусціла ў кватэру). Кантора працуе з дазволу Мінгаза, хутка ўстаноўка такіх апавяшчальнікаў будзе абавязковай для ўсіх, трэба будзе запісвацца ў чаргу і плаціць значныя грошы, а гэта арганізацыя пакуль прапануе льготныя цэны — акцыя ў іх такая. Дзвесце рублёў — гэта, зразумела, грошы, большая частка пенсіі, але ж пасля давялося б устанаўліваць яшчэ даражэй... «А адкуль у вас тут можа быць чадны газ, калі газавай калонкі, а тым больш печкі ў кватэры няма?» — дапытвалі мы бабулю, стараючыся зразумець логіку выкідвання даволі вялікай сумы. «А з газавай пліты!» Тлумачыць бабцы розніцу паміж CH4 і CO падалося справай няўдзячнай, як і пераконваць у тым, што яе проста абдурылі на дзвесце рублёў. Мы вярнуліся на першы паверх, каб дачакацца «газавікоў», — яны ж пэўна ходзяць па ўсіх кватэрах.

Два чарнявыя хлопцы, якія пазванілі ў дзверы, былі сама ўпэўненасць і рэспектабельнасць. У форменных спяцоўках, з акуратнымі чамаданчыкамі. На патрабаванне прад'явіць дакументы дасталі прыгожыя пасведчанні, дзе значылася «ООО «ДымГаз». Праўда, упэўненасць пачала знікаць на вачах, калі мы здзекліва сталі задаваць пытанні пра ўласцівасці чаднага газу, пра тое, адкуль ён вылучаецца і ці можа ён выбухнуць. А калі сказалі, што зараз пазвонім на гарачую лінію Мінгаза, каб растлумачылі нам, што за «ўпаўнаважаныя спецыялісты» ходзяць па кватэрах, «спецыялісты», кінуўшы на хаду: «Дык, значыць, нічога ўстанаўліваць не будзем?», паспяшаліся рэціравацца.

На гарачую лінію Мінгаза мы ўсё ж пазванілі. Як высветлілася — не мы першыя. Але Мінгаз «ДымГазу» нічога прад'явіць не можа: у газавае абсталяванне «спецыялісты» не ўмешваюцца, дзейнічаюць яны як асобная фірма, якая да іх арганізацыі ніякіх адносін не мае, устаноўка апавяшчальнікаў ідзе ў добраахвотным парадку, ніхто нікога не прымушае — значыць, ніякага крыміналу... Паглядзелі мы і на цэны, якія Мінгаз прапануе (падобны апавяшчальнік раяць устанавіць усім, у каго ёсць газавыя калонкі ці іншыя патэнцыйныя крыніцы CO). Дык вось, апавяшчальнік, які за дзвесце рублёў прымацавалі ў кватэры нашай бабулі, каштуе — увага! — сорак. Бурныя апладысменты вынаходлівасці спецыялістаў, бо і тут да іх не падкапаешся: у нас свабодныя рыначныя адносіны, не хочаш — не купляй...

Гэта ўжо стала звычайнай справай, сезоннай тэндэнцыяй — менавіта позняй восенню вылазяць на «паляванне» такія вось «спецыялісты». У розных сферах: устанаўліваюць цуда-фільтры для вады, рамантуюць вокны, у якіх пры «прафесійным аглядзе» знаходзяць безліч няспраўнасцяў, робяць ну проста жыццёванеабходную «дыягностыку» праводкі. Прадаюць тавары па «суперзніжках» — нядаўна свекрыві калегі «ўцюхалі» набор каструль за сто пяцьдзясят рублёў. Прычым прадавец быў вельмі пераканаўчы: маўляў, тэрмінова пераязджаю ў іншы горад, усяго з сабой не пацягнеш, а грошы таксама не лішнія, таму так танна. Бабуля ўзрадавалася, купіла, а ў інтэрнэт-магазіне ўнучка вечарам знайшла дакладна такія ж па цане шэсцьдзясят рублёў... І, што характэрна, махлярства ім ніяк не інкрымінуеш, бо ўсе зарэгістраваныя, з пасведчаннямі, з ліцэнзіямі, а па якой цане прадаюць і якія маркетынгавыя прыёмы пры гэтым ужываюць — гэта ўжо іх справа...

Цяпер у іх самы «хлебны» час — павярталіся з лецішчаў, папрыязджалі на зімоўку да дзяцей у горад даверлівыя пенсіянеры. Якія, нават калі хата поўная людзей, днём практычна заўсёды застаюцца адны, бо маладыя — хто на працы, хто на вучобе. На вуліцы доўга такім холадам не пагуляеш, тэлевізар надакучыў, а тут прыходзяць прыгожыя, добра апранутыя — не зладзюжкі якія-небудзь, і цябе, старога чалавека, за разумнага лічаць («Вы, напэўна, ужо чулі пра акцыю, якая праводзіцца...» — так звычайна пачынаюць яны размову.) Ну як тут такім прыемным людзям не дазволіць паглядзець тое акно, як не пагадзіцца з імі, што тэрмінова трэба рамантаваць ручкі, шыбы, запоры. Ды яшчэ па нізкіх цэнах...

Я, уласна, дзеля чаго ўсё гэта пішу. Вы яшчэ не званілі сёння бацькам ці іншым немаладым сваякам (нават калі яны жывуць з вамі і бачыліся вы гэтым ранкам)? Патэлефануйце, знайдзіце на гэта пару хвілін. Спытайце, як адчувае сябе, чым займаецца. Заадно і пра «ДымГаз» папярэдзьце. Зрэшты, не гэта, апошняе, тут галоўнае...

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «ЗСКА», ул. Лещинского, 8, 220140, г. Минск, тел./факс 369 42 07

Предмет аукциона

Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, в следующем составе:

Наименование (Назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Холодильная станция (здание специализированное иного назначения)	1 503,9 кв. м	500/С-38814

Адрес: г. Минск, ул. Домбровская, 12

Сведения о земельном участке: пл. **0,1445** га, предоставлен продавцу для эксплуатации и обслуживания здания специализированного иного назначения (холодильная станция) на праве аренды по 30.09.2053 г.
Ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0600 га

Градирня (сооружение неустановленного назначения)	394 кв. м	500/С-63888

Адрес: г. Минск, ул. Домбровская, 12/1

Сведения о земельном участке: пл. **0,2477** га, предоставлен продавцу для обслуживания сооружения неустановленного назначения на праве аренды по 30.09.2053 г.
Ограничения (обременения) прав: на земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений водоснабжения, площадь 0,0559 га; на земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений канализации, площадь 0,1040 га; на земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0838 га

Начальная цена с НДС 20 % – 460 229,41 бел. руб.

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Задаток 10 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Аукцион состоится 27.12.2018 в 12.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26.12.2018 до 17.00** по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. Email: auction@cpo.by

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно (микрорайоны «Южный-4», «Барановичи-7») 26 декабря 2018 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Ориентировочная стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок У-2*	ул. Одельская, между участком домовладения № 73 и ул. Ланского	0,1214	440100000001010592	3185,39	18 490,53	3700
2	Земельный участок*	ул. Новосельная, на земельном участке между участками домовладений № 39 и № 43	0,1273	440100000001010484	3182,98	18 878,25	3600
3	Земельный участок У-116*	микрорайон «Барановичи-7»	0,1038	440100000003005874	61,25	16 837,32	3200

*Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Земельный участок имеет ограничения.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) произвести не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство одноквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 26 декабря 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594 получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению.

Представить в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы:

заявление на участие в аукционе установленной формы;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка;

подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;

дополнительно представляются:

гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 403 с 26 ноября по 19 декабря 2018 года включительно в рабочие дни с 08.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись;

выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признании аукциона продажи несостоявшимся решение Гродненского горисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны: + 375 (152) 72 05 37, 74 20 95, 72 05 46, официальный сайт организатора торгов www.grodno.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении публичных торгов в форме аукциона по продаже имущества ОАО «Барановичский завод санэлектрозаготовок»

Дата и время проведения: 04.12.2018 в 11.00.

Прием заявлений участников на участие в торгах будет осуществляться с 09.00 23.11.2018 до 09.00 04.12.2018.

№ лота	Наименование	Инв. №	Год выпуска	Начальная цена, руб.	Шаг аукциона, руб.	Размер задатка, руб.
1	Изолированные помещения неустановленного назначения (битумно-перлитный цех), общ. площ. 2294,4 кв. м	№ 110/D-2776433	1975	217 080,00	10 854,00	10 854,00
2	Капитальное строение – пожарный водоем площ. 312 кв. м	110/С		23 868,00	1193,40	1193,40
4	Изолированное помещение административного корпуса, общая площадь – 2735,3 кв. м	110/D-2748745	1975	179 040,00	8952,00	8952,00
3	Грузовой седельный тягач МАЗ 6422А8	9511-1	2009	11 232,00	624,00	624,00
2	Фальцепрокатный механизм ОКС-8906	4501	1980	378,90	18,95	18,95
3	Фальцеосадочный механизм СТД-25	4336	1970	531,00	26,55	26,55
4	Фальцепрокатный механизм СТД-16А	4350	1979	378,90	18,95	18,95
5	Пневмолистогибочный механизм И2116	4808	1983	700,00	35,00	35,00
6	Пневмолистогиб	4989	1990	1288,80	64,44	64,44
8	Мех-м вальцепрокатный ОКС-9106	4939	1990	1260,00	63,00	63,00
9	Фальцеосадочный механизм 5Н-475	4842	-	531,00	26,55	26,55
10	Фальцеосадочный механизм СТД-25	4332	1970	531,00	26,55	26,55
11	Зигмашина ИБ-2713	4322	1965	644,40	32,22	32,22
13	Зигмашина ВМС-76В	4321	1979	531,00	26,55	26,55
14	Зигмашина ВМС	4867	1980	531,00	26,55	26,55
15	Зигмашина ВМС-76В	4342	1979	531,00	26,55	26,55
16	Зигмашина ИБ-2713	4338	1965	644,40	32,22	32,22
17	Зигмашина ВМС-76В	4339	1979	531,00	26,55	26,55
18	Зигмашина ВМС-76В	4809	1984	531,00	26,55	26,55
19	Зигмашина ВМС-76В	4925	1990	531,00	26,55	26,55
20	Зигмашина ВМС-76	4320	1976	531,00	26,55	26,55
21	Зигмашина ИБ-2713	4337	1965	644,40	32,22	32,22
22	Зигмашина ВМС-76В	4844	1988	531,00	26,55	26,55
24	Фальцепрокатный механизм СТД-16А	4352	1980	378,90	18,95	18,95
25	Пресс механический КБ-262	4848	1987	3400,00	170,00	170,00
27	Лебедка стационарная	8139	1988	326,75	16,34	16,34
34	Координатно-расточной ст. 2В440А	4451	1973	496,80	24,84	24,84
37	Универсально-заточной ст-к 3В642	4471	1988	1020,60	51,03	51,03
39	Ст. горизонтально-строгальн. 73071	4552	1980	684,00	34,20	34,20
41	Токарно-револьверный станок 1341Н	4987	1974	569,70	28,49	28,49
42	Резьбонарезной механизм ВМС-2А	4997	1990	364,50	18,23	18,23
43	Печь электрическая СНЗ-4	5090	1970	378,00	18,90	18,90
45	Пылеотсос ЗИЛ900	45991	1984	500,00	25,00	25,00
48	Горизонтально-фрезерный ст-к 6Р82	4007	1975	702,00	35,10	35,10
52	Вертикально-фрезерный ст. ВМ127М	4952	1991	1296,00	64,80	64,80
53	Резьбонарезной механизм ВМС2А	4980	1979	364,50	18,23	18,23
59	Труборез 5Н-428	4231	1979	302,40	15,12	15,12
60	Трубогиб СТД-439	4199	1979	453,60	22,68	22,68
61	Трубогиб ОКС-8943	4271	1982	378,00	18,90	18,90
62	Резьбонарезной механизм ВМС-2А	4840	1987	364,50	18,23	18,23
66	Пресс механический КБ-245	4529	1975	617,24	30,87	30,87
67	Пресс механический К-2124	4315	1967	600,30	30,02	30,02
68	Пресс механический КД-2124Е	8142	1983	600,30	30,02	30,02
69	Пресс механический КД-2328Е	4454	1980	945,00	47,25	47,25
71	Пресс механический КД-2326	4258	1968	642,60	32,13	32,13
75	Пресс КД-2128К	4795	1985	990,00	49,50	49,50
77	Ст. токарно-винторезный 1Д95	4446	1980	673,20	33,66	33,66
81	Обдирочно-шлифовал. ст-к ЗК-634	4936	1990	161,10	8,06	8,06
84	Станок круглопильный Ц6-2	4010	1979	268,20	13,41	13,41
86	Обдирочно-заточной ст-к с обор. лист	4026	1980	142,92	7,15	7,15
88	Вертикально-сверл. ст-к 2Н-125Л	4207	1974	270,00	13,50	13,50
89	Трубогиб	4221	1979	264,60	13,23	13,23
90	Труборез 5Н-428	4227	1979	302,40	15,12	15,12
91	Резьбонарезной механизм ВМС-2А	4234	1973	362,70	18,14	18,14
92	Вертикально-сверл. ст-к 2Н-135	4244	1970	378,00	18,90	18,90
93	Станок сверлильный МН-18Н-49	4599	1991	270,00	13,50	13,50
95	Механизм трубогибочный СТД439	4878	1980	453,60	22,68	22,68
97	Резьбонарезной механизм ВМС-2АВ	4920	1990	362,70	18,14	18,14
99	Резьбонарезной механизм ВМС-2А	4240	1979	362,70	18,14	18,14
101	Резьбонарезной механизм ВМС-2А	4550	1972	362,70	18,14	18,14
102	Ножницы гильотинные НА-3118	4328	1980	1260,00	63,00	63,00
103	Пресс механический КД-2128	4526	1973	990,00	49,50	49,50
105	Зигмашина СТД-865	4801	1983	1436,40	71,82	71,82
108	Пресс КД-2326	4314	1996	1058,40	52,92	52,92
109	Пресс механический КД-2326Е	4316	1980	1058,40	52,92	52,92
110	Фальцеосадочный мех-м СТД-25	4324	1966	531,00	26,55	26,55
111	Зигмашина ВМС-76В	4344	1980	531,00	26,55	26,55
118	Пневмопресс	8126	2002	376,79	18,84	18,84
119	Станок сверлильно-настольный	8127	1972	125,78	6,29	6,29
120	Пресс механический КТП К-242А	8128	1980	545,10	27,26	27,26
121	Пресс-ножницы 5М-85	4310	1981	270,00	13,50	13,50
123	Машина для вальцовки ОКС 8998	4365	1982	1260,00	63,00	63,00
125	Вертикально-сверлильный ст-к 2Н-135	4463	1980	378,00	18,90	18,90
126	Вертикально-сверлильный станок	4531	1972	378,00	18,90	18,90
127	Станок отрезной 8Г240КЛ.Н	4928	1997	125,10	6,26	6,26
128	Пресс механический КД-2124К2.1Т	4950	1991	600,30	30,02	30,02
129	Станок для рубки уголка и круга (пресс-ножницы)	8137	1988	400,00	20,00	20,00
130	Настольно-сверлильный станок	4001		111,60	5,58	5,58
131	Обдирочный станок ЗК633	4908		189,00	9,45	9,45
135	Набор мягкой мебели «Риккардо 1»	6518		289,98	14,50	14,50
138	Свароч. полуавтомат 300 С	6243	2008	350,00	17,50	17,50
140	Свароч. полуавтомат Р1080501513	6244	2008	350,00	17,50	17,50
141	Свароч. трансформ. ВДТ 506	5448	1989	350,00	17,50	17,50
143	Фланцегибочный механизм	4838	1985	350,00	17,50	17,50
117	Установка для гибки полосы	8144	1992	905,90	90,59	45,30
144	Механизм для сборки конвекторов	4836	1986	600,00	30,00	30,00
145	Механизм для сборки конвекторов	4835	1986	600,00	30,00	30,00
146	Механизм для сборки конвекторов	4834	1986	600,00	30,00	30,00
116	Установка для вулканита	4938	1979	170,00	8,50	8,50
147	Механизм резьбонарезной	4189	1983	360,00	18,00	18,00

Дата и время проведения: 27.12.2018 в 11.00.

Прием заявлений участников на участие в торгах будет осуществляться с 09.00 23.11.2018 до 09.00 27.12.2018.

№ лота	Наименование	Инв. №	Год выпуска	Начальная цена, руб.	Шаг аукциона, руб.	Размер задатка, руб.
1	Капитальное строение «Столовая и цех низковольтной аппаратуры», площ. 6504 кв. м, зем. уч. № 141000000003000649	№ 110/С86817	1969	716 400,00	35 820,00	35 820,00

Продавец и организатор торгов: ОАО «Барановичский завод санэлектрозаготовок», тел. +375163414964.

Место проведения: г. Барановичи, ул. Пролетарская, 46, здание администрации.

Место нахождения предмета торгов: г. Барановичи, ул. Пролетарская, 46.

Лицо, желающее участвовать в торгах, обязано подать организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах, документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий счет предприятия, с отметкой банка Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение десяти рабочих дней со дня их проведения.

Ознакомиться с предметами торгов можно по месту нахождения, предварительно согласовав дату и время с представителем продавца по тел. +375298091058.

По результатам торгов организатором торгов составляется протокол, подписываемый всеми участниками аукциона.

С победителем торгов продавцом в срок не позднее 25 рабочих дней от даты подписания протокола о результатах торгов заключается договор купли-продажи. Приобретенный предмет торгов оплачивается участником, выигравшим торги не позднее 3 рабочих дней от даты заключения договора купли-продажи.

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, предмет торгов может быть подан этому участнику по цене, превышающей начальную на 5 %.

УНП 200240785

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690-54-09, WWW.BELTORGI.BY

Продавец: УП «Молодечненский пищевой комбинат» в лице антикризисного управляющего ООО «Управляющая компания «Высокая Ликвидность» Рафеенко С. В., тел. 8 025 920 73 18.

Публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены: 27 декабря 2018 г. 09.00–17.00 на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС
1	Павильон для хранения стеклобанки, инв. № 630/С-4738	180 000,00
2	Здание квасильно-засолочного пункта, инв. № 630/С-16625	44 400,00
3	Автомат POLPAK D1000 для фасовки и упаковки вязких жидкостей в пакеты типа doy-pack, 2008 г. в., зав. № 0961	80 280,00
4	Установка компрессорная REMEZA BK15E-10-500Д, зав. № 1756	7 440,00
5	Емкость вертикальная пластиковая объемом V = 10 куб. м	1 440,00
Местонахождение – г. Молодечно, ул. Либаво-Роминская, 62		

Контактный телефон для ознакомления и осмотра +37529 698 53 53, Денис.

Для участия в торгах необходимо в срок по 26 декабря 2018 г.: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация», 2) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY, 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее – в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY).

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет электронных торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем электронных торгов в течение пяти дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи предмета торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже недвижимого имущества:

Лот 1: автогараж № 1 инв. № 644/С-56582 общей площадью 34,9 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625050100001003035 площадью 0,0051 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Строителей, 2Л.

Начальная цена с НДС (20 %) – 5 880,00 бел.руб. Задаток 10 % от начальной цены – **588,00** бел. руб.

Лот 2: автогараж № 2 инв. № 644/С-56579 общей площадью 35,5 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625050100001003036 площадью 0,0050 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Строителей, 2К.

Начальная цена с НДС (20 %) – 7 560,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **756,00** бел. руб.

Лот № 3: автогараж № 6 инв. № 644/С-56583 общей площадью 27,1 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625050100001003039 площадью 0,0038 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Строителей, 2Е.

Начальная цена с НДС (20 %) – 5 239,20 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **523,00** бел. руб.

Лот № 4: автогараж № 7 инв. № 644/С-56584 общей площадью 35,1 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625050100001003040 площадью 0,0050 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Строителей, 2Д.

Начальная цена с НДС (20 %) – 7 800,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **780,00** бел. руб.

Лот № 5: здание отдела № 1 «Стройматериалы» инв. № 644/С-34903 общей площадью 198,4 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 643000000001000129 площадью 0,1212 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Октябрьская, 85А.

Начальная цена с НДС (20 %) – 164 737,20 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **16 473,00** бел. руб.

Лот № 6: магазин-кулинария № 1 инв. № 644/С-3034 общей площадью 119,5 кв. м **и оборудование – павильон торговый размером 5,2*4,0 м**, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 643000000001001075 площадью 0,0551 га по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Октябрьская, 61А.

Начальная цена с НДС (20 %) – 85 440,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **8 544,00** бел. руб.

Лот № 7: склад-магазин № 4 инв. № 644/С-34908 общей площадью 1400,2 кв. м, **многолетние насаждения** (каштан – 10 шт., алыча – 1 шт., клен – 1 шт.), **котел твердотопливный и труба дымовая**, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 625000000012001708 площадью 1,0584 га по адресу: Минская область, Солигорский район, Чижевичский с/с, ст. Калий – 1, 51.

Начальная цена с НДС (20 %) – 347 054,40 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **34 705,00** бел. руб.

Лот № 8: (повторный аукцион): здание продовольственного склада № 1 инв. № 644/С-34916 общей площадью 1 604,9 кв. м и многолетние насаждения (береза – 5 шт.), расположенные на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002429 площадью 0,5314 по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий – 1.

Начальная цена с НДС (20 %) – 173 754,60 бел. руб. **Цена снижена на 50 %.** Задаток 10 % от начальной цены – **17 375,00** бел. руб.

Лот № 9: (повторный аукцион): мастерские торговой базы инв. № 644/С-34913 общей площадью 489,0 кв. м, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002779 площадью 0,1250 по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий – 1.

Начальная цена с НДС (20 %) – 99 168,00 бел. руб. **Цена снижена на 20 %.** Задаток 10 % от начальной цены – **9 916,00** бел. руб.

Лот № 10: (повторный аукцион): павильон инв. № 644/С-34948 общей площадью 120,0 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625050100001003022 площадью 0,0306 по адресу: Минская область, г. Солигорск, ул. Л. Комсомола, 44.

Начальная цена с НДС (20 %) – 83 160,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **8 316,00** бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в следующем порядке:

условиями оплаты имущества:

– по Лотам №№ 1–7 – в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи;

– по Лотам №№ 8–10 – в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Возможно предоставление рассрочки оплаты за объекты с внесением платежей следующем порядке: оплата 40 % стоимости имущества производится в течение 20 (двадцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи, оставшиеся 60 % стоимости имущества – в течение 3 (трех) календарных месяцев (по 20 %) либо по соглашению между сторонами на иных условиях договора.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в следующем размере: по лотам №№ 1–4 в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, по лотам №№ 5, 8–3 (трех) процентов, по лотам №№ 4 (четырех) процентов, по лоту № 7–2 (двух процентов).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **27.12.2018** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **26.12.2018** до 16.00 по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

Извещение об открытом аукционе по продаже права заключения договора аренды земельного участка для строительства объекта (ул. Калючинская) в городе Гродно 26 декабря 2018 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации, руб.	Условие продажи и целевое назначение земельного участка
1*	Право аренды земельного участка сроком на 50 лет	ул. Калючинская	0,1234	440100000002008546	85 957,98	8 600,00	4501,82	Строительство объекта общественного назначения (2-этажное возможно с мансардным этажом). При проектировании учесть внешний вид снесенного здания

– земельный участок имеет ограничения.

Победитель аукциона обязан:

в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года;

приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации юридическому лицу, индивидуальному предпринимателю, 1 года – гражданину;

осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

В случае нарушения сроков проектирования и строительства в договоре аренды будут предусмотрены штрафные санкции.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:

1. Копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК AKBBBY21400, УНП 590727594, получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении. **Юридическое лицо:** Доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов. **Физическое лицо:** Паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2. Платеж за право заключения договора аренды земельных участков осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.

3. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона, возместить отделу коммунального имущества и приватизации Гродненского горисполкома расходы по подготовке документации для проведения аукциона.

4. Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектом.

Аукцион состоится 26 декабря 2018 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1.

Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 403, в рабочие дни **с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 с 26 ноября по 19 декабря 2018 года**. Телефоны для справок в Гродно: **(0152) 74-20-95, 72-05-37, 72-05-46**. Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» – продавец (организатор аукциона) 6 декабря 2018 года проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества

Лот № 1

Сведения о предмете аукциона	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб. без НДС	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Гаражи № 2 площадью 497,0 кв. м с входящей составной частью и принадлежностью – пристройкой Гараж с котельной площадью 644,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями – двумя пристройками, холодной пристройкой Административно-бытовой корпус площадью 627,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями – пристройкой, покрытием, ограждением металлическим стоянки для личного транспорта, воротами центральными, ограждением из железобетонных плит Автозаправочная станция площадью 19,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями – насыпью для емкостей, мощением Бытовое помещение площадью 108,0 кв. м с входящими в составные части здания – пристройкой Технологическая площадка (КПП) площадью 23,0 кв. м с входящими в составные части здания – площадкой, забором Навес для хранения техники площадью 250,0 кв. м Здание стоянки дорожной техники площадью 60,0 кв. м с входящими в составные части и принадлежности – навесом Здание КНС площадью 11,0 кв. м с входящими в составные части здания – одноэтажное, кирпичное Столярный цех площадью 543,0 кв. м с входящими в составные части здания – одноэтажное, кирпичное Здание гаражей № 3 площадью 239,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями – двумя мастерскими, навесом Ремонтно-механические мастерские площадью 1045,0 кв. м с входящими в составные части здания – двухэтажное, кирпичное	2 038 008,06	Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Бахарова, 274А	203 800,81

Лот № 2

Сведения о предмете аукциона	Начальная цена продажи с понижением на 25 %, бел. руб. без НДС	Место нахождения имущества	Сумма задатка, бел. руб.
Административно-бытовой корпус площадью 142,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежности: ограждение железобетонное и деревянное, покрытие асфальтобетонное Склад площадью 263,0 кв. м Весовая площадью 7,0 кв. м с входящими в составные части и принадлежностями – теневой навес	96 760,4	Могилевская область, Бобруйский р-н, Химовский с/с, д. Слобода	9676,04

1.Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел.: 23-64-24, 28-41-00.

2. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества, находящегося в собственности ОАО «ДСТ № 3» от 13.04.2017 г. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

3. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY91BPSB30121192411129330000 код BPSBBY2X в региональной дирекции № 600 ОАО «БПС-Сбербанк», УНП 700049607, ОКПО 03454762.

4. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: 212022, г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 03.12.2018 г.; время: 17.00.

5. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

6. Сроки подписания договора купли-продажи: в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона.

7. Извещения о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» опубликованы в газете «Звязда» и на сайте ОАО «ДСТ № 3».

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКАЗЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОНА

Коммунальное унитарное предприятие «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» сообщает об отказе Мингорисполкома от проведения 28 ноября 2018 г. торгов по предмету № 1 аукциона № 13-У-17 на право проектирования и строительства объекта «Многоквартирный жилой дом со встроенно-пристроенными помещениями общественного назначения в границах ул.Прилукская – пер. Окрестина 1-й в г. Минске».

Извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 24.10.2018.

Телефон для справок 226-16-72. УНП 190398583

Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома объявляет о проведении торгов по продаже имущества, принадлежащего УП «Мерецкие» (УНП 391537985)

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Трактор «Беларус-1221», 2006 г. в., рег. знак ВА 7570, стоимостью 11 827,00 руб. Трактор «Беларус-82.1», 2003 г. в., рег. знак. ВА 2819, стоимостью 7049,00 руб.
Наличие обременений	нет
Местонахождение имущества	Витебская обл., Глубокский р-н, д. Марцебылино, мех. двор
Место, дата и время проведения торгов	10.12.2018 в 09.00, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 2.3
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома (г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1). Судебный исполнитель – Ланцунцевич Сергей Александрович, тел./факс: (80212) 614006, (8033) 6879142
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет управления принудительного исполнения ГУЮ Витоблисполкома IBANBY73AKBB36429030010372000000 в ф-ле 200 ОАО «АСБ Беларусбанк», BICAKBBBY21200, УНП 300002505, не позднее 15.00 07.12.2018 г. Величина первого шага составляет 5 процентов начальной стоимости выставленного на торги имущества (лота). В соответствии со статьей 97 Закона Республики Беларусь «Об исполнительном производстве» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги (покупателем)

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Удача будзе спадарожнічаць вам шмат у чым. Некаторыя прадстаўнікі гэтага знака змогуць памяняць месца працы ці сустрэць сваё каханне. Вы адчуеце прыліў сіл і справіцеся з усімі справамі, за якія возьмецеся. Адзінае, ад чаго варта ўстрымацца, дык гэта ад удзелу ў новых праектах. Паспрабуйце прытрымлівацца старых, праверaных шляхоў.

ЦЯЛЕЦ. Старайцеся не марнаваць каштоўны час, на гэтым тыдні ён будзе на вагу золата. Усё задуманае можа здзейсніцца, калі вы спакойна і старанна будзеце рабіць сваю справу. Перш чым скласці план дзеянняў, варта праверыць надзейнасць тых, каму збіраецеся даверыцца. У другой палове тыдня можаце адчуць, што ў асабістым жыцці наспяваюць праблемы. Паспрабуйце пагаварыць шчыра. Пачуццё такту і спагаднасць дазволяць віртуозна справіцца з пастаўленымі задачамі.

БЛІЗНЯТЫ. Тыдзень абяцае быць эмацыянальна насычаным і багатым на падзеі. Вы зможаце дамагчыся мэты, атрымаць прыбытак і здабыць каханне. Фартуна ўсміхнецца ў самы нечаканы момант, а гэта абяцае выкананне даўніх, ужо амаль забытых жаданняў. У чацвер вас чакае гарачае спатканне. У суботу зможаце добра павесяліцца на сяброўскай вечарынцы. Будзьце дабрэйшыя да сваіх блізкіх, пакажыце ім на справе, а не толькі на словах, як вы іх шануеце і любіце.

РАК. Тыдзень абяцае нямала прыемных падзей. Аднак ці хопіць у вас на ўсё гэта сіл? Больш адпачывайце, крыху раней кладзіцеся спаць. Магчымы кардынальныя перамены на рабоце, якія падымуць вас на новы прафесійны ўзровень. У сераду варта прызнаць свае памылкі, упартасць паставіць вас у значна больш няёмкае становішча. Нядзеля — удалы дзень, каб завесці хатнюю жывёлу.

ЛЕЎ. Нядрэнна было б навесці парадак і ў паперах, і ў галаве, і ў асабістых адносінах. Пажадана захоўваць эмацыянальную раўнавагу і не раздражняцца па дробязях. У аўторак будуць удалыя паездкі і камандзіроўкі, магчыма далёкае падарожжа, якое дазволіць атрымаць поспех у справах або будзе садзейнічаць умацаванню здароўя. У суботу варта схадзіць з сябрамі ў лазню ці хоць бы ў кіно.

ДЗЕВА. Панядзелак здзівіць непрадбачанымі паваротамі падзей, якія раскрыюць вашы найлепшыя якасці. У аўторак давядзецца экстранна вырашаць назапашаныя праблемы. Планамерна рухайцеся да мэты, тады яна стане дасягальнай. У пятніцу верагодныя перамены, да якіх вы псіхалагічна не падрыхтаваныя. Аднак панікаваць не варта, справіцеся. У суботу не трэба ператамляцца, адпачывайце, а не спрабуйце перарабіць усе хатнія справы разам.

ШАЛІ. На гэтым тыдні жаданне пазбавіцца ад цяжару адказнасці і збегчы ад праблем можа згуляць з вамі злы жарт. Не спяшайцеся завяршаць справы, якія, на вашу думку, ужо блізкія да фіналу. Раптам могуць выявіцца новыя абставіны, якія ў корані зменяць сітуацыю, і ўсё давядзецца перарабляць нанова. Многае будзе залежаць ад начальства і аб'ёму работ. У сярэдзіне тыдня абмяркуйце праблемы з сябрамі.

СКАРПІЁН. Тыдзень здабыцця ўнутранай раўнавагі і руху наперад. Не саромейцеся дэманстраваць свае таленты, адзін рашучы і ўпэўнены крок дазволіць дасягнуць мэты і адчуць у сабе магутны ўнутраны энергетычны стрыжань. Будзьце ўважлівыя да блізкіх людзей, у вас ёсць усе шанцы зрабіць адносіны ідэальнымі. Вашы ідэі будуць запатрабаваны ў прафесійнай сферы.

СТРАЛЕЦ. Можаце акунуцца ў кругаварот разнастайных дзелавых і асабістых праблем. Неабходна пераадолець сумненні і няўпэўненасць ва ўласных сілах. У панядзелак пастарайцеся праяўляць практычнасць у справах і размеранасць у жыцці, што прынясе поспех у найбліжэйшай будучыні. Цікавае знаёмства можа спрыяць прафесійнаму поспеху. Чацвер прынясе ўздым сіл, у гэты дзень атрымаецца многае паспець і адчуць задаволенасць ад вынікаў. Субота можа прайсці ў актыўных сяброўскіх зносінах.

КАЗЯРОГ. Тыдзень будзе накіраваны на павышэнне прафесійнага ўзроўню і раскрыццё творчага патэнцыялу. У аўторак чакайце ўзнагароджання за вашу настойлівасць і працавітасць. У пятніцу могуць узнікнуць акалічнасці, якія зменяць планы. У нядзелю сваякі нагадаюць пра сябе, паспрабуйце аказаць ім неабходную дапамогу і падтрымку.

ВАДАЛІЙ. Вас можа пацягнуць на авантурныя любоўныя прыгоды, толькі не страцьце галавы і не размаўляйце пра асабістыя справы са староннімі. Вас перапаўняюць новыя ідэі і планы, але ўвасобіць іх у рэальнае жыццё будзе няпроста. У сераду можаце прапусціць важныя, але на першы погляд нязначныя дэталі. Засяродзьцеся на рабоце.

РЫБЫ. Творчы настрой дазволіць здзівіць свежымі ідэямі сяброў і калег па рабоце. На гэтым тыдні вам больш чым калі-небудзь важна быць самім сабой. Незалежна ад меркавання навакольных неабходна абараніць сваю праўду. Не варта падладжвацца пад чужыя чаканні.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.51	17.00	8.09
Віцебск —	8.47	16.43	7.56
Магілёў —	8.41	16.50	8.09
Гомель —	8.31	16.54	8.23
Гродна —	9.05	17.17	8.12
Брэст —	8.59	17.24	8.25

Месяц

Першая квадра ***15 лістапада.***
Месяц у сузор'і ***Блізнят.***

Імяніны

Пр. *Вольгі, Ганны, Дзяніса, Івана, Канстанціна, Мікалая, Міхаіла, Пятра.*
К. *Маргарыты, Клеменса.*

Фота Андрэя САЗОНАВА.

ЗАЎТРА

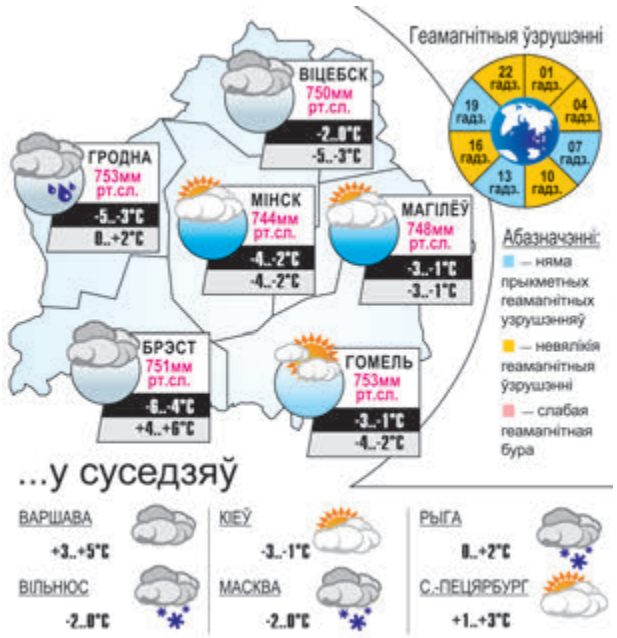

Даты Падзеі Людзі

23 ЛІСТАПАДА

У краіне

1893 год — нарадзіўся (вёска Наўіны, цяпер у Валожынскім раёне), Радзівон Канстанцінавіч Шукевіч-Траццякоў, дзяржаўны і партыйны дзеяч Беларусі, журналіст. У 1919—1921 гадах у Чырвонай Арміі: баец, палітработнік, рэдактар газеты «Красноармейская правда». З 1922 года ў Галоўным упраўленні палітыка-асветніцкай работы, старшыня Галоўнага ўпраўлення па справах літаратуры і мастацтва Наркамасветы БССР, сакратар Мінскага павятовага камітэта КП(б)Б. З 1924 года рэдактар газеты «Беларуская вёска». У 1931—1936-м супрацоўнік Інстытута філасофіі Беларускай акадэміі навук. У 1938 годзе арыштаваны, у 1940-м асуджаны да пяці гадоў папраўча-працоўных лагераў. Памёр у 1942-м. Рэабілітаваны ў 1956 годзе.

1923 год — створана першае беларускае літаратурнае аб'яднанне «Маладняк». Паўстала з ініцыятывы маладых пісьменнікаў А. Александровіча, А. Бабарэкі, А. Вольнага, А. Дудара, Я. Пушчы, М. Чарота пры падтрымцы партыйных і камсамольскіх органаў, Камісарыята народнай асветы. Цэнтральнымі друкаванымі органамі былі часопіс «Маладняк», многія рэгіянальныя філіялы аддзялення мелі свае выданні. У 1924 годзе на стадыі фарміравання рэгіянальных філіялаў «Маладняк» стаў называцца Усебеларускім аб'яднаннем паэтаў і пісьменнікаў «Маладняк». Меў шматлікія філіялы не толькі ў Беларусі, але і ў Маскве, Ленінградзе, Рызе і Празе. У праграмных дакументах Цэнтральнае Бюро «Маладняка» прымала ідэалогію класавай барацьбы і пабудовы камуністычнага грамадства, абяцала прапагандысцкую падтрымку партыі і камсамолу, выступала за рэалізм у літаратуры, аднак з правам на выкарыстанне мастацкіх дасягненняў. У 1928 годзе рэарганізавана ў Беларускую асацыяцыю пралетарскіх пісьменнікаў.

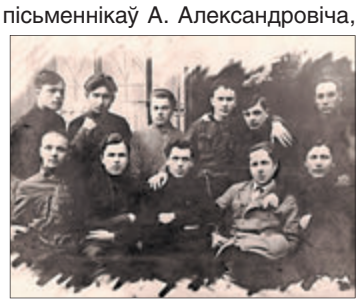

1943 год — ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў вызвалены Брагінскі і Хойніцкі раёны.

У свеце

1898 год — нарадзіўся Радзівон Якаўлевіч Маліноўскі, савецкі военачальнік, Маршал Савецкага Саюза, двойчы Герой Савецкага Саюза. Удзельнік Першай сусветнай вайны, вайны ў Іспаніі (1936—1939). У Вялікую Айчынную ваяваў на Данскім, Варонежскім, Сталінградскім, Паўднёвым, Паўднёва-Заходнім, 3-м і 2-м Украінскіх франтах. Пасля вайны — камандуючы войскамі Далёкаўсходняй ваеннай акругі. У 1957—1967 гадах быў міністрам абароны СССР. Памёр у 1967 годзе.

1917 год — УЦВК і СНК прынялі дэкрэт «Аб знішчэнні саслоўяў і грамадзянскіх чыноў», якім скасоўваліся грамадзянскія, ваенныя і прыдворныя чыны, а таксама ордэны, медалі і іншыя знакі адрознення дарэвалюцыйнай Расіі.

УСМІХНЕМСЯ

— Як у вас з кар'ерным ростам?

— Усё ў парадку! Я прыйшла на працу паўгода таму простым прадаўцом, а цяпер я ўжо жонка генеральнага дырэктара!

— Якая розніца для паляўнічага паміж сабакам і лісіцай?

— Прыкладна дзве шклянкі гарэлкі.

У пяціпавярховіку падвал з бульбай затапіла кіпнем, і ад прастуды вылечыўся ўвесь дом.

— Дарагая, а ў цябе ёсць якая-небудзь эратычная фантазія?

— Ёсць.

— Раскажы.

— Я займаюся каханнем пад пальмамі на экзатычным востраве ў трапічную ноч. Побач шуміць мора, на небе велізарныя зоркі, пахне незнаёмымі травамі. Ад віна кружыцца галава...

— А я — я зверху ці знізу?

— А ты дома застаўся.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ ПЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79,
e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4173. Нумар падпісаны ў 19.30 22 лістапада 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

23 лістапада 2018 г. № 47 (480)

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ТЭМА ТЫДНЯ

Што гарантуе дзяржава замежным інвестарам?

Фота БелТА.

СМЕЛЫХ ПАДТРЫМАЮЦЬ

У горадзе Мёры Віцебскай вобласці будуецца металапракатны завод (ММПЗ). Праект рэалізуецца за кошт замежных інвестыцый. Ён стартаваў у 2012 годзе, у другой палове 2019-га вытворчасць будзе запушчана, што дазволіць стварыць самае меншае 600 рабочых месцаў. Аб'ём інвестыцый склаў каля 350 мільёнаў еўра. «На сённяшні дзень мы рэалізавалі 160 мільёнаў еўра выдаткаваных грошай, — расказаў старшыня савета дырэктараў ААТ «ММПЗ-груп» Аляксей КАВАЛЁНАК. — Праект рэалізуецца ў малым гарадку, па-за дадатковых спецыяльных зон, на падставе дэкрэтаў № 10, № 7 і, канешне, з дапамогай дзяржавы, якая забяспечыла ўсю інфраструктуру».

Кіраўнік кампаніі ўпэўнены, што запуск завода дазволіць Беларусі заняць адно з вядучых месцаў у металургіі па вытворчасці белай бляхі. Размова ідзе пра пакрытую волавам сталь, якая выкарыстоўваецца для вырабу ўпакоўкі ў харчовай (кансервавыя бляшанкі, ёмістасці для напояў) і хімічнай прамысловасці (аэразолі), нафтаперапрацоўцы. «Гэта тая ўпакоўка, якая адзіная адпавядае прынятым на Парыжскім саміце па абароне навакольнага асяроддзя нормам, згодна з якімі не менш за 80 % упакоўкі павінна вырабляцца з другаснай сыравіны», — пракаментаваў Аляксей Кавалёнак.

Топ-менеджар ММПЗ-груп упэўнены, што Мёрскі металапракатны завод стане лепшым у свеце па вытворчасці белай бляхі: «Сёння толькі адзін завод на планеце вырабляе белую бляху таўшчынёй 0,1 міліметра. Мы будзем другімі, але за кошт таго, што выкарыстаем усё самае сучаснае, мы станем найлепшымі».

Аляксей Кавалёнак лічыць, што ўмовы, створаныя ў нашай краіне для развіцця бізнесу, спрыяюць рэалізацыі падобных праектаў. Разам з тым, захады, якія былі зроблены з боку дзяржавы для ММПЗ праз спецыяльныя рашэнні, можна было б уключыць у законы. «Для людзей, якія прыходзяць з-за межаў Беларусі, будзе зразумела, што калі яны пажадаюць распачаць вытворчасць і яна вельмі патрэбная нашай краіне і рэнтабельная, то дзяржава забяспечыць усёй інфраструктурай», — растлумачыў старшыня савета дырэктараў ММПЗ-груп.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на 3–14-й стар.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ПАРТНЁР ТЭМЫ ТЫДНЯ:

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Укласці грошы ў Беларусь

Уся актуальная інфармацыя аб інвестыцыях у нашай краіне. стар. 4

На суботнік — праз заклік «УКантакце»

Што можа зрабіць за 100 дзён малады старшыня сельвыканкама. стар. 15

Замест кантэйнераў — машыны «адказных таварышаў»

На што скардзіліся жыхары Гаранскага сельсавета старшыні Мінскага раённага Савета дэпутатаў. стар. 16

стар. 16

КРАСНОАРМЕЙСКАЯ, 9

Северный Кавказ — высок и близок

Международный экономический форум «Южные ворота России» прошел во Владикавказе

В нем приняли участие член Совета Республики Светлана Герасимович и депутаты Палаты представителей Национального собрания Беларуси Андрей Наумович, Валентин Милошевский и Ольга Петрашова. Все они являются членами Комиссии Парламентского Собрания Союза Беларуси и России по информационной политике.

sovrep.gov.by

Парламентарии встретились с представителями деловых кругов Беларуси, Армении и регионов Северного Кавказа. Вместе они ознакомились с основными направлениями развития бизнеса, обсудили перспективы развития межрегионального сотрудничества. На открытии форума с приветственной речью выступил председатель Комиссии Парламентского собрания по информационной политике Андрей Наумович. Он высоко оценил потенциал развития сотрудничества Беларуси и Северной Осетии. Участникам пленарного заседания депутат рассказал об основных достижениях Союзного государства, о динамике товарооборота Беларуси и России, назвал взаимодействие с регионами приоритетом в двустороннем сотрудничестве и призвал к наращиванию торговых отношений.

По окончании церемонии официального открытия форума состоялось подписание соглашения о сотрудничестве Торгово-промышленной палаты Республики Северная Осетия — Алания и Гродненского отделения Белорусской торгово-промышленной палаты. На следующий день прошло заседание Комиссии Парламентского собрания по информационной политике.

Образование под контролем

Сенатор провел прием граждан в Житковичах

На этой неделе состоялась рабочая поездка председателя Постоянной комиссии Совета Республики по образованию, науке, культуре и социальному развитию Виктора Сиренко в Гомельскую область.

Парламентарий принял участие в заседании сессии Житковичского районного Совета депутатов, на котором был рассмотрен ход выполнения регионального комплекса мероприятий по реализации Государственной программы «Образование. Молодежная политика» на 2016—2020 годы. В этот же день Виктор Сиренко провел прием граждан и прямую телефонную линию.

Поддержим молодежь

Власть в диалоге с вузами

Член Постоянной комиссии Совета Республики Национального собрания Беларуси по законодательству и государственному строительству, ректор учреждения образования «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет» Анатолий Щастный принял участие во встрече руководства Витебского облисполкома с ректорами учреждений высшего образования Витебской области.

В ходе встречи обсуждались вопросы взаимодействия учреждений высшего образования с органами местной власти, социальной поддержки студентов, а также основные проблемы подготовки кадров в соответствии с региональными потребностями.

Надежда АНИСОВИЧ.

РАЗВИВАЯ ДИАЛОГ

В Беларуси будут работать эксперты Конгресса местных и региональных властей Совета Европы

Об этом заявил председатель Совета Республики Михаил Мясникович на встрече с директором структуры Жанном-Филиппом Бозулем. Группа специалистов будет реализовывать проект поддержки и развития местного самоуправления Беларуси.

Фото Евгения ПЕСЕЦКОГО.

Встречи сенаторов и представителей Конгресса местных и региональных властей Совета Европы стали регулярными.

— Когда выстраиваются системные отношения с Советом Европы, Конгрессом местных и региональных властей в частности, это говорит о том, что у нас действительно хорошие перспективы, — акцентировал внимание председатель Совета Республики Национального собрания Беларуси.

Напомним, круглый стол с участием специалистов конгресса состоялся в Минске в начале осени. По словам Михаила Мясниковича, он нашел продолжение в работе верхней палаты парламента с местными Советами депутатов и иными региональными структурами.

— Интерес нашей встречи заключается и в том, чтобы проинформировать нас, какова реакция соответствующих структур в Совете Европы на работу, которую мы проводим с Конгрессом местных и региональных властей. И безусловно, мы с господином Попковым (председателем Постоянной комиссии Совета Республики по региональной политике и местному самоуправлению. — **Прим. ред.**) очень активно сейчас работаем над совершенствованием подходов по развитию местного самоуправления, — отметил спикер верхней палаты белорусского парламента.

Сферы, на которые при этом обращают особое внимание, — культура, образование, экология, занятость, миграция.

Беларуси интересен опыт Конгресса местных и региональных властей Совета Европы. Его наработки помогут активизировать деятельность и не допускать ошибок, которые уже преодолели другие страны в работе с местной властью.

Жан-Филипп Бозуль подтвердил мнение коллеги и отметил, что «постоянный контакт поможет выстроить действительно крепкие отношения».

❍ В ТЕМУ

В прошлый раз Михаил Мясникович и Жан-Филипп Бозуль встречались в конце апреля этого года. Визит позволил представителям структуры больше узнать о принципах самоуправления в Беларуси. Спикер верхней палаты белорусского парламента предложил коллегам чаще встречаться и обсуждать интересующие вопросы, чтобы избежать субъективности в оценках положения дел в нашей стране. Тогда была рассмотрена организация проведения в Минске международной конференции по вопросам местного самоуправления с участием представителей конгресса. Круглый стол, организованный Конгрессом местных и региональных властей Совета Европы и Советом Республики, состоялся в белорусской столице 11—12 сентября. Также председатель конгресса Гудрун Мослер-Тернстрем встретилась с Президентом Беларуси Александром Лукашенко.

❍ НАША СПРАВКА

Конгресс местных и региональных властей Совета Европы — консультативный орган, который представляет местные и региональные власти европейских государств. Он состоит из Палаты местных властей и Палаты регионов. Совет по взаимодействию органов местного самоуправления при Совете Республики Национального собрания Беларуси имеет статус приглашенного наблюдателя в Конгрессе местных и региональных властей.

— Также, я считаю, что семинар, который мы провели в сентябре, был успешен. Это отличное начало нашего нового сотрудничества, — подчеркнул директор Конгресса и отметил, что мероприятие также высоко оценила в своем докладе председатель структуры Гудрун Мослер-Тернстрем.

Первым шагом к укреплению сотрудничества станет подписание плана действий, который будет согласован с Советом Европы. По предварительной информации, это произойдет в начале следующего года.

По словам Жана-Филиппа Бозуля, конгресс выражает заинтересованность в политическом взаимодействии с нашей страной. Необходимо определиться со статусом, который Беларусь займет в конгрессе.

Кроме того, представитель организации предложил провести в будущем в Минске форум с участием уже нового руководства Конгресса местных и региональных властей Совета Европы.

Во встрече также приняли участие председатель Постоянной комиссии Совета Республики по международным делам и национальной безопасности Сергей Рахманов, а также секретарь комиссии по мониторингу конгресса местных и региональных властей Совета Европы Стефании Пуарель.

Мария ДАДАЛКО.

На повестке дня — жилищные вопросы

В Совете Республики прошло совещание на эту тему

В четверг, 22 ноября, под председательством главы Постоянной комиссии Совета Республики Национального собрания по региональной политике и местному самоуправлению Александра ПОПКОВА состоялось совещание, темой которого стало рассмотрение проекта закона «О внесении изменений и дополнений в некоторые законы Республики Беларусь по вопросам правового регулирования жилищных отношений».

В нем приняли участие заместитель председателя Постоянной комиссии Палаты представителей Национального собрания по жилищной политике и строительству Оксана Гайдук, заместитель министра жилищно-коммунального хозяйства Виталий Смирнов, специалисты министерств финансов, ЖКХ, архитектуры и строительства, по чрезвычайным ситуациям и других заинтересованных ведомств. Более подробно о предлагаемых новациях читайте в следующем номере «МС».

ЧТО МЫ УПУСКАЕМ?

Михаил Мясникович о том, почему усилия по привлечению инвестиций не всегда срабатывают

В 2016 году, выступая в парламенте, Президент Беларуси Александр Лукашенко поручил правительству и парламенту создать надлежащие комфортные условия для инвесторов, как отечественных, так и зарубежных, напомнил председатель Совета Республики Михаил МЯСНИКОВИЧ на парламентских слушаниях, посвященных теме привлечения средств в экономику Беларуси.

Фото пресс-службы Палаты представителей.

«Прошло достаточно много времени, созданы соответствующие рабочие группы, подгруппы, планы, стратегии, концепции, а каких-то прорывных решений и объемов в сфере инвестиционного цикла крайне недостаточно, — заметил спикер. — Были очень большие ожидания от ряда законов: «Об инвестиционных фондах», «О государственно-частном партнерстве», «О концессиях» и другие. К сожалению, серьезного влияния на инвестиционную деятельность эти нормативные правовые акты не оказали. Мы по-прежнему имеем низкие темпы роста инвестиций в основной капитал и прямых иностранных инвестиций».

Председатель Совета Республики озвучил несколько конкретных предложений для включения в рекомендации по итогам парламентских слушаний.

Спикер предложил, во-первых, законодательно закрепить институт специнвестконтрактов. Это обеспечит гарантию сбыта продукции на внутреннем рынке по ранее согласованным правилам, что снизит риск для инвестора в первые годы реализации проекта. Во-вторых, ввести стабилизационную оговорку, т. е. нераспространение на инвесторов, в том числе на совместные компании, действия нормативно-правовых актов, которые ухудшают условия работы по сравнению с теми, которые были на стадии заключения соответствующего инвестдоговора.

Еще одно направление — развитие правовых условий на рынке объектов интеллектуальной собственности. «Беларусь, как страна высокоинтеллектуальная, может на этом хорошо зарабатывать, — считает руководитель Совета Республики. — Есть поручение Президента: мотивировать инженерную мысль, управленцев не только за счет выплаты соответствующих роялти, но и в том числе через внедрение новых прогрессивных технологий — как на базисных отраслях, так и в новых проектах».

Михаил Мясникович с сожалением выразил мнение, что вопрос этот капитально провален. «В первую очередь Государственным комитетом по науке и технологиям, несмотря на ряд предложений. За последние годы количество заявок на патенты, на объекты промышленной собственности уменьшилось в разы, — констатировал он. — Человеческий потенциал, который мы имеем, надо мотивировать для того, чтобы он совершенствовал соответствующие технологические процессы и таким образом повышалась конкурентоспособность отечественной продукции. Полагаю, что это является и серьезным тормозом для инвесторов, которые хотели бы вкладывать инвестиции в науку или наукоемкие проекты, особенно стартапы, для того чтобы потом иметь экономическую выгоду».

Михаил Мясникович пояснил, что речь идет об исправлении практики, когда объекты интеллектуальной собственности, созданные в государственных организациях, являются собственностью государства: «Автора здесь нет. В этой ситуации, поскольку наука, образование да и базисные отрасли промышленности являются государственными, человек из процесса выключается. Суть моего предложения в том, чтобы при работе над соответствующим разделом Гражданского кодекса и отдельными законами об интеллектуальной собственности, в том числе авторских и смежных правах, этот пробел ликвидировать».

Далее председатель Совета Республики напомнил участникам слушаний и о глобальном проекте «Один пояс — один путь». «Мы упускаем время, если уже не упустили. Пекин планирует вложить в проект порядка 300 миллиардов долларов в течение ближайших 10 лет. Страны-партнеры и сами вкладывают очень большие средства в этот глобальный проект», — отметил он.

Речь идет о развитии не только международных грузовых перевозок, но и о больших проектах, которые должны сопровождать грузы из Китая в Европу и обратно. «Для нас, как страны транзитной, это крайне важно, — подчеркнул сенатор. — Сегодня в Беларуси этой темой занимается только Белорусская железная дорога. Остальные ждут, наверное, дополнительных поручений, в то время как казахи, узбеки, туркмены, турки, азербайджанцы, иранцы активно включаются. Через Казахстан разработано семь направлений движения грузов из Китая в Европу и обратно. Через Беларусь — только одно».

Михаил Мясникович обратил также внимание участников парламентских слушаний на слишком сложную процедуру отчуждения государственной собственности, в том числе на коммунальном уровне. «Очень много неэффективно используемых или неиспользуемых вообще производственных площадей акционерных обществ, — заметил он. — Это находится в управлении соответствующих предприятий. Целые цеха, корпуса пустуют. Руководство акционерных обществ ответственности за эффективное использование государственной собственности не несет, Госкомимущество тоже. Полагаю, что это неправильно. Государственная собственность должна приносить отдачу».

Председатель Совета Республики сослался на то, что огромное имущество находится в собственности государства, а приносит дивиденды только около трех процентов, причем основные средства поступают от «Беларуськалия» и Белорусской железной дороги, частично от авиации. «Полагаю, что по данному вопросу следует подготовить проект указа, предусматривающий, в том числе, сокращение сроков исковой давности по сделкам с государственным имуществом. Очень продолжительные сроки рождают сомнение у инвестора: не придут ли проверять через 3—5 лет. Неэффективных проверять не будут, а у эффективных могут спросить: почему ты купил по стоимости простенькой кофточки корпус, а потом стал получать на нем хорошую прибыль. Эти риски для инвесторов надо минимизировать», — считает сенатор.

Поручение Президента 2016 года надо выполнять не формально, а по существу, и улучшать условия для инвесторов, отметил в своей речи Михаил Мясникович.

Главная задача — формирование конкретного законодательства в широком смысле. И формирование доверия. Без первого и второго дело не сдвинется, резюмировал он.

Ольга МЕДВЕДЕВА.

МЕРКАВАННІ

Фота Вольгі МЯДЗВЕДЗЕВАЙ.

Кіраўнічы партнёр ААТ «Эрнст энд Янг» (беларускі офіс брытанскай аўдытарска-кансалтынгавай кампаніі) Павел ЛАШЧАНКА:

— Наш рэгіён, уключаючы Прыбалтыку, не вельмі цікавы для партфельных інвестараў з-за малых аб'ёмаў рынкаў капіталу, у прыватнасці ў Беларусі, нізкай ліквіднасці фондавага рынку і ўласцівых рызык. Гэтыя суадносіны малога аб'ёму і рызыкі ў тым ліку тлумачаць нядаўні правал IPO (першы публічны продаж акцый. — **«МС».**) групы «Еўрагандаль» у Лондане. Калі ўжо прыватная кампанія не змагла зрабіць IPO, то казаць пра тое, што дзяржаўная кампанія можа лёгка і хутка гэта зрабіць — няпраўда.

У маім разуменні сітуацыю трэба разглядаць літаральна як бойку за інвестыцыі. Нашы калегі па Еўразійскім эканамічным саюзе нас абагналі па многіх параметрах. Мэту ўвайсці ў трыццатку (у рэйтынгу Сусветнага банка «Вядзенне бізнесу». — **«МС».**) я чую 10 гадоў, калі не памыляюся. Мы, канешне, блізкія да мэты, але, калі мы ўвойдзем, гэта не значыць, што мы пераможам. Напрыклад, Кітай на 47-м месцы, і што?

Асабіста я лічу, што справа не столькі ў прававых умовах дзейнасці і асяроддзі, хоць, канешне, трэба над гэтым працаваць і трэба мець люстэрка — незалежных экспертаў, якія ацэньваюць намаганні ўрада і парламента.

Галоўнае — людзі. Яны ствараюць клімат і прыносяць плён. Людзі, якія працуюць з інвестарамі, павінны валодаць самае меншае трыма якасцямі, якія трэба разглядаць разам.

Першае, чалавек павінен быць патрыётам Беларусі: шанаваць дзяржаўны лад, умець працаваць у камандзе, інтарэсы краіны ставіць вышэй за свае і спавядаць эвалюцыйны шлях развіцця, а не рэвалюцыйны.

Па-другое, чалавек павінен быць пасіянарным, энергічным, прадпрымальным, ён павінен быць байцом на тым фронце, дзе змагаецца. Яму сказалі прыводзіць інвестыцыі — ён павінен з гэтым прачынацца і засынаць.

Трэцяя якасць — наяўнасць шырокага міжнароднага бізнес-кругагляду. Таму я глыбока перакананы, што людзі, якія адказваюць за інвестыцыі і працуюць у дзяржаўным сектары, абавязаны атрымліваць дадатковую адукацыю за мяжой. Гэта дазволіць істотна палепшыць веданне англійскай мовы, адпаведна — камунікацыю з патэнцыйным інвестарам, гэта дапаможа атрымаць асабістыя кантакты і потым са сваімі сакурснікамі рабіць бізнес у сваёй краіне, дапамагаць ім.

www.bel.biz

Кіраўнічы партнёр ААТ «Зубр Капітал» Алег ХУСАЕНАЎ:

— Я прадстаўляю прафесійных інвестараў. Мой бізнес дастаткова просты: хаджу па багатых кампаніях і людзях, міжнародных фінансавых інстытутах і ўгаворваю іх укласціся ў фонд, які будзе інвеставаць у прадпрыемствы Беларусі. Работа фонду складаецца менавіта такім чынам: мы збіраем грошы, інвестуем іх у мясцовыя кампаніі, праз нейкі час свой пакет акцый прадаём і вяртаем інвестыцыі ўжо з даходнасцю.

Зараз мы ў асноўным інвестуем у прыватныя кампаніі. У 1991 годзе, калі ўтварылася Рэспубліка Беларусь, усе кампаніі былі дзяржаўныя. У 2017 годзе доля прыватных кампаній у ВУП ужо склала больш за 30 %. Прытым у нашай краіне не было маштабнай прыватызацыі. Гэта тыя кампаніі, якія за кошт сваёй працы і свайго таленту стварылі частку эканомікі Беларусі. Падатковыя паступленні прыватнікаў ужо складаюць каля 75 %, што сведчыць пра больш эфектыўную іх працу ў параўнанні з дзяржаўнымі прадпрыемствамі.

У Беларусі склаўся ўнікальны ўклад, калі дзяржава і дзяржаўныя кампаніі выконваць пэўную сацыяльную місію, забяспечваюць людзей мінімальнай працоўнай занятасцю, разам з тым побач расце прыватны сектар, які стварае новыя працоўныя месцы. У нас ёсць перавага перад нашымі суседзямі, бо гэты ўклад даў пэўную стабільнасць у дзяржаве, а нішто так не прывабліве інвестараў як стабільнасць.

Акрамя таго, дзяржава ў нас стварае пункты росту: малыя гарады, Парк высокіх тэхналогій, Кітайска-беларускі індустрыяльны парк «Вялікі камень».

ПА СУТНАСЦІ СПРАВЫ

Рэкамендацыі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па выніках парламенцкіх слуханняў на тэму «Прававыя і практычныя аспекты паляпшэння інвестыцыйнага клімату ў Рэспубліцы Беларусь» уключаюць развіццё венчурнага інвеставання, пашырэнне асобных элементаў прэферэнцыяльных рэжымаў на ўсю тэрыторыю краіны або абласцей, планаванне інфраструктуры з улікам патрэб інвестараў, скарачэнне пераліку абавязковых умоў пры заключэнні інвестыцыйных дагавораў, павышэнне адказнасці дзяржаўных органаў за несвоечасовае выкананне абавязацельстваў перад інвестарам, забеспячэнне суразмернасці спагнання ступені віны і страты, якую прычыніў суб'ект гаспадарання.

Парламентарыі таксама рэкамендуюць профільным міністэрствам і ведамствам: працягваць работу над іміджам краіны, ліквідаваць папяровую цяганіну, гарманізаваць наша заканадаўства з заканадаўствам найбольш прывабных для інвестыцый краін, распрацаваць дакумент па ўрэгуляванні спрэчак паміж інвестарамі і дзяржавай, даць Нацыянальнаму агенцтву інвестыцый і прыватызацыі больш паўнамоцтваў, забяспечыць падрыхтоўку якасных кадраў у інвестыцыйнай дзейнасці, спрасціць працэдуру адводу і афармлення зямлі для інвестараў і іншыя меры, накіраваныя на ўзгодненасць нацыянальнага заканадаўства ў справе стварэння спрыяльных умоў для развіцця бізнесу.

УКЛАСЦІ Ў БЕЛАРУСЬ

Уся актуальная інфармацыя аб інвестыцыях у нашай краіне

На парламенцкіх слуханнях на тэму прававых і практычных аспектаў паляпшэння інвестыцыйнага клімату ў Беларусі сустрэліся не толькі дэпутаты і парламентарыі, кіраўнікі мясцовых і рэспубліканскіх органаў дзяржаўных кіравання, але і інвестары, эксперты, прадстаўнікі міжнародных арганізацый. Наш карэспандэнт паслухаў удзельнікаў і сабраў галоўнае з іх выступленняў.

Павінны стаць найлепшымі

Як адзначыў **першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Аляксандр ТУРЧЫН**, сёння ў нашай краіне створаны спрыяльныя ўмовы для інвеставання.

«Інвестар можа разлічваць на палітычную і сацыяльную стабільнасць, адсутнасць якіх-небудзь узрушэнняў. У сваю чаргу, Беларусь разглядае замежныя інвестыцыі як дадатковую крыніцу фінансавых рэсурсаў краіны для абнаўлення і пашырэння асноўнага капіталу, — сказаў першы віцэ-прэм'ер. — Інвестыцыйнае заканадаўства краіны пабудавана на сусветных прынцыпах. Яно гарантуе ўсе правы інвестарам, не падзяляючы іх на ўнутраных і знешніх».

Аляксандр Турчын нагадаў, што ў нашай краіне дзейнічае закон «Аб інвестыцыях», распрацаваны пры ўдзеле Міжнароднай фінансавай карпарацыі. Акрамя таго, было падпісана больш за 60 міжнародных пагадненняў аб заахвочванні і абароне інвестыцый. Беларусь — паўнапраўны член шматбаковага агенцтва па гарантаванні інвестыцый. Усё гэта абараняе інвестара і страхуе рызыкі па прынятых міжнародных стандартах.

Паводле яго слоў, практычна ўся тэрыторыя нашай краіны — гэта сукупнасць прэферэнцыйных рэжымаў, у межах якіх інвестарам даюцца падатковыя, мытныя льготы і іншыя перавагі для паспяховай рэалізацыі праектаў.

Першы віцэ-прэм'ер звярнуў увагу, што ўдасканаленне дзелавога і інвестыцыйнага клімату ў Беларусі праводзіцца на сістэмнай аснове. Ён расказаў, што нядаўна ўрадам была прынятая новая праграма дзейнасці да 2020 года. У ёй пытанне ўдасканалення інвестыцыйнага клімату замацавана ў якасці аднаго з прыярытэтаў эканамічнай палітыкі найбліжэйшага часу. «Пастаўлена амбіцыйная задача стварэння ў Беларусі найлепшых у ЕАЭС умоў для прыцягнення інвестыцый, вызначаны механізмы яе рашэння», — адзначыў ён.

Акрамя таго, вядзецца работа па карэкціроўцы закона «Аб інвестыцыях», што дасць магчымасць забяспечыць удасканаленне нормаў, якія датычацца гарантый абароны правоў інвестараў.

Яшчэ Аляксандр Турчын паведаміў, што цяпер сумесна з экспертамі Сусветнага банка ствараецца праект стратэгіі прыцягнення прамых замежных інвестыцый у краіну да 2025 года. У ёй вызначаюцца кірункі і меры па паляпшэнні інвестыцыйнага і дзелавога клімату, ажыццяўляецца ацэнка рэгулятарных і адміністрацыйных бар'ераў, якія перашкаджаюць прыцягненню інвестыцый.

Перабор з абаронай

Наступным на тэму павышэння інвестыцыйнай прывабнасці як найважнейшай умовы забеспячэння эфектыўнага эканамічнага росту ў Беларусі выступіў **старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Валерый ВАРАНЕЦКІ**.

«Наша членства ў Еўразійскім эканамічным саюзе, бясспрэчна, найважнейшы фактар, які пазітыўна ўплывае на інвестыцыйную прывабнасць эканомікі Беларусі, — адзначыў дэпутат. — Разам з тым трэба прызнаць, што эканамічны саюз у рамках ЕАЭС пакуль не стаў рэальнасцю. Па сутнасці, тут няма не толькі ўласцівых любому эканамічнамусаюзу адзіных эканамічнай, прамысловай, сельскагаспадарчай, транспартнай, энергетычнай і іншых палітык, але і іх належнай каардынацыі».

Ён падкрэсліў: у выніку ўзнікаюць шматлікія бар'еры, канфіскацыі, абмежаванні. Акрамя таго, замежныя інвестары, якія вырабляюць высакаякасную прадукцыю ў Беларусі (фармальна на тэрыторыі Мытнага саюза), не заўсёды могуць свабодна прадаваць яе ў межах ЕАЭС. На думку Валерыя Варанецкага, гэта нонсэнс, які наносіць шкоду інвестыцыйнай прывабнасці як Беларусі, так і ўсяго саюза.

«Пакуль прадстаўнікі дзяржаў — членаў ЕАЭС у створаных інтэграцыйных структурах больш займаюцца пратэкцыянізмам уласных эканомік, чым думаюць пра інтарэсы і канкурэнтаздольнасць за ўвесь ЕАЭС, — заявіў дэпутат. — Калі не распачаць тут рашучых мер, гэты праект можа быць пастаўлены пад пагрозу».

Паводле яго слоў, з мэтай збалансаванага і ўстойлівага развіцця неабходна нарошчваць эканамічнае супрацоўніцтва не толькі з Расіяй, краінамі ЕАЭС, але і з ЗША, ЕС, іншымі эканомікамі свету, якія растуць. Для паляпшэння інвестыцыйнай прывабнасці нашай краіны трэба таксама працаваць над іміджам Беларусі за мяжой, упэўнены Валерый Варанецкі.

Якія перспектывы?

Аб задачах на будучыню расказаў **міністр эканомікі Беларусі Дзмітрый КРУТОЙ**.

«Па выніках дзевяці месяцаў бягучага года мы бачым, што адзначаецца станоўчая дынаміка тэмпаў росту інвестыцый у цэлым па рэспубліцы. Тэмп — 109,8 %, пры гэтым ёсць апераджальны рост выдаткаў на набыццё машын, абсталявання, гэта значыць матэрыяльнай асновы нашай эканомікі, у тым ліку ў межах буйных інвестыцыйных праектаў, мадэрнізацыі нафтаперапрацоўчых заводаў, будаўніцтва АЭС, — адзначыў ён. — У структуры інвестыцый у рэальны сектар эканомікі 100 найбуйнейшых праектаў займаюць каля 40 %».

Акрамя таго, прыцягнута 1,4 мільярда долараў прамых замежных інвестыцый, гадавое заданне практычна выканана. Калі параўнаць з 2017 годам, то адбыўся прырост у 47 %. Цікава, што замежны капітал працягвае пераважаць у хутка акупных галінах беларускай эканомікі, у першую чаргу — у гандлі і сферы паслуг. Па словах міністра, стаіць задача паступова праводзіць пераарыентацыю і на прамысловы сектар.

Цяпер пра перспектывы:

«Да 2025 года мы плануем на першачарговыя інфраструктурныя праекты прыцягнуць каля 6 мільярдаў долараў, у тым ліку з выкарыстаннем механізму дзяржаўна-прыватнага партнёрства», — заявіў Дзмітрый Крутой.

А зараз — канкрэтныя задачы на будучыню. Яны даволі амбіцыйныя: увайсці ў топ-30 рэйтынга Doing Business, павялічыць да 2025 года аб'ём агульных інвестыцый у краіне да 53 мільярдаў рублёў, што складае рост практычна ў два разы да цяперашняга ўзроўню.

Як гэтага дасягнуць? У міністра эканомікі ёсць адказ і на гэтае пытанне. Так, неабходна завяршыць работу па карэкціроўцы заканадаўчай базы, упарадкаваць шэраг пастаноў урада, якія датычацца заключэння інвестыцыйных дагавораў, рэалізаваць «дарожную карту» зняцця бар'ераў і выключэнняў у ЕАЭС.

Таксама трэба спрашчаць працэдуры і скарачаць тэрміны атрымання ўсіх дазволаў, па магчымасці ў найбліжэйшай перспектыве стварыць поўную лічбавую аснову ажыццяўлення гэтых працэсаў з мэтай выключэння асобаснага і суб'ектыўнага фактараў чыноўнікаў любога ўзроўню для прыняцця рашэнняў.

«Важнай тэмай цяпер заняўся ўрад у частцы падрыхтоўкі інвестыцыйных пляцовак з гатовай транспартнай, інжынернай інфраструктурай», — адзначыў ён.

Міністр расказаў, што ў гэтай сферы была дасягнута пэўная мяжа, а прамога бюджэту ўжо не хапае, таму Прэзідэнт падтрымаў ініцыятыву ўрада і дазволіў прыцягваць крэдытныя рэсурсы на гэтыя кірункі.

Акрамя таго, у найбліжэйшы час плануецца поўнасцю перафарматаваць работу Нацыянальнага агенцтва інвестыцый і прыватызацыі. Прапановы практычна падрыхтаваны. Навошта трэба змяняць сістэму? Каб зрабіць гэты інстытут паўнавартасным «адным акном» для інвестараў.

Якія яшчэ праблемы?

Гэтую тэму ў сваім выступленні закрануў **старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па эканамічнай палітыцы Уладзіслаў ШЧЭПАЎ**. Ён адзначыў, што Беларусь імкнецца заняць лідарскія пазіцыі ў гэтай сферы, таму праблемы разгледзець неабходна.

Дэпутат звярнуў увагу на наступнае: калі ў 2010 годзе ўдзельная вага інвестыцый у ВУП складала 33,7 %, то пачынаючы з 2016 года інвестыцыі не перавышаюць 21 %. Што гэта значыць? Напрыклад, абсталяванне на прадпрыемствах у сучасных умовах мадэрнізацыі і рабатызацыі: тэрміны яго абнаўлення складаюць ад трох да дзесяці гадоў. Па словах Уладзіслава Шчэпава, аб'ём інвестыцый у 20 % — гэта крытычны ўзровень, які не дазваляе забяспечыць канкурэнтаздольнасць беларускай эканомікі.

Потым ён агучыў праблемы: першая — аб'ёмы прыцягнення інвестыцый. Другая — тэхналагічная структура інвестыцый: 48,9 % з іх — гэта будаўніча-мантажныя работы, папросту кажучы, грошы ўкладаюць у сцены, а не ў абсталяванне. «Сітуацыю трэба кардынальна змяняць», — канстатаваў старшыня камісіі па эканамічнай палітыцы.

Трэцяя праблема: больш за 60 % агульнага аб'ёму інвестыцый прыпадае на Мінск, Мінскую і Гродзенскую вобласці.

Аб свабодных эканамічных зонах

Міністр фінансаў Беларусі Максім ЕРМАЛОВІЧ звярнуў увагу прысутных на стымуляванне інвестыцый.

«У мэтах узмацнення стымулюючага складніка спецыяльнага рэжыму падаткаабкладання рэзідэнтаў СЭЗ да ўжо наяўных ільгот у праекце новай рэдакцыі Падатковага кодэкса дадаткова закладваюцца і новыя меры падатковага стымулявання, новыя льготы і прэферэнцыі, — расказаў ён. — Для ўдасканалення інвестыцыйнай дзейнасці ў СЭЗ без часовага абмежавання на ўвесь перыяд іх функцыянавання да 31 снежня 2049 года прадугледжваецца вызваленне ад падатку на прыбытак у частцы атрыманага рэзідэнтамі СЭЗ прыбытку ад рэалізацыі тавараў уласнай вытворчасці».

Дарэчы, на сённяшні дзень падатковая нагрузка для рэзідэнтаў СЭЗ складае 3,9 %.

Міністр фінансаў таксама нагадаў прысутным пра рашэнне Аляксандра Лукашэнкі аб пашырэнні межаў СЭЗ. Навошта? Гэта дазволіць размясціць рэзідэнтаў з улікам перспектыў іх развіцця, арганізаваць новыя рабочыя месцы, аптымальна задзейнічаць свабодныя зямельныя ўчасткі.

«Ёсць таксама і патрэба ў дадатковым развіцці інжынернай і транспартнай інфраструктуры СЭЗ, — адзначыў Максім Ермаловіч. — Гэтыя інвестыцыі, якія мяркуецца прыцягнуць у міжнародных фінансавых інстытутаў, дазволяць давесці аб'ём агульных інвестыцый у свабодныя эканамічныя зоны да 1 мільярда долараў».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Фотаздымкі прадастаўлены прэс-службай Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Тэлесеткі

СУЗОР'Е НА «МІНСК-АРЭНЕ»

У гэтыя выхадныя зоркі будуць ззяць асабліва ярка і не толькі на небе, у адпаведнасці з дэвізам дзіцячага «Еўрабачання-2018» — Light Up! Запальвай! У рэкордным спісе ўдзельнікаў з 20 краін — 2 дэбютанты, Казахстан і Уэльс, і некалькі вяртанняў: Францыя, якая не ўдзельнічала ў шоу з 2005 года, Азербайджан (прапускаў тры гады) і Ізраіль (прапускаў 2013—2015 і 2017 гады).

Юныя артысты ўжо правялі індывідуальныя рэпетыцыі, запісалі агульную песню — афіцыйны гімн конкурсу, наведалі знакавыя мясціны беларускай сталіцы і, канешне, пазнаёміліся і пасябравалі ў «Еўрадоме». Цяпер справа за малым: на генеральным прагоне і фінальным канцэрце 24 і 25 лістапада выйсці і паказаць сябе з найлепшага боку.

Звярніце ўвагу: у адрозненне ад дарослага шоу, дзіцячае пачынаецца ў «дзіцячы» час, а 18-й гадзіне, і будзе доўжыцца ўсяго 2,5 гадзіны. Каментаваць фінальны канцэрт на «Мінск-Арэне» ў прамым эфіры будуць тэлевядучыя Георгій Калдун і Андрэй Макаёнак. Радыётрансляцыю цырымоніі з каментарыямі Вікторыі Урбановіч і Паўла Лазовіка правядзе Першы канал Беларускага радыё, анлайн трансляцыя — на сайце Белтэлерадыёкампаніі www.tvr.by ці на афіцыйным сайце конкурсу junioreurovision.tv.

Акрамя таго, з сённяшняга дня можна прымаць удзел у глядацкім галасаванні на сайце junioreurovision.tv. Можна выбраць ад трох да пяці ўпадабаных выканаўцаў — прычым гэта можа быць і прадстаўнік Беларусі! Першы этап галасавання закрыецца 25 лістапада перад пачаткам шоу, а стартуе наноў пасля фінальнага канцэрта і толькі на 15 хвілін. Вынікі галасавання гледачоў будуць прыплюсаваныя да балаў нацыянальнага журы кожнай краіны — удзельніцы шоу, і пераможца дзіцячага «Еўрабачання-2018» вызначыцца па суме балаў.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ШАШКІ («Звязда»)

Выпуск № 76

З 27 кастрычніка да 4 лістапада ў Гомелі адбыўся маладзёжны чэмпіянат свету па шашках-100. Спаборніцтвы праводзіліся асобна сярод юнакоў і дзяўчат у чатырох узроставых групах па дзвюх праграмах — класічная гульня і бліц.

У класічнай праграме чэмпіёнамі свету сталі Міхаіл Семянюк, Вікторыя Нікалаева і Любоў Кобрына.

Бронзавыя ўзнагароды ў Яны Лазовік і Анастасіі Сакаловай.

У вокамгненнай праграме Паліна Петрусёва і Вікторыя Нікалаева — чэмпіёнкі свету. Георгій Выдзерка і Дар'я Нікіфарава — бронзавыя прызёры.

№ 78

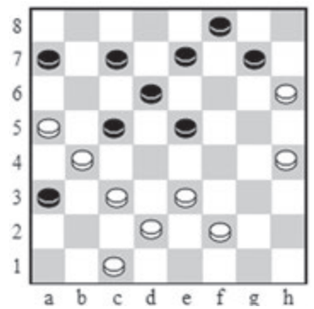

№ 78 І. Дзячэнка — І. Логінаў
Белыя простыя шашкі: a5, b4, c1, c3, d2, e3, f2, h4, h6 (9).
Чорныя простыя шашкі: a3, a7, c5, c7, d6, e5, e7, f8, g7 (9).

Белыя выкарыстоўвалі «рэшата» ў размяшчэнні праціўніка і правялі разгромную камбінацыю. Паспрабуйце адшукаць яе самастойна.

У выпуску № 74 ад 26.10.2018 была апублікавана кампазіцыя № 73.

Белыя простыя шашкі: d2, f4, g1, g5, h2 (5).
Чорныя простыя шашкі: b2, b6, d4 (3).

Нашы чытачы П. і В. Шульгі прапануюць ускладніць пазіцыю наступным чынам:

№ 79
Белыя простыя шашкі: a5, c3, d2, e3, g1, g5, h2 (7).
Чорныя простыя шашкі: a3, b6, c5, c7, d8, f2 (6).
1. b4, 2. b8 (b2), 3. e5, 4. c3, 5. g3, 6. a7 x

Аднак у цікавым механізме маецца ЧПР 3. ba7 +

Для самастойнага рашэння прапануюцца кампазіцыі, складзеныя ўкраінскім шашачным кампазітарам І. Івацка.

№ 80
Белыя простыя шашкі: 16, 19, 20, 21, 24, 30, 36, 41, 43, 47, 48, 49 (12).
Чорныя простыя шашкі: 9, 12, 15, 18, 27, 28,32, 33, 37, 38, 40 (11).

№ 81
Белыя простыя шашкі: 13, 18, 19, 20, 21, 24, 31, 41, 45 (9).
Чорныя простыя шашкі: 10, 16, 29, 32, 33, 34, 35, 40 (8).

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні: выпуск № 75 ад 09.11.2018.

№ 75 cd6, hg7, ef8, f6, h4, a1+.

№ 76 22.33.2.5+.

№ 77 12.2.36.23.22.50+.

Дакладныя адказы даслалі В. Дударэвіч *(в. Новая Мыш, Баранавіцкага раёна)*, Ф. Карпей *(Мядзел)*, У. Статкевіч *(п. Зялены Бор Івацэвіцкага раёна)*, У. Панько *(Камянец)*, І. Ананіч *(Гродна)*, А. Шурпін *(Івянец)*, В. Ваўчкоў *(Маладзечна)*, П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў *(усе — Мінск)*, В. Таўкачоў *(Клімавіцкі раён)*, В. Бандарык *(Мінскі раён)*.

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, г. Мінск, e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru.

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

Сядзі і глядзі

ЗАБЛЫТАНЫ КЛУБОК ПАЧУЦЦЯЎ

«Саша + Даша + Глаша»
«Беларусь 1», 26 лістапада

Даша і Глаша — дзве сястры, у якіх не надта добрыя стасункі. Аднойчы модны часопіс, у якім працуе Даша, змяняе тэматыку, і падчас рэдакцыйнага задання дзяўчына знаёміцца з шэф-поварам Сашам, пад уплывам пачуццяў да якога хутка атрымлівае павышэнне, а разам з тым і наладжвае адносіны з сястрой. Але тут высвятляецца, што Глаша таксама ведае кавалера сястры — ды не проста ведае, а закаханая ў яго яшчэ са школьных часоў, і зразумела, што ладам гэтыя калізіі не скончацца...

«Востраў непатрэбных людзей»
СТБ, з 26 лістапада

Андрэй Каморын — уладальнік паспяховай будаўнічай фірмы. Павел — сын-аўтыст вядомага артыста, Александрына — экстрасэнс, сям'я Жукавых — фермеры, Савелій — дэпутат, Вадзім і Каця — не самая шчаслівая сям'я з дзяўчынымпадлеткам і бацькі, а Коклюш — наогул кілер. І ўсе яны разам праз турфірму-аднадзёнку трапілі на ненаселены востраў, бо блізкія людзі палічылі іх лішнімі ў сваім жыцці. Каб выжыць і атрымаць другі шанц, ім давядзецца мяняць свае звычкі, а часам нават ламаць сябе.

«Вечнае ззянне чыстага розуму»
TV1000, 29 лістапада — 2 снежня

Вучоныя сканструявалі апарат, які дазваляе людзям сцерці з памяці непатрэбныя ўспаміны, — і вось жыццярадасная Клемянціна выдаляе са свайго жыцця меланхоліка Джоэла, каб лягчэй перанесці разрыў з ім. Джоэл у адказ спрабуе зрабіць тое самае, аднак штосьці ідзе не па плане, і чалавечая падсвядомасць адмаўляецца «аддаваць» бяздушнай тэхніцы дарагія сэрцу моманты... Дзе яшчэ вы ўбачыце кранальнага і зусім некамедыйнага Джыма Керы?

«Бум» і «Бум-2»
«МІР», 30 лістапада

Юная французанка Вік пераходзіць у новую школу, заводзіць новых сяброў і перажывае ўсе стадыі першага падлеткавага кахання: танцы, спатканні, пацалункі, сваркі і прымірэнні... У 90-я гады прыгоды Вік, яе сяброўкі Пенелопы, прабабулі Пулет і ўсіх астатніх разняволена-рамантычных французаў вокамгненна сталі кінахітом, а загалоўная музычная тэма разышлася па свеце ў колькасці 8 мільёнаў копій. Сёння, канешне, падзеі фільма выглядаюць наіўнай меладрамай — асабліва калі ўспомніць, што Сафі Марсо ўжо 52 гады.

«Двое ў новым доме»
«Беларусь 3», 2 снежня

Сяргей — студэнт-завочнік, рабочы радыёзавода, і Нэля — гід «Інтурыста», жанатыя адносна нядаўна, але ўжо перажываюць сямейны крызіс. Жыццё з маленькай дачкой на прыватнай кватэры, сумяшчэнне вучобы з працай, неабходнасць эканоміць — усё гэта выклікае ў Нэлі раздражненне, а муж падаецца хоць і добрым, але занадта мяккім і слабым, зусім няздольным пастаяць за сябе. У адрозненне ад Волкава — начальніка аддзела, паспяховага і прадпрымальнага, з якім у Нэлі пакрысе завязваецца раман...

Паспрабуй расчуліць здань

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевікторына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

пухі́р — балючае ўздуцце скуры ад апёку;

здань — прывід;

псава́ць (дзеясл.) — наносіць шкоду чаму-небудзь;

расчу́ліць (дзеясл.) — выклікаць пачуццё жалю;

ко́рак — затычка для бутэлек;

шва́гер — брат жонкі або муж сястры;

не па днях, а па гадзінах — вельмі хутка расці, развівацца (беларускі адпаведнік: *як грыбы (пасля дажджу);* рускі: *как на дрожжах);*

псаваць кроў — рабіць непрыемнасці камунебудзь або сабе, моцна раздражняць (беларусы яшчэ скажуць: *выводзіць з сябе, дражніць гусей;* рускія: *играть на нервах).*

Для тых, хто развазжае пра свой удзел у тэлевікторыне, нагадаем: каб стаць удзельнікамі, неабходна зайсці на сайт http://tvrgomel.by або http://3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўторы выпускаў тэлевікторыны — у ранішнім эфіры «Беларусь-3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25,** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
12.00 Навіны.
12.35, 13.05, 15.25 Меладрама «Саша + Даша + Глаша» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы» (6+).
22.10 Серыял «След» (16+).
23.45 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 18.35 «Тэлебарометр».
9.05, 20.10 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.10 «Капейка ў капейку» (12+).
10.45 «Вяселле ўсляпую» (16+).
12.20 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
13.05 Анімацыйны фільм «Ліло і Сціч» (12+).
14.35 Камедыя «Мапеты» (6+).
16.25 Баявік «Скарб нацыі» (12+).
19.15 «Суперлато».
21.10, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 КЕНО.
23.00 «Хадзі сюды і танцуй».
23.05 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
0.05 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Дзічына, тушаная з грыбамі і гародніна й.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 19.15 «Дзесяць фатаграфій». Ганна Шацілава (12+).
10.00 «Ваенны ўрач. Мікалай Бурдэнка. Вайна даўжынёй у жыццё». Дак. фільм (12+).
10.35, 15.40 «Вясновыя клопаты». Камедыя (12+).
12.25 «Беларуская кухня». Рыбны квас.
12.55 «Наперад у мінулае».
13.20, 21.05 «Адважнасць». Маст. фільм (12+).
15.00 Канцэрт ансамбля песні і танца «Спадчына» Палаца культуры г. Маладзечна.
17.10 «Люблю і памятаю». Народны артыст Расіі Алег Яфрэмаў.
17.50 «Да мяне, Мухтар!» Маст. фільм (12+).
20.15 «Тэатр у дэталях». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы «Рэвізор».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Камертон». Мастак-графік заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь Леў Алімаў.
23.10 «Запіскі на палях». Уладзімір Караткевіч: трафей дзікага палявання.
23.35 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара, народнага артыста БССР Юрыя Семянякі.

Беларусь 5

7.10 Хакей. КХЛ. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Дынама-Мінск».
9.15 Вынікі тыдня.
9.55 «Спорт-мікс».
10.05 Валейбол. Чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Мінчанка» (Мінск) — «Ленінградка» (Санкт-Пецярбург).
12.10 «Вялікі спорт».
12.55, 16.00 «Спорт-мікс».
13.05 «Трэніровачны дзень».
13.35 «Нікога наперадзе». Дак. фільм.
14.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вулверхэмптан» — «Хадэрсфілд».
16.10 Гульні «навыраст».
16.40 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Борнмут» — «Арсенал».
18.35 «Час футбола».
19.20 Хакей. КХЛ. «Дынама» (Масква) — «Ёкерыт» (Хельсінкі). (У перапынках — «Спорт-цэнтр».)
21.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
22.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Бернлі» — «Ньюкасл». (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Контуры».
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 0.25 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Жоўтае вока тыгра» (16+).
22.20 Ток-шоу «Наша жыццё».
1.25 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Скардзіцца дазваляецца».
9.25 «Тыдзень».
10.40 «Вёска. Live».
11.30, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.45, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.20, 16.50 «Метад Фрэйда-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Вострaў непатрэбных людзей». Серыял (16+).
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 «Мінтранс» (16+).
1.15 «Самая карысная праграма».

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.00 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 2.00 Серыял «Пятровіч» (16+).
22.25, 0.20 Серыял «Жураў-2» (16+).
0.10 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
4.20 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
4.45 «Культ/Турызм» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.30, 14.30 Маст. фільм «Шчасце напалову» (12+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Грамадзянін Ніхто» (12+).
22.30, 23.10 Серыял «Тайны следства» (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 «Сёння».
6.10 «Паедзем, паядзім!» (0+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40 «Справа жыцця. Адраджэнне». Валерый Казакоў (12+).
10.20 «Чакай мяне» (12+).
11.15 Драма «Сёстры» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 Серыял «Ліцейны» (16+).
16.35 Серыял «Дзекабрыстка» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Іншы маёр Сакалоў» (16+).
21.40 Серыял «Бірук» (16+).
23.30 «НЗ.by».
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.00, 0.50 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.30 Серыял «Калі скончылася вайна» 1—2-я серыі (16+).
9.25, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.35 Дак. серыял «Выратавальнікі Эверэста» (12+).
11.15 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.00 Камедыя «Паміж анёлам і чортам» (16+).
13.50 Серыял «Легенда сіняга мора» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя».
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
18.50 Серыял «Шукальнік» (12+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 Камедыя «Сакрэтная служба» (18+).
23.20 Камедыя «Закон ёсць закон» (12+).

ВТВ

6.05 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.50, 2.30 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
9.30 М/ф «Наватар» (6+).
9.55 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
10.20 М/ф «Царэўна» (6+).
10.50 «Ералаш» (6+).
11.30 «Дзіцячы КВЗ» (16+).
12.30 «Проста кухня» (16+).
13.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
14.05, 19.15 «Уральскія пельмені» (16+).
14.40 Маст. фільм «Прагулка» (12+).
17.10 Фантастыка «Элізіум: рай не на Зямлі» (16+).
17.30 Анімацыйны фільм «Воблачна...» (12+).
21.00 Драма «Лютасць». ЗША (16+).

23.45 «Шоу выхаднога дня» (16+).
0.50 Серыял «Дах свету-2» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Аршын мал алан». Маст. фільм.
8.10 «Маўглі». М/ф.
9.50 «Звычайны канцэрт».
10.20 «Мы — грамацеі!»
11.00 «Марыя да Калас». Дак. фільм.
12.55, 16.10 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.10 «Пісьмы з правінцыі». Пасёлак Усць-Камчацк.
13.40, 2.15 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
14.20 Легендарныя камедыі. «Бравы салдат Швейк». Маст. фільм.
16.25 «Пешшу... Масква. 1960-я.
16.55 «Продкі нашых продкаў». Дак. серыял.
17.35 «Блізкае кола Уладзіміра Бейліса».
18.35 «Рамантыка рамана са». Гурту «Кватро» — 15 гадоў!
19.30 Навіны культуры.
20.10 «У крузе першым». Маст. фільм.
21.50 «Белая студыя».
22.30 Да 100-годдзя Маскоўскага акадэмічнага музычнага тэатра імя К. С. Станіслаўскага і У. І. Неміровіча-Данчанкі. Опера Л. Керубіні «Медэя».
0.50 «Любоў і Сакс». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1959-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
7.10, 9.45, 11.00, 13.10, 14.30, 17.30, 19.15, 21.45, 23.15, 0.55, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.20, 13.30, 1.25 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
8.30 Музычная праграма «СММ». 1990 год (12+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.20 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год (16+).
12.00 Маст. фільм «Паветраны вазак» (12+).
14.50, 20.50 «Прэс-экспрэс». 1994 год (16+).
15.00 «Быў час». 2008 год (16+).
16.00 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год (16+).
18.00 «Вясёлыя рабяты». «Моладзь і музыка». 1986 год (12+).
19.55 Фільм-канцэрт «Вячэрнія мелодыі». 1985 год (12+).
22.00 Маст. фільм «Пакуль не выпаў снег...» (16+).
0.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+).
2.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).

EuroSport 1

0.00 Аўтагонкі. Кубак нацый.
0.45, 8.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17). Фінал.
3.20 Watts.
3.30, 7.00, 11.15, 18.00 Скачкі з трамплiна. Кубак свету.
5.00, 19.45, 22.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
9.45, 12.45, 15.15 Лыжнае дваябор'е. Кубак свету.
10.30 Конны спорт. Riders Masters Cup.
12.00, 14.45 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
13.45, 16.30 Біятлон. Кубак свету.
23.50 Конны спорт. Longines Masters.

Кінакамедыя

1.10 Малавіта (16+).
3.15 Амелі (16+).
5.35 Новыя прыгоды Аладзіна (6+).
7.40 Фанаткі на сняданак не застаюцца (16+).
9.40 Мноства (16+).
11.55 Чатыры пакоі (18+).
13.50 Піўная ліга (16+).
15.30 Маё першае вяселле (16+).

17.30 Пацучыныя скачкі (12+).
19.40 Любоў-маркоў (12+).
21.45 Любоў-маркоў-2 (12+).
23.40 Любоў-маркоў-3 (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.40 «Паненка і кулінар» (12+).
10.15 «Паехалі» (12+).
10.45, 2.10 «Неспакойны ўчастак». Серыял (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EuroSport 1

0.00 Аўтагонкі. Кубак нацый.
0.45, 8.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17). Фінал.
3.20 Watts.
3.30, 7.00, 11.15, 18.00 Скачкі з трамплiна. Кубак свету.
5.00, 19.45, 22.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
9.45, 12.45, 15.15 Лыжнае дваябор'е. Кубак свету.
10.30 Конны спорт. Riders Masters Cup.
12.00, 14.45 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
13.45, 16.30 Біятлон. Кубак свету.
23.50 Конны спорт. Longines Masters.

Кінакамедыя

1.10 Малавіта (16+).
3.15 Амелі (16+).
5.35 Новыя прыгоды Аладзіна (6+).
7.40 Фанаткі на сняданак не застаюцца (16+).
9.40 Мноства (16+).
11.55 Чатыры пакоі (18+).
13.50 Піўная ліга (16+).
15.30 Маё першае вяселле (16+).

17.30 Пацучыныя скачкі (12+).
19.40 Любоў-маркоў (12+).
21.45 Любоў-маркоў-2 (12+).
23.40 Любоў-маркоў-3 (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.40 «Паненка і кулінар» (12+).
10.15 «Паехалі» (12+).
10.45, 2.10 «Неспакойны ўчастак». Серыял (12+).
14.15 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
15.40 «Па следзе пярэваратня». Дак. фільм (16+).
16.30 «Нераскрыты талент-2». Серыял (16+).
20.20 «Без падману» (16+).
21.15 «Асцярожна, махляры!» (16+).
21.50 «Ультыматум Борна». Баявік (16+).

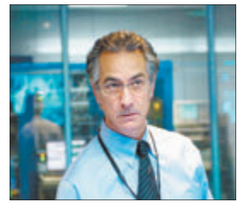

23.55 «90-я» (16+).
0.45 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
5.05 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.20 Секс у вялікім горадзе-2 (16+).
9.00 Леў (16+).
11.25 Апалон 13 (12+).
14.10 Цёмныя рыцар: адраджэнне легенды (16+).
20.10 Маска Зора (12+).
22.50 Нязносныя босы (16+).
0.45 Ва ўцёках (16+).
2.40 Лэдзі Макбет (18+).
4.15 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Напарнік (12+).
8.20 Бой с ценем 3D: апошні раўнд (16+).
10.50 Пацыенты (16+).
12.50 Старое добрае кіно. Анкор, яшчэ анкор! (16+).
14.50 Параграф 78. Фільм другі (16+).
16.50 Ваўкалакі (16+).
18.30 Падарунак з характарам (0+).
20.20 Пра любоff (16+).
22.30 Марафон (12+).
0.35 Падсадны (16+).
2.35 8 першых спатканняў (16+).
4.30 Блокбастар (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.20 Космас: прастора і час (16+).
7.50 Аўта-SOS (12+).
9.25 Экстрэмальны Кітай (16+).
10.10 Дзікі тунец (16+).
10.55, 17.10, 21.10 Марсаход Curiosity (16+).
11.45 Інстынкт выжывання (16+).
13.15 Гісторыя пра нас (16+).
14.50, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.00, 22.00, 1.15 Марс (16+).
18.50 Космас: прамы эфір (16+).
19.35 Унутры кольцаў Сатурна (16+).
20.25 Год у адкрытым космасе (16+).
22.45 Асушыць акіян (16+).
2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
4.25 Аўта-SOS (12+).

Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 1.00 Залатая ліхаманка (16+).
12.00, 23.00 Апошні нінджя (16+).
13.00, 2.55 У пошуках скарбаў (12+).
14.00, 2.00 Будоўля на Алясцы (12+).
15.00, 17.00 Каралі аўкцыёнаў (12+).
18.00, 22.00 Скрозь кратовую нару (12+).
0.00 Круты віраж (12+).
3.50 Круты цюнінг (12+).
4.40 Геній аўтадызайну (12+).

7.10 Панціяк — рыцар дарог (12+).

У праграме магчымыя змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

Беларусь 1

6.55 Меладрама «Зводныя лёсы». 3—4-я серыі (16+).
8.30 «Гісторыі выратавання» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 «Маршрут пабудаваны» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага» (12+).
13.10 Меладрама «Калі вяртаецца мінулае». 3—4-я серыі (16+).
15.15 «Твой горад».
15.30 «Клуб рэдактараў» (16+).
16.15 Спецыяльны рэпартаж (12+).
16.35 Меладрама «Сястра па спадчыне». 1—4-я серыі (16+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Праменьчык» (16+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Усё пра Розі» (0+).
7.50, 21.30 «Тэлебарометр».
8.00 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
8.45 «Веру не веру» (16+).
9.40 «ЖаннаДапамажы» (16+).
10.40 «Вясельны памер» (16+).
11.40 Фантастыка «Жывая сталь» (12+).
13.50 Біятлон. Этап Кубка свету. Супермікс.
15.15 «Тата папаў» (16+).
16.55 Хакей. КХЛ. «Віцязь» — «Дынама-Мінск».
19.20 «Бітва экстрасэнсаў». 18-ы сезон (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.
22.10 «Трэці лішні» (16+).
23.15 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).
23.45 «Абмен жонкамі» (16+).

Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 12.45, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 13.05, 20.35 «Гэты дзень».
8.25 М/ф (0+).
8.40 «Яна Вас кахае?» Маст. фільм (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Хатні хлеб.
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.50 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч.
13.10 «Вялікія мастакі». Леанарда да Вінчы (12+).
14.05 «Доказы з мінулага». «Джаконда» (12+).
14.45 «Экіпаж машыны баявой». Драма (12+).
15.50 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». «В горнице моей светло...» Юбілейны канцэрт кампазітара Аляксандра Мароза.
17.35 «Канец аперацыі «Рэзідэнт». Дэтэктыў (12+).
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Двое ў новым доме». Маст. фільм (12+).
22.25 Гала-канцэрт лаўрэатаў Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь.

Беларусь 5

6.00 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
8.30 «Трэніровачны дзень».
9.00 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Іспанія — Харватыя.
10.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Саўтгемптан» — «Манчэстэр Юнайтэд».
12.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
12.50 Гульні «навыраст».
13.20 «Піт-стоп».
13.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 30-ы тур.
15.50 «Фактар сілы».
16.20 Біятлон. Этап Кубка свету. Паклюка. Змешаная эстафета.
18.05 «Спорт-цэнтр».
18.20 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Барселона» (Іспанія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь). (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
20.00 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Расія — Чарнагорыя. (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
21.35 Вынікі тыдня.
22.20 Змешаныя адзінаборствы. Міжнародны байцоўскі турнір «Ахмат».

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Маст. фільм «Вуліца поўная нечаканасцяў» (12+).
8.45 «Маша і Мядзведзь». М/ф (0+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.30 «Бесталковыя нататкі».
10.50 «Вакол смеху» ў Дзяржаўным Крамлёўскім палацы (12+).
12.00 Кіно ў колеры. Меладрама «Прыходзьце заўтра...» (12+).
14.00 Андрэй Дзяменцьеў. Канцэрт-прысвячэнне «Віражы часу» (12+).
16.20 «Лёс мой — Беларусь» (12+).
16.40 Драма «Хаціка: самы верны сябар» (6+).
18.25 «Лепш за ўсіх!» (6+).
20.00 «Контуры».
21.05 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
21.30 «Эксклюзіў» (16+).
23.00 «Што? Дзе? Калі?» Зімовая серыя гульняў (16+).
0.10 Валерый Сюткін. «Тое, што трэба». Юбілейны канцэрт (12+).

СТБ

6.35 «Ежа багоў» (16+).
8.15, 20.35 Дакументальны спецпраект (16+).
10.00 «Вёска. Live».
10.50 «Цэнтральны рэгіён».
11.20, 13.40 «Паляўнічыя на караваны». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
15.30, 16.40 «А золкі тут цішыня...» Маст. фільм (12+).
19.30 «Тыдзень».
23.00 «Тыдзень спорту».
23.30 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
1.05 «Соль» (16+).

МІР

6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.30 «Беларусь сёння» (12+).
7.05 «Ведаем рускую» (6+).
8.00 М/ф (0+).
8.20 Маст. фільм «Кароль Драздабарод» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Яшчэ танней» (12+).
10.45 «Культ/Турызм» (16+).
11.15 «Японскі гарадавы» (12+).
11.50, 16.15, 19.30, 1.00 Серыял «Паляванне на гаўляйтара» (12+).
18.30, 0.00 «Разам».
1.20 Серыял «Тамарка» (16+).
4.55 Серыял «Лякарства супраць страху» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Ніхто, акрамя нас» (12+).
10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам себе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Наша справа» (16+).
14.10 «Ізмайлаўскі парк».
16.00 «Далёкія блізкія».
17.15 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка».
18.30, 21.45 Маст. фільм «Арэлі» (16+).
20.00 Весткі тыдня.
23.40 Масква. Крэмль. Пуцін.
0.30 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.30 «Астрапрагноз».
6.35 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
7.05 Серыял «Рускі дубль» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «За гранню» (16+).
8.45 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.00 «Дачны адказ» (0+).
13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.15 Маст. фільм «Меднае сонца» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Зоркі сышліся» (16+).
21.40 «Ты не паверыш!» (16+).
22.35 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
23.15 Фантастыка «Рыдзік» (16+).

8 канал

7.00, 15.15, 18.55, 21.05, 0.10 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Малыя» (0+).
8.00 М/ф «Легенда «Тытаніка».
9.25 «Утрымдзія».
9.30 «Мой любімы гадаванец».
10.00 Драма «Гасудар» (18+).
12.00 Драма «Мой ласкавы і пяшчотны звер» (16+).
13.50 Меладрама «Адзінокім даецца інтэрнат» (12+).
15.20 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм — дзецям «Мэры Попінс» (6+).
17.40 «Адказвайка».
17.45 «Сябры дзядулі Марка».
18.00 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.00 Драма «Дар» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Камедыя «Дзевяць ярдаў» (16+).
22.45 Фантастыка «Армагедон» (16+).

ВТБ

6.05, 12.55 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10, 4.25 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.40, 4.10 М/ф «Наватары» (6+).
8.00, 3.50 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
8.20, 3.20 «Ералаш» (6+).
9.05, 14.00, 21.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.45, 17.25 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.50 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
15.10 Камедыя «Не жартуйце з Зоханам!» (16+).
19.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
22.00 Фэнтэзі «Хэлбой: герой з пекла» (12+).
0.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
2.10 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Астрахань літаратурная.
7.05 Чалавечы фактар. «Сахавуд».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 1.25 Сусветныя скарбы.
8.50, 16.35 «І гэта ўсё пра яго». Серыял.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.40 XX стагоддзе. «Прыватная хроніка часоў вайны».
12.15 «Колер часу». Анры Маціс.
12.30, 18.45, 0.40 Улада факта. «Асветны кансерватызм графа Уварава».
13.10 Юбілей Ганны Шацілавай. «Лінія жыцця».
14.05, 20.45 «Чаму знікалі неандэртальцы?» Дак. фільм.
15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму».
15.35 «Агора». Ток-шоу.
17.45 Легендарныя скрыпачы XX стагоддзя. Давід Ойстрах.
19.45 «Галоўная роля».
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Саці. Нясумная класіка...»
23.10 Гістарычныя падарожжы Івана Талстога. «Рускі француз Іван Тургенеў».
0.00 «Расійскія хірургі». Дак. серыял.
2.45 «Колер часу». Ардэко.

Настальгія

6.00 Фільм-спектакль «Утаймаванне свавольнай». 1973 год (12+).
8.25 «Бліц». 1991 год (12+).
9.00 «Быў час». 2008 год (16+).
9.55 «Пад знакам задыяка. Стралец». 1993 год (16+).
11.25 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+).
12.05 Фільм-спектакль «Вялікая магія». 1980 год (12+).
14.30, 15.45, 19.15, 20.40, 21.45, 1.10, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
16.00 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
16.45 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
19.30 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго». 1-я серыя (16+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.05 Тэлеспектакль «Гумар розных часоў. Сапраўдны мужчына складаецца з мужа і чына». 1968 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1959-ы. 1-я частка. 2009 год (12+).
1.35 «Майстры мастацтваў». Яўген Лявонаў. 1986 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

1.15, 3.45, 5.45, 9.30 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
3.20, 8.30, 10.30, 14.30, 23.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
7.00, 13.00, 22.00 Скачкі з трамплінa. Кубак свету.
11.00, 16.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).
18.30 Фігурнае катанне. Гран-пры Францыі.
20.30 Алімпійскія гульні. «Зала славы».
21.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».

Кінакамедыя

1.10 Карпаратыў (16+).
2.50 (Не)чаканы прынц (16+).
4.30 Развод па-французску (12+).
6.00 Забойны агеньчык (16+).
7.55 Superнянь (16+).
9.30 Новыя прыгоды Аладзіна (6+).
11.30 Прыгожыя дзяўчаты (16+).
13.45 Фанаткі на сняданак не застаюцца (16+).
15.50 Жывёла (12+).
17.25 Малавіта (16+).
19.30 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
21.10 Начная змена (18+).
23.00 Секс на дзве ночы (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.40 «10 самых» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.50 «Шкельца за мільён». Дак. фільм (16+).
10.20, 3.35 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.35 «Восем пацер на тонкай нітачцы». Маст. фільм (12+).
15.20 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Па следзе пярэваратня». Дак. фільм (16+).
19.00, 2.00 «Кіпцюр з Маўрытаніі». Серыял (12+).
20.55 «Нераскрыты талент-2». Серыял (16+).
22.00 «Нераскрытыя тайны» (16+).
22.55 «Уся праўда» (16+).
23.30 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.20 «Аднойчы ў Вегасе». Камедыя (12+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 18.05 Пакуль не сыграў у скрыню (12+).
8.15 Сківіцы-2 (16+).
10.35 Новая эра Z (16+).
12.50 Уцёкі з Шоўшэнка (16+).
15.30 Мой хлопец — псіх (16+).
20.10 Жудасна гучна і занадта блізка (16+).
22.40 На лініі агню (16+).
1.05 Чароўная Тамара (16+).
3.10 Адрынутыя (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Чэмпіёны: хутчэй, вышэй, мацней (6+).
8.25 Пра жонку, мару і яшчэ адну... (12+).
9.50 Жаніх (12+).
11.40 Вучылка (12+).
14.15 Мама, не бядуй!-2 (16+).
16.20, 4.15 Мільянерка. 1—2-я серыі (12+).
18.15 Нябесны суд (16+).
20.20 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).
22.10 Эластыка (16+).
0.05 Цяжка быць мача (16+).
2.10 Код апакаліпсіса (16+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.50 Гульні розуму (16+).
8.00 Надзвычайны доктар Пол (16+).
9.30, 17.10, 23.45 Марс (16+).
10.20, 3.50 Сапраўдны суперкар (16+).
11.05 Космас: прамы эфір (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20 Інстынкт выжывання (16+).
14.05 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.50 Тэхаскі ўлоў (16+).
15.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.00, 22.00, 1.20 Тры правадыры (16+).
19.45 Касмічны шатл (16+).
21.15 Сапраўдны геній (16+).
0.35 Асушыць акіян (16+).
3.05 Аўта-SOS (12+).
4.35 Цуды інжынерыі (12+).
5.20 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (16+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Пантыяк — рыцар дарог (12+).
14.00, 3.50 Аляска: сям'я з лесу (16+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
2.55 Забытая інжынерыя (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25**, Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Добрыя намеры». 1-я серыя (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.05, 19.50 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.45, 20.20 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.20, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.25, 17.30 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.25, 23.05 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.25 «Да пабачэння» (16+).
15.20 «Хто я?» (12+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
19.25 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
20.50 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Капыткі з мачанкай.
8.05, 12.00, 20.00 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.20 «Гэты дзень».
8.30, 18.00 «Вольф Месінг. Ён бачыў скрозь час». Маст. фільм (16+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Зінаіда Кірыенка (12+).
10.00 «Ваенны ўрач. Валянцін Война-Ясянецкі. Святіцель-хірург». Дак. фільм (12+).
10.40, 16.45 «Усяго адзін паварот». Маст. фільм (12+).
12.50 «Артэфакты». Знакамітая манаграфія Казіміра Семяновіча — трактат «Вялікае мастацтва артылерыі».
13.20, 21.05 «Контрудар». Маст. фільм (12+).
14.40 «Падполле. Вайна знутры вайны». «Жаночы твар вайны» (12+).
15.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» Аўгустоўскі канал (6+).
15.30 Канцэрт Юрыя Антонава.
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.25 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 «Час кіно». Вынікі Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад».
22.35 «Край жанчын». Дак. фільм (12+).

Беларусь 5

7.10 Хакей. КХЛ. «Дынама» (Масква) — «Ёкерыт» (Хельсінкі).
9.15 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
10.15 Легенды сусветнага спорту.
10.45 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
11.15 «Час футбола».
12.00 «Спорт-мікс».
12.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Бернлі» — «Ньюкасл».
14.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
14.40 «Піт-стоп».
15.10 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.20 «Ліга гандбола».
17.50 «Спорт-кадр».
18.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — «Спорт-цэнтр».)
20.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. ЦСКА (Расія) — «Вікторыя Плзень» (Чэхія). (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
22.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Анлайн гульнявога дня. (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
0.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Дзённік гульнявога дня.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.15 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+).
15.35, 16.20, 23.25 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.55, 22.20 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Ёўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Жоўтае вока тыгра» (16+).
0.25 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.15 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Востраў непатрэбных людзей». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.20, 16.50 «Метад Фрэйда-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+).
0.30 Дакументальны праект (16+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі-2» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.55 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 1.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.00 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 2.40 Серыял «Пятровіч» (16+).
22.25, 0.20 Серыял «Жураў-2» (16+).
0.10 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
5.05 «Такія дзіўныя» (16+).
5.30 «Вой, мамачкі!» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Грамадзянін Ніхто» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Тайны следства» (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 «Сёння».
6.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 Серыял «Ліцейны» (16+).
16.35 Серыял «Дзекабрыстка» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Іншы маёр Сакалоў» (16+).
21.40 Серыял «Бірук» (16+).
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.05, 0.50 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.30 Серыял «Калі скончылася вайна» (16+).
9.25, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.30 Мой любімы гадаванец.
11.00, 18.50 Серыял «Шукальнік» (12+).
11.45 Трылер «Што скрывае хлусня» (16+).
14.15 Серыял «Дэтэктыўныя гісторыі» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя».
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Адплата».
23.15 Драма «Цуд на Гудзоне».

ВТБ

6.05 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.50 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
9.30 М/ф «Наватары» (6+).
9.55 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
10.20, 3.45 «Ералаш» (6+).
10.40, 16.00, 23.20 «Уральскія пельмені» (16+).
11.45 «Турысты» (16+).
12.50 «Шоу выхаднога дня» (16+).
13.55 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
17.40 Анімацыйны фільм «Воблачна, магчымыя ападкі ў выглядзе фрыкадэлек» (0+).
19.20 Анімацыйны фільм «Воблачна...-2: помста ГМА» (0+).
21.10 Фантастыка «Піксель» (12+).
0.00 Камедыя «Канец свету 2013: Апакаліпсіс па-галівудску» (18+).

2.05 «Хачу верыць!» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Адмірал Нахімаў». Маст. фільм.
8.40 «Шайбу! Шайбу!» «Матч-рэванш». «Метэор» на рынгу». М/ф.
9.45 «Перадзвіжнікі. Міхаіл Несцераў».
10.15 «Тэлескоп».
10.45 «Любоў і Сакс». Маст. фільм.
12.15 Чалавечы фактар. «Хто заплаціць за навуку?»
12.45 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
13.40 «Мінін і Гафт». Дак. фільм.
14.30 Кіно пра кіно. «Міміно». Здачы не трэба!» Дак. фільм.
15.15 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
15.30 «Падкідыш». Маст. фільм.

16.40 Вялікі балет.
19.05 «Марыя да Каласа». Дак. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Мільённы год». Дак. фільм.
22.45 «2 Вернік 2».
23.35 «Шалёны дзень нараджэння Сяргея Бязрукава». Юбілейны канцэрт.
1.10 «Бравы салдат Швейк». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+).
6.55, 9.45, 11.00, 13.10, 15.45, 17.00, 19.10, 20.40, 23.00, 2.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.20, 19.30, 1.00 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
8.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1959-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
14.30 Музычная праграма «СММ». 1990 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.20 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год (16+).
18.00 Маст. фільм «Паветраны вазак» (12+).
20.50 «Прэс-экспрэс». 1994 год (16+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 Фільм-канцэрт «Зімовы вечар... у Лужніках!» 1989 год (16+).
0.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).

EuroSport 1

0.00 Конны спорт. Longines Masters.
1.00, 5.00, 10.30, 13.15, 17.15 Скачкі з трамплiна. Кубак свету.
1.30, 6.00, 19.45, 22.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
3.30, 9.15, 12.00, 14.00 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
8.00, 11.15, 15.30 Лыжнае дваябор'е. Кубак свету.
10.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».

Кінакамедыя

1.00 Забойны агеньчык (16+).
3.05 Прыкінься маім мужам (16+).

5.05 Каханне здараецца (16+).
7.10 Секс на дзве ночы (16+).
8.50 Supernянь (16+).
10.25 Жывёла (12+).
12.00 Парк культуры і адпачынку (18+).
14.00 Неваляшка (16+).
15.55 Начная змена (18+).
17.50 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
19.30 Вясельны разгром (18+).
21.20 Халасцякі ў адрыве (16+).
23.15 Усе пары робяць гэта (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
10.20 «Заўтра сёння» (12+).
10.50 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.40, 1.45 «Прыгажосць патрабуе ахвяр». Серыял (12+).
15.50 «Старыя-разбойнікі». Камедыя (12+).

17.35 «Турба». Анімацыйны фільм (0+).
19.10 «Вокладка» (16+).
19.45 «10 самых» (16+).
20.20 «Дом Сонца». Драма (16+).
22.20 «Ракавая красуня». Меладрама (16+).
0.15 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
5.15 «Нераскрытыя таямніцы» (12+).

ТБ1000

6.10, 13.05 12 гадоў рабства (16+).
8.45 Сфера (16+).
10.55 Малавіта (16+).
15.35 Даспехі бога: у пошуках скарбаў (12+).
17.50 Нявеста, якая збегла (16+).
20.10 Апалон 13 (12+).
22.55 Леў (16+).
1.20 Галаграма для кароля (18+).
3.15 Цёмны рыцар: адраджэнне легенды (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Ласкавы май (16+).
8.45 Няўлоўныя: Джэкпот (16+).
10.30 На Дзерыбасаўскай добрае надвор'е, або На Брайтан-Біч зноў ідуць дажджы (16+).
12.30 Старое добрае кіно. Мянялы (12+).
14.30 Параграф 78. Фільм першы (16+).
16.30 Добры хлопчык (12+).
18.30 Кахае не кахае (16+).
20.20 Напарнік (12+).
22.20 Бой с ценем 3D: апошні раўнд (16+).
0.50 Пацыенты (16+).
2.40 Параграф 78. Фільм другі (16+).
4.40 Ваўкалакі (16+).

National Geographic

6.00, 5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.25, 14.55 Космас: прастора і час (16+).
8.00 Аўта-SOS (12+).
9.35 Дзікі тунец (16+).
11.05 Марс (16+).
11.55 Інстынкт выжывання (16+).
13.25 Гісторыя пра нас (16+).
18.00, 22.00 Марсаход Curiosity (16+).
18.50, 20.25, 2.30 Расследаванні авіякатастроф (16+).
19.35 Экстрэмальны Кітай (16+).
22.45, 1.05 80-я: дзесяцігоддзе, якое стварыла нас (16+).
1.45 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
4.05 Аўта-SOS (12+).

Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+).
10.00, 1.00 Залатая ліхаманка (16+).
11.00 Небяспечная праца (16+).
12.00, 3.50 Гарады, якія тонуць (12+).
13.00, 2.00 Тэхнагеніка (12+).
14.00, 7.10 Круты віраж (12+).
15.00, 2.55 Пантыяк — рыцар дарог (12+).
16.00 Дылеры (12+).
18.00, 23.00 Круты цюнінг (12+).
0.00 Небяспечная праца (16+).
4.40 Выжыць разам (16+).

Беларусь 1

6.25 «Існасць».
6.50 Меладрама «Зводныя лёсы». 1—2-я серыі (16+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны» (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Жанчыны і спорт».
11.20 «Пад ключ» (12+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.50 Меладрама «Калі вяртаецца мінулае». 1—2-я серыі (16+).
15.15 «Краіна».
15.45 Меладрама «Праменьчык». 1—4-я серыі (16+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
21.45 «Light up! Дзіцячае Еўрабачанне 2.0».
22.15 Меладрама «Зводныя лёсы». 1—4-я серыі (16+).
1.35 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 М/с «Усё пра Розі» (0+).
7.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
9.15, 21.55 «Тэлебарометр».
9.20 Анімацыйны фільм «Не бі капытом» (0+).
10.30, 0.10 «Хто я?» (12+).
10.55 «Капейка ў капейку» (12+).
11.30 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
12.10 «Да пабачэння» (16+).
13.00 «Блізняты» (16+).
14.00 «Вясельны памер» (16+).
15.00 «Абмен жонкамі» (16+).
16.10 Маст. фільм «Белы палон» (12+).
18.10 Баявік «Скарб нацыі: кніга тайн» (12+).
20.15 «Вяселле ўсляпую» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 Фантастыка «Жывая сталь» (12+).
0.10 «Хто я?» (12+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.10, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 15.25, 20.35 «Гэты дзень».
8.25 М/ф (0+).
8.40 «Двое ў новым доме». Маст. фільм (12+).
10.00 «Жывая культура». Традыцыя вырэзвання з паперы: выцінанка-выбіванка (г. Навагрудак і вёскі раёна, Гродзенская вобласць).
10.25 «Беларуская кухня». Наліснікі з грыбамі.
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
11.20 «Спявае Беларусь».
12.15 «Канец аперацыі «Рэзідэнт». Дэтэктыў (12+).
14.40 «Навукаманія» (6+).
15.30 «Гэта — шчасце». Спявае Аляксандр Саладуха.
16.40 «Сумка інкасатара» Маст. фільм (12+).
18.15 «Доказы з мінулага». «Джаконда» (12+).
18.50 «Экіпаж машыны баявой». Драма (12+).
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Яна Вас кахае?» Маст. фільм (12+).
22.30 «Архітэктура Беларусі». Палац Швыкоўскіх. Пружаны, Брэсцкая вобласць.
22.45 «Вялікія мастакі». «Мытнік» Русо (12+).

Беларусь 5

6.00, 22.30 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
8.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Кардыф» — «Вулверхэмптан».
10.25 Хакей. КХЛ. «Ак Барс» (Казань) — «Лакаматыў» (Яраслаўль).
12.25 «Вялікі спорт».
13.10 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. «Сталіца» (Мінск) — «Лідсельмаш» (Ліда). (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
14.50 Валейбол. Чэмпіянат Расіі. «Уралачка-НТМК» — «Мінчанка».
16.50 «Трэніровачны дзень».
17.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэячасопіс.
17.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Борнмут». (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
19.50 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Іспанія — Харватыя. (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)
21.30 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Саўтгемптан» — «Манчэстэр Юнайтэд». 2-і тайм.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (6+).
8.00 «Уладзімір Машкоў. Адзін па лязе нажа» (16+).
9.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
9.40 «Тэорыя змовы» (16+).
10.45 «Вакол смеху» (12+).
12.45 Юбілейны канцэрт Ільі Рэзніка (12+).
14.45, 16.20 «Талент краіны» (6+).
17.20 Маст. фільм «Мільянер з трушчоб» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.10 Камедыя «Кахае не кахае» (16+).
23.00 «Сёння вечарам» (16+).

СТБ

6.15 «Анфас».
6.35 «Ежа багоў» (16+).
7.25 «Самая карысная праграма» (16+).
8.15 «Тайны Беларусі» (16+).
9.10 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Вялікі горад».
11.10, 13.40, 16.40, 20.10 «Метад Фрэйда-2». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.00 «СТБ-спорт».
23.40 Дакументальны спецпраект (16+).
1.10 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР

6.00, 8.05 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.05 «Такія дзіўныя» (16+).
7.30 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
8.15, 4.55 Маст. фільм «Я крочу па Маскве» (16+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 «Вой, мамачкі!» (12+).
11.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
11.50, 16.15, 19.15 Серыял «Лякарства супраць страху». (16+).
3.05 Маст. фільм «Сабрына» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Пяцёра на аднаго» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 Маст. фільм «Асколкі хрустальнага туфлька».
13.00 «Наша справа» (16+).
13.10 «Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк» (12+).
14.00 «Смяяцца дазваляецца».
15.10 Маст. фільм «Каханне па памылцы» (12+).
17.05 «Выхад у людзі» (16+).
18.25 «Суботні вечар» (16+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (16+).
22.40 Маст. фільм «Ніхто, акрамя нас» (12+).

НТБ—Беларусь

6.25 «Астрапрагноз».
6.35 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
7.05 Серыял «Рускі дубль» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «НЗ.by».
8.55 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.30 «Гатуем з Аляксеем Зіміным» (0+).
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.10 «Кватэрнае пытанне» (0+).
13.20 «Паедзем, паядзім» (0+).
14.15 Маст. фільм «Меднае сонца» (16+).
16.25 «Экспертыза злачынстваў» (16+).
17.05 «Сакрэт на мільён». Марыя Максакава, частка 2-я (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.35 Серыял «Хуткая дапамога» (16+).
0.15 «Аднойчы...» (16+).

8 канал

7.00, 19.00, 21.15, 1.10 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. фільм «Малыя» (0+).
8.00 М/ф «Упс».
9.25 «Утрямдия».
9.30 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.40 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.10 Трылер «Схватка» (16+).
13.00 Вестэрн «Цягнік на Юму» (16+).
15.00 «Адказвайка».
15.05 Глядзім усёй сям'ёй. М/ф «Рыбка Поньё на ўцёсе».
17.00 Меладрама «Афіцэр з ружай» (16+).
18.45 «Сябры дзядулі Марка».
19.05 Камедыя «Блеф» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Трылер «Паляўнічыя на гангстараў» (16+).
23.10 Маст. фільм «Кароль вострава» (16+).

ВТБ

6.05, 12.55 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10, 4.25 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.40, 4.10 М/ф «Наватары» (6+).
8.00, 3.50 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
8.20, 3.00 «Ералаш» (6+).
9.05, 14.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.25 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.50 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
14.55 Фэнтэзі «Хэлбой: герой з пекла» (12+).

19.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
22.00 Містыка «Здзелка з д'яблам» (16+).
0.10 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.50 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Рыбінск хлебны.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 12.10 Сусветныя скарбы.
8.50, 16.25 «І гэта ўсё пра яго». Серыял.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Пытайцеся, хлопчыкі».
12.30, 18.40, 0.40 «Тым часам. Сэнсы».
13.15 «Мы — грамацеі!»
13.55 «Колер часу». Караваджа.
14.15 100 гадоў навукоўцу. Academia. Барыс Патон. «Тэхналогія металаў і зварка».
15.10 «Эрмітаж».
15.40 «Белая студыя». Барыс Грабеншчыкоў.
17.35 Легендарныя скрыпачы XX стагоддзя. Генрык Шэрынг.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Зніклыя людзі — драматычная гісторыя эвалюцыі чалавека». Дак. фільм.
21.40 «Штучны адбор».
23.10 «Рускі француз Іван Тургенеў».
0.00 «Ігнат Сцялецкі. Тайна падземных палат». Дак. фільм.
2.20 «Антарктыда без рамантыкі». Дак. фільм.
2.45 «Колер часу». Жан Агюст Дамінік Энгр.

Настальгія

6.00 Фільм-спектакль «Вялікая магія». 1980 год (12+).
8.25, 9.45, 13.15, 14.40, 15.45, 18.45, 20.40, 21.45, 23.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
10.45 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
13.30, 19.30 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
17.05 Тэлеспектакль «Гумар розных часоў. Сапраўдны мужчына складаецца з мужа і чына». 1968 год (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Самадзейнасць Краіны Саветаў». 2007 год (12+).
0.00 Фільм-спектакль «Утаймаванне свавольнай». 1973 год (12+).
2.25 «Бліц». 1991 год (12+).
3.00 «Быў час». 2008 год (16+).
3.55 «Пад знакам задыяка. Стралец». 1993 год (16+).
5.25 «Госці з Сан-Рэма». 1992 год (12+).

EuroSport 1

0.30, 10.30, 13.00, 15.00, 21.15, 23.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
1.50 Watts.
2.00, 17.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
2.30, 16.30 Алімпійскія гульні. «Зала славы».
3.30, 6.30, 18.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
5.00, 12.00 Скачкі з трампліна. Кубак свету.
8.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).
15.30 Конны спорт. Кубак свету.
20.30 «VIP-ложа».

Кінакамедыя

0.45 }{от@бь)ч (16+).
2.40 На мора! (16+).
4.35 (Не)чаканы прынц (16+).
6.15 Любоў-маркоў па-французску (18+).
7.55 Новыя прыгоды Аладзіна (6+).
9.55 Superперцы (16+).
12.05 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
13.45 Секс на дзве ночы (16+).
15.30 Начная змена (18+).
17.25 Каханне здараецца (16+).
19.30 Пацучыныя скачкі (12+).
21.35 Я ніколі не буду тваёй (16+).
23.30 Неваляшка (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар І...» (16+).
8.20, 19.00, 2.15 «Кіпцюр з Маўрытаніі». Серыял (12+).
10.00, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.45, 17.15 «Варажбітка» (12+).
12.50, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.50 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Нераскрыты талент-2». Серыял (16+).
22.00, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.55 «Вокладка» (16+).
23.30 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.15 «Беласнежка і паляўнічы». Фэнтэзі (16+).

ТВ1000

6.10, 17.50 У пагоні за шчасцем (12+).
8.30 На лініі агню (16+).
11.05 Чароўная Тамара (16+).
13.20 Жудасна гучна і занадта блізка (16+).
15.55, 2.55 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
20.10 Нявеста, якая збегла (16+).
22.25 12 гадоў рабства (16+).
1.00 Даспехі бога: у пошуках скарбаў (12+).
4.25 Вялікі тата (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Вар'яцкая дапамога (16+).
8.45 Каханне ў вялікім горадзе-3 (12+).

10.25 Цяжка быць мача (16+).
12.25 Няўлоўныя: Бангкок (16+).
14.10 Код апакаліпсіса (16+).
16.20, 4.25 Мільянерка (12+).
18.20 Хачу ў турму (12+).
20.20 Кахае не кахае (16+).
22.10 Параграф 78. Фільм першы (16+).
0.05 Добры хлопчык (12+).
2.05 Метро (16+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.35 Гульні розуму (16+).
7.45 Надзвычайны доктар Пол (16+).
9.15 Тры правадыры (16+).
11.00, 15.35 Марс (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20, 17.10, 22.00, 1.10, 4.25 Інстынкт выжывання (16+).
14.05 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.50 Тэхаскі ўлоў (16+).
16.25 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.50, 23.35 Космас: прастора і час (16+).
19.35 Пачатак (16+).
21.10 Сапраўдны геній (16+).
22.50 Місія палёту да Сонца (16+).
0.25 Асушыць акіян (16+).
2.00 Дзікі тунец (16+).
2.50 Аўта-SOS (12+).
3.40 Сапраўдны суперкар (16+).
5.15 Цуды інжынерыі (12+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 14.00, 17.00, 23.00, 3.50 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (16+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Тэхнагеніка (2+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
0.00 Апошні ніндзя (16+).
2.55 У пошуках скарбаў (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25,** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на пачатак Каляднага посту.
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Добрыя намеры» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 17.35 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.20, 23.05 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.20 «Блізняты» (16+).
15.20 «Хто я?» (12+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
19.30 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
20.55 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Цыганкі.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30, 18.00 «Вольф Месінг. Ён бачыў скрозь час». Маст. фільм (16+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Веніямін Смехаў (12+).
10.00 «Ваенны ўрач. Мікалай Пірагоў. Тайны саветнік навукі». Дак. фільм (12+).
10.30, 16.25 «Шафёр паняволі». Маст. фільм (12+).
12.50 «Артэфакты». Крыж Ефрасінні Полацкай.
13.20, 21.05 «Крэпасць на колах». Маст. фільм (12+).
14.40 «Падполле. Вайна знутры вайны». «Хроніка няскораных» (12+).
15.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» Баранавічы (6+).
15.30 Госці «Славянскага базару». Надзея Кадышава.
19.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
20.15 «Беларуская кухня». Кішка.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 «Час кіно». Вынікі Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад».
22.35 «Франка». Кінанавела (12+).

Беларусь 5

6.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. АЕК (Грэцыя) — «Аякс» (Нідэрланды).
8.50, 0.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Дзённік гульнявога дня.
9.35 «Ліга гандбола».
10.05 Гандбол. SEHA-Газпром ліга. БГК імя Мяшкова (Беларусь) — «Нэксе» (Харватыя).
11.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Рома» (Італія) — «Рэал» (Іспанія).
13.30 «Спорт-кадр».
14.00 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Юнацтва-Мінск».
15.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. ЦСКА (Расія) — «Вікторыя Плзень» (Чэхія).
17.45 «Козел пра футбол».
18.05 Легенды сусветнага спорту.
18.35 «Слэм-данк».
19.10 «Авертайм. КХЛ».
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Ёкерыт» (Хельсінкі). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
22.00 «Спорт-цэнтр».
22.15 «Агнявы рубеж».
22.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Анлайн гульнявога дня. (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.15, 11.10 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 23.25 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 22.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Жоўтае вока тыгра» (16+).
0.25 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.15 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Вострaў непатрэбных людзей». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
15.20, 16.50 «Метад Фрэйда-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 Серыял «Аса» (16+).
7.45, 10.10 Серыял «Чужое жыццё» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 3.00 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.25 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.15 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.40 «Гульня ў кіно» (12+).
17.00 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.25, 3.40 Серыял «Пятровіч» (16+).
21.35 Серыял «Жураў-2» (16+).
0.10 «Спецыяльны рэпартаж» (12+).
5.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
5.40 «Трымайся, шоубіз!» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Грамадзянін Ніхто» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.30 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.35, 23.10 Серыял «Тайны следства» (12+).
0.20 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 «Сёння».
6.10 «Цуд тэхнікі» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 Серыял «Ліцейны» (16+).
16.35 Серыял «Дзекабрыстка» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Іншы маёр Сакалоў» (16+).
21.30 Серыял «Пёс» (16+).
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.05, 0.50 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі».
8.30 Серыял «Калі скончылася вайна» (16+).
9.25, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.25 Дак. фільм «Выходжу адзін я на дарогу».
11.00, 18.50 Серыял «Шукальнік» (12+).
11.45 Камедыя «Пастка для бацькоў» (12+).
14.15 Серыял «Дэтэктыўныя гісторыі» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя».
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Трылер «Горад злодзеяў» (16+).
23.15 Дэтэктыў «Аварыя» (16+).

ВТБ

6.05, 12.55 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10, 4.25 М/ф «Дуда і Да-да» (0+).
7.40 М/ф «Наватары» (6+).
8.00 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
8.20, 3.00 «Ералаш» (6+).
9.05, 14.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.25 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.50 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
15.15 Фэнтэзі «Прывідны гоншчык» (12+).

18.25 «Турысты» (16+).
19.30 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Ивановы-3» (16+).
22.00 Трылер «Анёлы і дэманы» (16+).
0.45 Камедыя «Вельмі рускі дэтэктыў» (18+).
2.45 Серыял «Дах свету-2» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква музычная.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.00 Сусветныя скарбы.
8.30, 16.20 «Калі мне будзе 54 гады». Маст. фільм.
10.15 Шэдэўры старога кіно. «Аршын мал алан». Маст. фільм.
11.50 Да 90-годдзя Таіра Салахава. «Мастак свету». Дак. фільм.
12.30 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
13.10 «Правінцыйныя музеі Расіі». Пераслаўль-Залескі.
13.35 «Рассакрэчаная гісторыя». Дак. серыял.
14.05 «Дзмітрый Мендзялееў. Запаветныя думкі». Дак. фільм.
15.10 «Пісьмы з правінцыі». Пасёлак Усць-Камчацк.
15.40 «Энігма. Эльжбета Пэндэрэцкая».
17.45 Легендарныя скрыпачы XX стагоддзя. Ісаак Стэрн.
18.45 «Царская ложа».
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка».
20.50 «Шукальнікі». «У пошуках магілы Мітрыдата».
21.35 «Лінія жыцця». Паліна Агурэева.
23.20 Клуб «Шабалаўка, 37».
0.30 «Культ кіно». «Абдымкі змея». Маст. фільм.
2.45 «Зязюля». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
7.00, 13.30, 19.20, 1.30 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
8.00, 9.45, 11.00, 12.55, 15.45, 17.00, 19.15, 21.45, 23.00, 0.45, 2.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+).
14.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1959-ы. 2-я частка. 2009 год (12+).
20.30 Музычная праграма «СММ». 1990 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
23.20 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Самадзейнасць Краіны Саветаў». 2007 год (12+).

EuroSport 1

1.35, 3.30 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
5.15, 7.45, 12.30 Watts.
8.00 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).
10.30 Дроны. DR1 Champions.
11.30 Алімпійскія гульні. «Зала славы».
12.45, 15.45 Лыжнае дваябор'е. Кубак свету.
14.00 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
16.45 Скачкі з трамплінаў. Кубак свету.
18.45, 20.30, 22.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
20.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».

Кінакамедыя

1.25 Прыгожыя дзяўчаты (16+).
3.35 Я ніколі не буду тваёй (16+).
5.30 Амелі (16+).
7.50 Неваляшка (16+).
9.40 Малавіта (16+).
11.45 Пацучыныя скачкі (12+).
13.55 Маё першае вяселле (16+).
15.55 Чатыры пакоі (18+).
17.50 Superнянь (16+).
19.30 Усе пары робяць гэта (16+).
21.20 Піўная ліга (16+).
23.00 Начная змена (18+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.20 «У выдатнай форме» (12+).
7.50 «Доктар І...» (16+).
8.25 «Кіпцюр з Маўрытаніі-2». Серыял (12+).
10.10, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.50, 16.55 «Варажбітка» (12+).
12.55 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Нераскрытыя таіны» (12+).
16.00 «Мой герой» (12+).
18.45, 0.15 «Авіякатастрофы. Пункт невяртання». Дак. фільм (16+).
20.25 «Таксі». Камедыя (16+).
22.15 «Барвовыя рэкі». Трылер (16+).
1.50 «90-я» (16+).
2.45 «Савецкія мафіі» (16+).
3.30 «Лінія абароны» (16+).
4.00 «Уся праўда» (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.10, 17.45 Жудасна гучна і занадта блізка (16+).
8.40 Выбар капітана Карэлі (16+).
11.05 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
13.10 На лініі агню (16+).
15.35 Чароўная Тамара (16+).
20.10 Малавіта (16+).
22.20 Сфера (16+).
0.30 Да нечага выдатнага (18 +).
2.25 Даспехі бога: у пошуках скарбаў (12+).
4.10 Нявеста, якая збегла (16+).

National Geographic

6.00 Панарама 360 (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Надзвычайны доктар Пол (16+).
9.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
10.20 Сапраўдны суперкар (16+).
11.05 Унутры кольцаў Сатурна (16+).
11.55 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.25 Інстынкт выжывання (16+).
14.10 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.55 Тэхаскі ўлоў (16+).
15.40 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.15 Баку: схаваныя таямніцы гарадоў (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Самы адшукваемы леапард у свеце (16+).
18.45, 23.35 Космас: прастора і час (16+).
19.35 Пачатак (16+).
21.10 Сапраўдны геній (16+).
22.45 Марс (16+).
0.20 Асушыць акіян (16+).
2.00 Дзікі тунец (16+).
2.45 Аўта-SOS (12+).
3.35 Сапраўдны суперкар (16+).
5.10 Цуды інжынерыі (12+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (16+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Будоўля на Аляскі (12+).
14.00, 18.00, 0.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
2.55 Пантыяк — рыцар дарог (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 2.00,** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25, 17.05 Серыял «Добрыя намеры» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.30 Меладрама «Калі вяртаецца мінулае». 1—4-я серыі (16+).
2.20 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 21.00 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.15, 17.30 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.25 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.35 «Вясельны памер» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.10 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Веру не веру» (16+).
19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў». 18-ы сезон (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Зуцы.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30, 18.00 «Вольф Месінг. Ён бачыў скрозь час». Маст. фільм (16+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Алена Цыплакова (12+).
10.00 «Ваенны ўрач. Юрый Вараб'ёў. Аперацыя «Граната»: дастаць любой цаной». Дак. фільм (12+).
10.40, 16.45 «Пажывём — пабачым». Маст. фільм (12+).
12.25 «Сіла веры».
12.50 «Артэфакты». Страдзецкі скарб.
13.20, 21.05 «Трое сутак пасля бяссмерця». Маст. фільм (12+).
14.40 «Падполле. Вайна знутры вайны». «Магіла льва» (12+).
15.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» Нацыянальны парк «Прыпяцкі» (6+).
15.30 Фальклорная група «Купалінка». Юбілейны канцэрт.
19.30 «Камертон». Эстрадны спявак, музыкант, педагог, заслужаны артыст БССР Валерый Дайнэка.
20.15 «Беларуская кухня». Груца па-радзюкоўску.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.30 «Майстры і куміры». Народная артыстка БССР Галіна Арлова.

Беларусь 5

7.10 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. «Спартак» (Расія) — «Рапід» (Аўстрыя).
9.15 «Авертайм».
9.45 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. БАТЭ (Беларусь) — «Відзі» (Венгрыя).
11.50 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Францыя — Расія.
13.25, 17.35 «Спорт-мікс».
13.35 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. «Зеніт» (Расія) — «Капенгаген» (Данія).
15.40 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск).
17.45 Легенды сусветнага спорту.
18.15 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
18.50 Хакей. КХЛ. «Ак Барс» (Казань) — «Лакаматыў» (Яраслаўль). (У перапынках — «Спорт-цэнтр».)
21.20 «Фактар сілы».
21.50 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Агляд тура.
22.50 Гандбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Данія — Швецыя. (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.15, 11.10 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 18.20 Драма «Радня» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.05 «Голас. Перазагрузка» (16+).
23.15 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Зімовая серыя гульняў (16+).
0.45 Да юбілею Барыса Грабеншчыкова. Канцэрт «Агонь Вавілона» (16+).
2.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.35, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Вострaў непатрэбных людзей». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.45 «Ежа багоў» (16+).
15.45, 16.50 «А золкі тут ціхія...» Маст. фільм (12+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Скардзіцца дазваляецца».
20.50 «Тайны Беларусі» (16+).
21.40, 0.35 Дакументальны праект (16+).

МІР

6.20 Серыял «Аса» (16+).
8.05, 10.15 Серыял «Тамарка» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «Еўразія. Вялікая лічба» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.00 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Пятровіч» (16+).
21.25, 0.10 Маст. фільм «Беражыце жанчын» (12+).
0.30 Маст. фільм «Бум» (12+).
2.30 Маст. фільм «Бум-2» (12+).
4.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
4.45 Маст. фільм «Кароль Драздабарод» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «Грамадзянін Ніхто» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Юбілейны вечар Уладзіміра Вінакура.
0.15 1/2 фіналу міжнароднага лігі КВЗ. Другая гульня.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».
6.10 «Таямнічая Расія» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 Серыял «Ліцейны» (16+).
16.35 Серыял «Дзекабрыстка» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Іншы маёр Сакалоў» (16+).
21.30 Серыял «Пёс» (16+).
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.50, 21.05, 1.00 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі».
8.30 Серыял «Калі скончылася вайна» (16+).
9.25, 19.55 Серыял «Мост» (18+).
10.30 Дак. фільм «Маўчанне».
11.00, 18.30 Серыял «Шукальнік» (12+).
11.45 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Каломба».
14.15 Серыял «Дэтэктыўныя гісторыі» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Дзецям пра зверанят».
16.55 «Адказвайка».
17.00 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
19.20 «Мой любімы гадаванец».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Маст. фільм «Іскры з вачэй тваіх» (12+).
23.25 Камедыя «Ноч у музеі» (12+).

ВТБ

6.05, 12.55 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10, 4.25 М/ф «Дуда і Дада» (0+).
7.40, 4.10 М/ф «Навацары» (6+).
8.00, 3.50 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
8.20, 3.00 «Ералаш» (6+).
9.05, 14.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.25 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.50 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
15.15 Містыка «Здзелка з д'яблам» (16+).
19.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Ивановы-3» (16+).
22.00 Містыка «Легіён» (16+).
0.10 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.50 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Яраслаўль узорысты.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30 Сусветныя скарбы.
8.50, 16.25 «І гэта ўсё пра яго». Серыял.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.35 XX стагоддзе. «Аўтарскі канцэрт кампазітара Давіда Тухманава ў Дзяржаўнай канцэртнай зале «Расія». 1986 год.
12.30, 18.40, 0.40 «Што рабіць?»
13.15 «Правінцыйныя музеі Расіі». Барадзінскае поле.
13.45 «Рассакрэчаная гісторыя». Дак. серыял.
14.15 «Ігнат Сцялецкі. Тайна падземных палат». Дак. фільм.
15.10 «Біблейскі сюжэт».
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»
17.35 Легендарныя скрыпачы XX стагоддзя. Леанід Коган.
18.30 «Колер часу». Эдгар Дэга.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Зніклыя людзі — драматычная гісторыя эвалюцыі чалавека». Дак. фільм.
21.40 Кіно пра кіно. «Міміно». Здачы не трэба!» Дак. фільм.
23.10 «Рускі француз Іван Тургеневъ».
0.00 «Мінін і Гафт». Дак. фільм.
2.50 «Колер часу». Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».

Настальгія

6.05 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
7.20, 8.40, 9.45, 12.45, 14.40, 15.45, 17.00, 20.00, 21.45, 23.00, 2.25, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.00 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.05 Тэлеспектакль «Гумар розных часоў. Сапраўдны мужчына складаецца з мужа і чына». 1968 год (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Самадзейнасць Краіны Саветаў». 2007 год (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
0.00 Фільм-спектакль «Вялікая магія». 1980 год (12+).
4.00 «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Праблемы сямейнага і халасцяцкага жыцця». 1992 год (16+).
4.45 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).

EuroSport 1

0.00, 5.00, 15.30 Алімпійскія гульні. «Зала славы».
1.00, 6.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
1.45, 6.30, 9.30, 18.00 Горныя лыжы. Кубак свету.
2.30, 10.30, 16.30 Скачкі з трампліна. Кубак свету.
3.30, 12.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
15.00 «VIP-ложа».
20.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
20.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).

Кінакамедыя

1.25 Малавіта (16+).
3.40 Прыгожыя дзяўчаты (16+).
5.55 Фанаткі на сняданак не застаюцца (16+).
7.55 Прыкінься маім мужам (16+).
9.50 Каханне здараецца (16+).
11.55 Я ніколі не буду тваёй (16+).
13.50 Жывёла (12+).
15.25 Пацучыныя скачкі (12+).
17.35 Начная змена (18+).
19.30 Мноства (16+).
21.45 Парк культуры і адпачынку (18+).
23.45 Superперцы (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар І...» (16+).
8.20, 19.00, 1.45 «Кіпцюр з Маўрытаніі». Серыял (12+).
10.00, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.45, 17.15 «Варажбітка» (12+).
12.50, 16.15, 4.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.50 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Нераскрыты талент-2». Серыял (16+).
22.00 «90-я» (16+).
22.50, 5.35 «Лінія абароны» (16+).
23.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.15 «Заложніца». Трылер (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.40 Сківіцы (16+).
8.30 12 гадоў рабства (16+).
11.10 Даспехі бога: у пошуках скарбаў (12+).
13.20 Нявеста, якая збегла (16+).
18.10 Вялікі тата (12+).
20.10 Цёмны рыцар: адраджэнне легенды (16+).
23.15 Секс у вялікім горадзе-2 (16+).
1.55 Новая эра Z (16+).
3.45 Уцёкі з Шоўшэнка (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Параграф 78. Фільм першы (16+).
8.10 Кахае не кахае (16+).
9.55 Добры хлопчык (12+).
11.50 Бой з ценем-2: рэванш (16+).
14.25 Жаніх (12+).
16.20, 4.00 Найлепшае лета нашага жыцця. 1—2-я серыі (16+).
18.30 Дублёр (16+).
20.20 Ваўкалакі (16+).
22.15 Параграф 78. Фільм другі (16+).
0.15 Падарунак з характарам (0+).
2.05 Жаніх (12+).

National Geographic

6.00 Панарама 360 (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Надзвычайны доктар Пол (16+).
9.30, 13.20 Інстынкт выжывання (16+).
10.15 Сапраўдны суперкар (16+).
11.00 Місія палёту да Сонца (16+).
11.45 Ледзяная дарога (16+).
12.35, 21.10, 3.35 Марс (16+).
14.05 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.50 Тэхаскі ўлоў (16+).
15.40 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.10, 22.00, 1.10, 4.25 Дзікі тунец (16+).
18.45, 23.30 Космас: прастора і час (16+).
19.30 Пачатак (16+).
22.45 Неверагоднае падарожжа «Хабла» (16+).
0.20 Асушыць акіян (16+).
2.45 Аўта-SOS (12+).
5.15 Цуды інжынерыі (12+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (16+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 У пошуках скарбаў (16+).
18.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.0,0 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
0.00 Небяспечная праца (16+).
2.55 Круты віраж (12+).
3.50 Апошні ніндзя (16+).

чацвер, 29 лістапада ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35,** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.20 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Добрыя намеры» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Жанчыны і спорт».
23.55 «Сфера інтарэсаў».
0.55 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 17.35 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.15, 23.05 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.15 «ЖаннаДапамажы» (16+).
15.20 «Хто я?» (12+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
21.00 «Трэці лішні» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Варэнікі з чарніцамі на казіным малацэ.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30, 18.00 «Вольф Месінг. Ён бачыў скрозь час». Маст. фільм (16+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Міхаіл Баярскі (12+).
10.00 «Ваенны ўрач. Іван Касачоў. Дзве пустыні: агонь і лёд». Дак. фільм (12+).
10.30, 16.25 «Траса». Маст. фільм (12+).
12.50 «Артэфакты». Скарб, замураваны ў сцяну Брэсцкай крэпасці.
13.20, 21.05 «Ім было дзевятнаццаць...» Маст. фільм (12+).
14.40 «Падполле. Вайна знутры вайны». «Татальнае знішчэнне» (12+).
15.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» Дзятлава (6+).
15.30 Госці «Славянскага базару». Група «Любэ».
19.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
20.15 «Беларуская кухня». Боршч з клёцкамі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 «Час кіно». Вынікі Мінскага міжнароднага кінафестывалю «Лістапад».
22.30 «У Палессі на балоце», «Ваўчанятка», «Лагодны воўк». М/ф (0+).

Беларусь 5

7.10 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Ёкерыт» (Хельсінкі).
9.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. ПСЖ (Францыя) — «Ліверпуль» (Англія).
11.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Дзённік гульнявога дня.
12.05 Легенды сусветнага спорту.
12.35 «Спорт-мікс».
12.45 «Слэм-данк».
13.15 «Козел пра футбол».
13.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Лакаматыў» (Расія) — «Галатасарай» (Турцыя).
15.40 «Агнявы рубеж».
16.10 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.45 «Авертайм».
18.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск). (У перапынках — «Спорт-цэнтр».)
20.40 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Прэв'ю.
20.55 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. БАТЭ (Беларусь) — «Відзі» (Венгрыя).
22.55 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. «Рэйнджэрс» (Шатландыя) — «Вільярэал» (Іспанія). (У перапынку — «Спорт-цэнтр».)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.15, 11.10 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Сярэбраны бор» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 23.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 22.50 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.40 Серыял «Жоўтае вока тыгра» (16+).
0.50 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.40 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.50 «Вострай непатрэбных людзей». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.35 «Ежа багоў» (16+).
15.30, 16.50 «Паляўнічыя на караваны». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 Серыял «Аса» (16+).
7.45, 10.10 Серыял «Чужое жыццё» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 3.05 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.30 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.15 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.40 «Гульня ў кіно» (12+).
17.00 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.25, 3.50 Серыял «Пятровіч» (16+).
21.40 Маст. фільм «Тэрапія каханнем» (16+).
0.10 Дак. фільм «Паўгода Андрэя Паўленкі» (12+).
5.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
5.50 «Як у рэстаране» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Грамадзянін Ніхто» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 Серыял «Тайны следства» (12+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 «Сёння».
6.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 Серыял «Ліцейны» (16+).
16.35 Серыял «Дзекабрыстка» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.50 Серыял «Іншы маёр Сакалоў» (16+).
21.30 Серыял «Пёс» (16+).
0.15 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.05, 0.50 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.30 Серыял «Калі скончылася вайна» (16+).
9.25, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.25 Дак. фільм «Валаамскі архіпелаг».
11.00, 18.50 Серыял «Шукальнік» (12+).
11.45 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Айцец Браўн» (16+).
14.15 Серыял «Дэтэктыўныя гісторыі» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 «Сад і агарод».
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
19.35 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Новы свет» (12+).
23.30 Трылер «Замкнёнае кола» (16+).

ВТБ

6.05, 12.55 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10, 4.25 М/ф «Дуда і Да-да» (0+).
7.40, 4.10 М/ф «Наватары» (6+).
8.00, 3.50 М/ф «Машкіны страшылкі» (0+).
8.20, 3.00 «Ералаш» (6+).
9.05, 14.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.25 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.50 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
15.20 Містыка «Легіён» (16+).
19.00 Серыял «Улётны экіпаж» (16+).
21.00 Серыял «Ивановы — Ивановы-3» (16+).
22.00 Фэнтэзі «Прывідны гоншчык» (12+).
0.10 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
1.50 «Кіно ў дэталях» (16+).
2.40 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.50 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Рускае апалле.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 12.15 Сусветныя скарбы.
8.50, 16.25 «І гэта ўсё пра яго». Серыял, заключная серыя.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.25 XX стагоддзе. «Ілья Гутман. Чалавек вайны і свету». Дак. фільм.
12.30, 18.40, 0.40 «Гульня ў бісер». «Сервантэс. «Дон Кіхот».
13.15 «Правінцыйныя музеі Расіі».
13.45 «Рассакрэчаная гісторыя». Дак. серыял.
14.15, 2.15 «Формула неверагоднасці акадэміка Калмагорава». Дак. фільм.
15.10 Мая любоў — Расія! «Казахі — абарыгены Прыртышша».
15.40 «2 Вернік 2».
17.35 Легендарныя скрыпачы XX стагоддзя. Арцюр Грум'ё.
18.30 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Дзмітрый Мендзялееў. Запаветныя думкі». Дак. фільм.
21.40 «Энігма. Эльжбета Пендэрэцкая».
23.10 «Рускі француз Іван Тургенеў».
0.00 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Самадзейнасць Краіны Саветаў». 2007 год (12+).
6.45, 8.40, 9.45, 11.00, 14.00, 15.45, 17.00, 18.55, 21.45, 23.00, 1.10, 2.40, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.00, 19.25, 1.30 Маст. фільм «І гэта ўсё пра яго» (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
18.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+).
20.30 «Ранішняя пошта». «Блытаніна». 1985 год (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
5.05 Тэлеспектакль «Гумар розных часоў. Сапраўдны мужчына складаецца з мужа і чына». 1968 год (12+).

EuroSport 1

0.00, 6.30 Скачкі з трамплінa. Кубак свету.
0.45, 3.30, 14.00, 18.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).
3.00, 9.00, 18.00, 23.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
8.00, 12.30, 22.05 Алімпійскія гульні. «Зала славы».
9.30, 16.30 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
11.30, 21.00 Дроны. DR1 Champions.
13.30 «VIP-ложа».
23.30 Фігурнае катанне. Гран-пры Францыі.

Кінакамедыя

2.05 Новыя прыгоды Аладзіна (6+).
4.15 Секс на дзве ночы (16+).
6.00 Мноства (16+).
8.15 Фанаткі на сняданак не застаюцца (16+).
10.15 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).

12.00 Начная змена (18+).
13.55 Малавіта (16+).
16.00 Supernянь (16+).
17.35 Неваляшка (16+).
19.30 Чатыры пакоі (18+).
21.20 Маё першае вяселле (16+).
23.20 Каханне здараецца (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар І...» (16+).
8.20, 19.00, 2.15 «Кіпцюр з Маўрытаніі-2». Серыял (12+).
10.00, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.40, 17.15 «Варажбітка» (12+).
12.50, 16.15, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.45 «Простыя складанасці» (12+).
15.20 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Нераскрыты талент-2». Серыял (16+).
22.00 «Савецкія мафіі» (16+).
22.50 «Дзікія грошы» (16+).
23.40 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.25 «Перавага Борна». Баявік (12+).

ТБ1000

6.10, 14.45 Сквіцы-2 (16+).
8.30 Секс у вялікім горадзе-2 (16+).
11.30 Цёмны рыцар: адраджэнне легенды (16+).
17.10 Уцёкі з Шоўшэнка (16+).
20.00 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
22.05 Выбар капітана Карэлі (16+).
0.30 Помста ад куцюр (16+).
2.40 Бачылі ноч (18+).
4.10 Чароўная Тамара (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Параграф 78. Фільм другі (16+).
8.10 Ваўкалакі (16+).
9.55 Падарунак з характарам (0+).
11.40 Чэмпіёны: хутчэй, вышэй, мацней (6+).
13.45 Метро (16+).

16.20, 4.25 Найлепшае лета нашага жыцця (16+).
18.20 Пасажырка (16+).
20.20 8 першых спатканняў (16+).
22.10 Блокбастар (12+).
23.55 Адрыў (16+).
1.45 Мішэнь (18+).

Discovery

6.00 Панарама 360 (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Надзвычайны доктар Пол (16+).
9.30 Дзікі тунец (16+).
10.20 Сапраўдны суперкар (16+).
11.05 Неверагоднае падарожжа «Хабла» (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20 Інстынкт выжывання (16+).
14.05, 0.50 Марс (16+).
14.55 Тэхаскі ўлоў (16+).
15.40, 22.00, 1.40, 4.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.45, 0.00 Космас: прастора і час (16+).
19.35 Пачатак (16+).
21.10 Сапраўдны геній (16+).
22.45 Секунды да катастрофы (16+).
23.10 Гарачыя межы (16+).
2.25 Дзікі тунец (16+).
3.15 Аўта-SOS (12+).
4.05 Сапраўдны суперкар (16+).
5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).

National Geographic

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00 Склады (16+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Забытая інжынерыя (12+).
14.00, 3.50 Небяспечная праца (16+).
18.00, 0.00 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
2.55 Тэхнагеніка (12+).

РОЎНЫЯ ЎМОВЫ І ПАЧУЦЦЁ АБАРОНЕНАСЦІ

Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця агучыў свае парады па паляпшэнні інвестклімату ў краіне

На парламенцкіх слуханнях, прысвечаных тэме інвестыцый, сярод іншых выступіў і кіраўнік прадстаўніцтва ЕБРР у Беларусі Аляксандр ПІВАВАРСКІ. На прыкладзе работы Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця ў нашай краіне ён расказаў, як міжнародныя арганізацыі садзейнічаюць паляпшэнню ўмоў для вядзення бізнесу.

Беларусь вылучаецца сярод іншых пераходных эканомік тым, што пазбегла рэформаў накшталт «шокавай тэрапіі», звярнуў увагу Аляксандр Піваварскі. Разам з тым эксперт прызнаў, што за апошнія 15–20 гадоў у краіне адбылося арганічнае развіццё прыватнага сектара. Зараз самы буйны работадаўца ў краіне — прыватныя кампаніі. Пра наяўнасць умоў для росту прыватнага сектара сведчаць і выпадкі пераходу малых і сярэдніх кампаній у катэгорыю буйных. Праз зліцці і паглынанні ў краіну ўваходзяць міжнародныя кампаніі. Некаторыя прадпрыемствы пачынаюць размяшчаць свае каштоўныя паперы на міжнародных рынках.

«Вельмі важна, што ў Беларусі рэпутацыя краіны з нізкім узроўнем карупцыі», — падкрэсліў Аляксандр Піваварскі.

Жаданне ўрада садзейнічаць развіццю прыватнага сектара мае вялікае значэнне, але гэтага мала, лічыць прадстаўнік міжнароднай фінансавай арганізацыі. У краіне трэба ствараць больш добразычлівыя ўмовы для бізнесу. У прыватнасці, неабходна дабівацца роўных умоў дзейнасці для прыватных інвестараў і дзяржаўных прадпрыемстваў. Неабходны роўны доступ да фінансаў. Інвестары павінны адчуваць, што іх правы будуць абароненыя ў канфліктных сітуацыях. «І важна, каб пакаранне ў адносінах інвестараў адпавядала цяжкасці іх правапарушэння», — дадаў Аляксандр Піваварскі.

Другі кірунак, дзе можна дабіцца значнага эфекту, — кіраванне дзяржаўнай уласнасцю. У гэтай сферы ЕБРР узаемадзейнічае разам з іншымі міжнароднымі арганізацыямі і беларускім урадам. «Ідэя ў тым, каб арганізаваць кіраванне дзяржаўнымі прадпрыемствамі гэтак жа якасна, як яно арганізавана ў самых лепшых прыватных кампаніях, — растлумачыў прадстаўнік ЕБРР. — Ставіцца да іх, як да кампаній, якія каціруюцца на міжнародных біржах».

www.ipr.by

Аляксандр ПІВАВАРСКІ *(злева)*, кіраўнік прадстаўніцтва ЕБРР у Беларусі, і Андрэй БРЫШЦЕЛЕЎ, старшыня праўлення ААТ «Белінвестбанк».

Два буйныя пілотныя праекты ў гэтым кірунку — Белінвестбанк і «Белаўтадар». У першым выпадку была зменена сістэма карпарацыйнага кіравання ў рамках перадпрыватызацыйнай падтрымкі. «Вынік ужо бачны — банк нарошчвае прыбытак», — паведаміў дакладчык на парламенцкіх слуханнях. Дасягненні «Белаўтадара» ў перспектыве могуць трансляваць на іншыя дзяржаўныя прадпрыемствы, мяркуе Аляксандр Піваварскі.

«Наша мэта — паказаць, што карпарацыйнае кіраванне сапраўды дае вынік і дазваляе трансфармаваць дзяржаўныя кампаніі такім чынам, каб яны не чакалі дапамогі ад дзяржавы, а самі дапамагалі ёй, — падкрэсліў выступоўца. — Мы разлічваем стварыць прыклады, якія можна будзе тыражаваць на буйныя беларускія прадпрыемствы, і лічым, што змяніць філасофію кіравання на 20–30 такіх прадпрыемствах на працягу двух-трох гадоў цалкам магчыма».

Паралельна з рэформамі дзяржсектара ЕБРР прапануе павысіць намаганні па прыцягненні якасных прыватных інвестараў на дзяржпрадпрыемствы.

Досыць перспектыўным эксперты банка лічаць і прыцягненне прыватных інвестараў да фінансавання інфраструктуры Беларусі. ЕБРР разам з урадам і міжнароднымі партнёрамі плануе знайсці сродкі на рэканструкцыю дарогі М-10. «У падобнага роду праектах замежны інвестар здымае з бюджэту частку абавязацельстваў, бо бярэ на сябе выдаткі па ўтрыманні аб'екта інфраструктуры на дзесяцігоддзі», — звярнуў увагу кіраўнік мінскага офіса ЕБРР.

Сярод мер, якія могуць палепшыць інвестыцыйную прывабнасць краіны, эксперты ЕБРР назвалі таксама папулярызацыю бізнесу і ўцягванне насельніцтва ў заняцце прадпрымальніцтвам, аслабленне ў гэтай сферы дзяржаўнага рэгулявання і кантролю, падтрымку малога і сярэдняга бізнесу ў вытворчасці.

Вельмі важныя таксама павышэнне фінансавай стабільнасці і развіццё нацыянальнага фінансавага рынку, у прыватнасці стварэнне ўмоў для рашэння праблемных крэдытаў, нарошчванне выпуску суверэнных фінансавых інструментаў у нацыянальнай валюце, камерцыялізацыя і павышэнне эфектыўнасці банкаў з дзяржаўнай формай уласнасці і рэгуляванне небанкаўскага фінансавага сектара.

Кіраўнік прадстаўніцтва ЕБРР у Беларусі таксама акцэнтаваў увагу на неабходнасці аптымізацыі чалавечага патэнцыялу: развіццё навыкаў і кваліфікацый у адпаведнасці з патрабаваннем рынку працы, стварэнне ўмоў для бесперапыннай адукацыі і павышэння кваліфікацыі, устойлівая гендарная палітыка ў галіне працаўладкавання — даванне роўных магчымасцяў у працаўладкаванні мужчынам і жанчынам, і развіццё сістэмы дзіцячых дашкольных установ.

Сам ЕБРР гатовы аказаць дапамогу ва ўкараненні эфектыўнага карпарацыйнага кіравання, у рэалізацыі функцыі ўласніка дзяржаўных прадпрыемстваў, падтрымцы падыходаў дзяржаўна-прыватнага партнёрства і развіцці зялёнай эканомікі.

* * *

Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця — міжнародная арганізацыя, у якой Беларусь удзельнічае з пачатку 90-х гадоў. Першапачаткова банк быў створаны для падтрымкі трансфармацыі былых сацыялістычных краін, пазней набыў новых членаў і пашырыў рэгіёны аперацый. Цяпер працуе амаль у 40 краінах свету, мае капітал каля 30 мільярдаў еўра. На сённяшні дзень 2,3 мільярда еўра інвеставаў у Беларусь.

Сёлета ЕБРР заключыў у нашай краіне здзелкі на суму 240 мільёнаў еўра. Аднак 2018 год можа стаць рэкордным, калі адбудзецца падпісанне буйной здзелкі па інфраструктурным праекце — тады паказчык гадавых інвестыцый перавысіць 300 мільёнаў еўра.

Прыярытэты ЕБРР у Беларусі доўгі час уключалі развіццё выключна прыватнага сектара, галоўным чынам гэта захоўваецца і зараз. Але з 2016 года банк таксама актыўна працуе над павышэннем устойлівасці і якасці паслуг у дзяржаўнай інфраструктуры, над рэгулятыўнымі рэформамі, укараненнем камерцыйных рашэнняў на дзяржаўных прадпрыемствах. Арганізацыя працуе шляхам фінансавання праз банкі-партнёры і напрамую, уключаючы ў акцыянерны капітал, аказвае тэхдапамогу, вядзе дыялог і кансультацыі з урадам, праводзіць канферэнцыі, робіць эканамічныя агляды. Зараз ЕБРР працуе па новай працэдуры дзяржаўна-прыватнага партнёрства.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ЗЯМЛЯ ДЛЯ БІЗНЕСУ

У Беларусі вызначаны адзіныя, дакладныя і празрыстыя правілы давання і выкарыстання зямельных участкаў для вядзення бізнесу, паведаміў на парламенцкіх слуханнях старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь Андрэй ГАЕЎ.

Рэзідэнты краіны могуць атрымаць зямлю ва ўласнасць або арэнду, замежныя арганізацыі — у арэнду на 99 гадоў. Канкрэтная інфармацыя пра тэрыторыі, падабраныя для рэалізацыі інвестыцыйных праектаў, размешчана ў свабодным доступе на сайтах мясцовых выканаўчых камітэтаў. Пры рэалізацыі інвестыцыйных дагавораў зямельныя ўчасткі даюцца без правядзення аўкцыёну і ўнясення платы за права заключэння дагавораў арэнды.

Інвестары таксама вызвалены ад кампенсацыі страт сельскагаспадарчай і лесагаспадарчай вытворчасці. Ёсць магчымасць растэрміноўкі ўнясення платы за права арэнды зямельных участкаў пры іх даванні для вытворчых будынкаў, аб'ектаў прыдарожнага сэрвісу, іншай нерухомасці без заключэння інвестыцыйных дагавораў. Грамадзянам дазваляецца выкарыстоўваць для рамесніцкай і прадпрымальніцкай дзейнасці, аказання паслуг у сферы аграгурызму зямельныя ўчасткі, дадзеныя ім для абслугоўвання жылых дамоў.

Спрошчана выдзяленне зямельных участкаў для прадпрымальніцтва ў сярэдніх, малых гарадах і сельскай мясцовасці.

Выкананне ўсяго комплексу паслуг па афармленні дакументаў, якія зацвярджаюць права на нерухомую маёмасць, сканцэнтравана ў сістэме аднаго дзяржаўнага органа — Дзяржкаммаёмасці. Падрыхтоўка для інвестара землеўпарадкавальных матэрыялаў адбываецца без яго ўдзелу па прынцыпе адной станцыі, ажыццяўляецца адначасова з выкананнем работ па будаўніцтве аб'екта. Кожнае чацвёртае рэгістрацыйнае дзеянне ў краіне адбываецца на працягу адной гадзіны.

Зараз на разглядзе ў Адміністрацыі Прэзідэнта знаходзіцца праект дакумента, які прадугледжвае далейшае ўдасканаленне адносін па распараджэнні дзяржаўнай маёмасцю. Сярод асноўных навацый — павелічэнне перыяду растэрміноўкі аплаты маёмасці, якая набываецца (яе тэрмін будзе вызначаць пакупнік), магчымасць продажу на аўкцыёне нерухомасці, якая размешчана на ўсёй тэрыторыі краіны (акрамя абласных цэнтраў і Мінска) адразу за адну базавую велічыню пры выкарыстанні яе для прадпрымальніцкай дзейнасці. Праектам прапануецца ажыццяўляць продаж такой маёмасці на аўкцыёне адначасова як юрыдычным, так і фізічным асобам (цяпер спачатку на аўкцыён дапускаюцца толькі арганізацыі).

Сярод праблемных пытанняў у сферы распараджэння нерухомасцю Андрэй Гаеў назваў выпадкі, калі прадпрыемствы, якія жывуць за кошт здачы ў арэнду маёмасці, не развіваюць вытворчасць і не дазваляюць набыць яе добрасумленнаму арандатару. Сёння такія сітуацыі разглядаюцца на ўзроўні міжведамаснай групы, створанай урадам.

«Дзяржава цалкам гарантуе абарону зарэгістраваных правоў на набытую або пабудаваную нерухомую маёмасць», — запэўніў Андрэй Гаеў. Дарэчы, па паказчыку «рэгістрацыя ўласнасці» рэйтынга спрыяльнасці умоў вядзення бізнесу — 2019, які складае Сусветны банк, Беларусь займае пятае месца са 190 краін.

Што датычыцца прыватызацыі, то яна ў Беларусі носіць не масавы, а канкрэтны і кропкавы характар. Прыватызаваным можа быць любое прадпрыемства, пры захаванні наступных умоў: развіццё арганізацыі, захаванне працоўнага калектыву на пэўны тэрмін і справядлівая цана. «Дзеючае заканадаўства забяспечвае максімальную публічнасць прыватызацыі, замацаваны роўныя правы нацыянальных і замежных інвестараў на ўдзел у прыватызацыі дзяржмаёмасці», — падкрэсліў Андрэй Гаеў.

«Развіваецца і такі сучасны і празрысты спосаб прыватызацыі, як продаж акцый у гандлёвай сістэме Беларускай валютна-фондавай біржы, — паведаміў старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці. — Цяпер завяршаецца падрыхтоўка для продажу на біржы мінарытарных (да 25 %) пакетаў акцый Рэспублікі Беларусь васьмі акцыянерных таварыстваў».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ВЯЛІКІЯ МАГЧЫМАСЦІ МАЛЕНЬКАЙ КАМПАНІІ

Як магілёўскія вучоныя ўкладвалі інвестыцыі ў сябе і што з гэтага атрымалася

МАГІЛЁЎСКАЯ інавацыйная фірма «ЭКОМП», якая спецыялізуецца на вытворчасці вырабаў тэхнічнага і медыцынскага прызначэння, была створана ў пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя. А калі ўлічваць, што сваю дзейнасць заснавальнікі пачыналі яшчэ ў сярэдзіне 80-х, адзіным інвестарам на ўвесь вялікі Савецкі Саюз быў бюджэт. Найлепшыя выпускнікі Магілёўскага машынабудаўнічага інстытута (цяпер Беларуска-Расійскі ўніверсітэт) выбралі сваёй прафесіяй навуку і, па сутнасці, зараблялі грошы для сваёй альма-матар, бо складалі касцяк навукова-даследчай лабараторыі валаконна-аптычнай тэхнікі, якая існавала пры ўстанове. Маладыя вучоныя прапаноўвалі не проста ідэі, а канкрэтныя распрацоўкі, якія былі запатрабаваныя ў ваеннаабароннай прамысловасці Савецкага Саюза. Але аднойчы ў краіне была аб'яўлена канверсія, і фінансаванне такіх вось невялічкіх навукова-даследчых лабараторый прыпынілася. Распрацоўшчыкі вымушаны былі выйсці ў адкрытае плаванне і паспрабаваць прадаць свой «інтэлект» як мага даражэй.

Аляксандр КАЦ дэманструе надгляднае абсталяванне.

Заказ для Хадаркоўскага

— Адна з першых структур, якая была фактычна створана Міхаілам Хадаркоўскім, «МЕНАТЭП»(міжгаліновыя навукова-тэхнічныя праграмы) прыцягвала маладых вучоных, канструктараў, каб з іх дапамогай вырашаць рэальныя патрэбы эканомікі, — расказвае **Аляксандр КАЦ, дырэктар ТАА «НВП ЭКОМП».** — У Савецкім Саюзе таварны рынак быў пусты, дрэнна было і ў прамысловасці, і ў ахове здароўя. Тады мы і звярнулі ўвагу на галіну медыцынскага абсталявання. Да гэтага рабілі для авіяцыі спецыяльныя бараскопы — такія тоненькія «вочкі», з дапамогай якіх можна было заглянуць у самую вузкую адтуліну. Але, як выкарыстаць на практыцы свой вопыт у грамадзянскай сферы, мы не ведалі. Пакуль не падвярнулася структура Хадаркоўскага. На той момант у медыцыне існавала патрэба ў лазерна-тэрапеўтычных установах. Мы іх стварылі.

Калі разваліўся Саюз, паўстала праблема з дзяржрэгістрацыяй нашай медыцынскай тэхнікі. Без гэтага нельга было яе прадаць — ніхто не купіць. Першыя некалькі вырабаў атрымалася зарэгістраваць толькі ў 1993 годзе. Тады ж паехалі на першую выстаўку ў Маскву і ўсе свае прыборы прадалі. А заадно знайшлі новых заказчыкаў і партнёраў.

На патрэбу дня

— Чым жыве сёння інавацыйная фірма? Хто ў яе інвестуе? Ці бярэ яна пазыкі?

— Мы самадастатковыя. Ніякіх пазыковых сродкаў не бяром, жывём выключна на сваё зароблена, — усміхаецца Аляксандр Кац. — Мы занялі сваю нішу і працуем выключна на заказы. Зараз, напрыклад, карыстаецца попытам надгляднае абсталяванне. Паколькі ва ўсім свеце існуе пагроза тэрору, шмат арганізацый, для якіх бяспека не пусты гук, набываюць гэтую прадукцыю. Робім простыя аптычныя даглядчыкі і больш прасунутыя — з электронікай і відэафіксацыяй. Дарэчы, пасля тэракта ў мінскім метро ў адным выданні пад фота чалавека з нашым надглядным абсталяваннем напісалі, што яно англійскае і вельмі дарагое. Я нават абуральны ліст выдаўцу накіраваў. Маўляў, крыўдзіце беларускага вытворцу. І яны далі абвяржэнне.

— Ваша прадукцыя з'яўляецца імпартазамяшчальнай?

— У Беларусі ёсць закон аб дзяржаўных закупках, і трэба прытрымлівацца пэўных працэдур. Акрамя нашых вырабаў у краіне зарэгістраваны расійскія, кітайскія, нямецкія... Нашы вырабы не горшыя за нямецкія і японскія, але нельга дырэктыўным шляхам прымусіць кагосьці браць толькі ў нас. Мы, напрыклад, пастаўляем нашы вырабы ў медыцынскія арганізацыі Беларусі. Але нам беларускага рынка вельмі мала. Той жа кальпаскоп намінальна павінен стаяць побач з кожным гінекалагічным крэслам. У 2003 годзе, напрыклад, па звестках Міністэрства аховы здароўя, патрэба ў іх была ў Беларусі прыблізна 440 штук. Гэта для нас усяго некалькі гадоў работы. А вось у Расіі маштабы большыя. Закупкі там таксама часткова цэнтралізаваныя, але нам пашчасціла знайсці добрых партнёраў.

— З якімі праблемамі даводзіцца сутыкацца?

— Складанасць у тым, што новыя медыцынскія вырабы нельга прапанаваць адразу ж, іх трэба спачатку зарэгістраваць. А працэдура рэгістрацыі расцягваецца на год-паўтара — тэхнічныя, клінічныя выпрабаванні, вялікая колькасць дакументаў. Гэта працэдура жорстка рэгламентуецца, яна складаная і дастаткова дарагая. Да таго ж раз у пяць гадоў рэгістрацыйнае пасведчанне трэба пацвярджаць. Апошнюю рэгістрацыю мы праходзілі ў 2016 годзе. І калі ў 2011 годзе ўвесь цыкл выпрабаванняў каштаваў нам 300 долараў, то ў 2016-м ужо каля 1500 долараў у эквіваленце. За пяць гадоў можаш столькі прыбытку не зарабіць, колькі ўкладзеш у распрацоўку, у гэтым праблема.

Дзе браць інвестыцыі?

— У Беларусі, здаецца, створаны ўсе ўмовы для інвестараў, але іх усё роўна не хапае. Як вы думаеце, чаму? — цікаўлюся ў суразмоўніка.

— У свеце асноўны спосаб прыцягнення інвестыцый — акцыі. Любая кампанія, якая хоча развівацца, не мае грошай, прапануе свае акцыі. Калі ў нас у краіне стваралі акцыянерныя таварыствы, ідэя была менавіта прыцягнуць грошы. У нашым разуменні, што нехта прыедзе і дасць нам грошы. Але так не бывае. Тыя ж кітайцы проста так грошы не даюць. Гэта або звязаны крэдыт — вось вам грошы, а на іх вы купіце ў нас тое і тое. Або, калі трэба нешта пабудаваць, яны таксама выкарыстоўваюць усё сваё. Любы донар зацікаўлены ў тым, каб зарабіць. Рынак акцый — барометр. У Беларусі з гэтым складана, бо якое прамысловае прадпрыемства ні вазьмі — манаполія. У гэтым, магчыма, ёсць свой сэнс. Бо так беларуская маёмасць можа перайсці ў чужыя рукі.

Летась на рахунках беларускіх грамадзян было 16 мільярдаў рублёў — вялікія інвестыцыі. Для банкаў гэта абаротныя сродкі, але вялікага прыросту эканомікі яны не даюць. У краіне створаны ўмовы для бізнесу, але не хапае стартавага капіталу. Каб тую ж кавярню адкрыць, трэба 300 тысяч долараў. А дзе іх узяць? Вы ж разумееце, стартапу акцыямі не выцягнуць, ён павінен скарыстацца пазыковымі сродкамі. Той жа крэдыт браць нявыгадна. Ужо ў наступным месяцы трэба пачынаць яго вяртаць. На наш маленькі рынак інвестары не спяшаюцца ісці. Ва ўсім свеце, дзе рыначная эканоміка не такая маладая, як у нас, грошы ўкладваюць у нешта даходнае.

— А ці ёсць краіне карысць ад такіх маленькіх фірмаў, як ваша?

— Маленькія фірмы добрыя тым, што ад заснавальнікаў патрабуюць мала выдаткаў, але прыносяць краіне вялікую карысць. У Беларусі ў 2016 годзе недзяржаўныя прадпрыемствы давалі ўклад у ВУП каля 30 %. У заходніх краінах працэнт наогул даходзіць да 60—65 %. Такімі фірмамі можна часткова вырашыць праблему недахопу інвестыцый. Яны не крэдытуюцца, не звяртаюцца да пазыковых сродкаў, але і не абцяжарваюць дзяржаву, плацяць падаткі і ствараюць рабочыя месцы. Маленькія фірмы закрываюць нішы, куды дзяржаве і буйным вытворцам ісці нявыгадна.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ІНВЕСТЫЦЫІ ДЛЯ ІНАВАЦЫЙ, або Грошы для Таптунка

Вытворцы дзіцячага харчавання асвойваюць новыя віды імпартазамяшчальнай і канкурэнтаздольнай прадукцыі

Маларыцкі кансерваваагароднінасушыльны камбінат і задумваўся ў далёкія 50-я гады мінулага стагоддзя як прадпрыемства з інавацыйным відам вытворчасці. Тады ў самым паўднёвым горадзе Брэстчыны сталі выпускаць 1000 тон сушанай бульбы ў год. Заадно асвойвалі выпуск розных кансерваў і сокаў. І калі ў канцы 60-х гадоў маларытчане выпусцілі пробную партыю маркоўнага соку, гэта быў першы падобны прадукт у краіне. Менавіта за маркоўны сок яго вытворцы былі ўзнагароджаныя пераходным чырвоным сцягам ЦК КПСС, што засведчыла сапраўдную працоўную і тэхналагічную перамогу.

Галоўны тэхнолаг цяперашняга ААТ Валянціна ГРЫГАРУК гаворыць, што атрымаць натуральны сок з морквы і цяпер даволі складаны працэс. Куды лягчэй выціснуць сок з яблыка, слівы, ягады. Але ж прадпрыемства трымае марку. Тым больш што абсалютную большасць прадукцыі камбіната цяпер складае дзіцячае харчаванне. Больш за 130 відаў сокаў, нектараў, пюрэ пад гандлёвай маркай «Таптунок» становяцца пазнавальнымі не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Зафіксавана ўжо некалькі выпадкаў падробак. Яно і не дзіва.

Работніца Галіна ЧЭРНІК.

Маларыцкія дзіцячыя сокі і пюрэ ў 250-грамовых слоічках памятаюць мамы, якія ў 80—90-х гадах гадавалі дзяцей. З той пары вытворцы карыснай прадукцыі правялі некалькі этапаў мадэрнізацыі. Першыя маштабныя інвестыцыі былі ўкладзеныя ў рэканструкцыю ў 2005 годзе. Тады сушыльны цэх перавялі поўнасцю на новыя рэйкі. Сушаная бульба перастала быць актуальнай на рынку. А яе аграмадны цэх перапрафілявалі пад кансервы для дзіцячага харчавання. Паставілі найноўшае для таго часу абсталяванне, ўкаранілі перадавыя тэхналогіі.

— З той пары імкнёмся ісці ў нагу з часам, — расказвае **дырэктар прадпрыемства Юрый ВІТРУК.** — Апошняе прадугледжвае ўкладанне інвестыцый і стварэнне інавацыйных вытворчасцяў. Тры гады таму камбінат асвоіў выпуск дзіцячага харчавання ў сучаснай гнуткай упакоўцы з камбінаваных матэрыялаў. Гэтыя пакецікі з сімпатычным мядзведзікам на ўпакоўцы зручна браць у паездку альбо на вуліцу. На італьянскае абсталяванне для названай лініі затрачаны немалыя грошы. Канцэрн «Белдзяржхарчпрам» інвеставаў 23 працэнты сродкаў, 28 працэнтаў — Брэсцкі аблвыканкам, астатнія 49 працэнтаў склалі крэдыты.

Фінансавыя ўліванні сябе апраўдваюць. Да інавацыйнай маларыцкай смакаты, якая вырабляецца без кансервантаў, фарбавальнікаў, араматызатараў і нават без цукру, цікавасць праяўляюць не толькі беларускія спажыўцы. Прадукцыя ідзе на экспарт у Расію, пробныя партыя адпраўлены сёлета ў Казахстан, Кітай, Украіну.

Словам, цяпер мы маем прадпрыемства ў райцэнтры, якое паспяхова функцыянуе і развіваецца дзякуючы найперш інвестыцыям, укладзеным у мадэрнізацыю. Для Маларыты кансерваваагароднінасушыльны камбінат — горадаўтваральнае прадпрыемства, якое сёлета за 10 месяцаў зарабіла на экспарце тры з паловай мільёны долараў. Гэта таксама 200 работнікаў невялікага райцэнтра, якія, напрыклад, у кастрычніку мелі 946 рублёў сярэдняй зарплаты і поўны сацыяльны пакет.

На камбінаце карпатліва працуюць над пашырэннем рынкаў збыту. Маркетолагі прадпрымаюць новыя крокі па прасоўванні інавацыйнай прадукцыі. Так, напрыклад, да гнуткіх пакецікаў прыдумалі рознакаляровыя накрыўкі па адпаведнасці складу пюрэ. Да яблычных пюрэ ідуць зялёныя накрыўкі, да персікавых — аранжавыя, бананавых — жоўтыя, малінавых — чырвоныя. З гэтых накрывак можна складваць цацачныя кампазіцыі накшталт лега. І дзецям гэта падабаецца.

Святлана ЯСКЕВІЧ,
Маларыцкі раён.

НОВЫЯ ІМЁНЫ

Што паспеў зрабіць за сто дзён малады старшыня сельскага выканкама

НА СУБОТНІК — ПРАЗ ЗАКЛІК ВА «УКАНТАКЦЕ»

Мікалай ЛУГАЎСКОЙ прыйшоў у Ленінскі сельскі Савет Жабінкаўскага раёна з пасады другога сакратара абкама БРСМ сёлета ў ліпені. Як і варта было чакаць, за справу ўзяўся з маладым запалам. І за тры месяцы работы паспеў рэалізаваць некалькі ўласных ініцыятыў.

Старшыня сельскага Савета Мікалай ЛУГАЎСКОЙ падчас пасадкі алеі.

ДОШКА ПАШАНЫ І НОВЫ СКВЕР

Каля ўвахода ў сельскі Савет маю ўвагу прыцягнула Дошка пашаны. Такія даводзілася бачыць у вёсках, але на іх заўсёды красаваліся здымкі перадавікоў сельгаспрадпрыемства. А тут побач з работнікамі і спецыялістамі сельскага ААТ размешчаны партрэты настаўніка, фельчара, прадпрымальніка, бібліятэкара. На Дошку пашаны Ленінскага сельсавета занесены імёны найлепшых працаўнікоў прадпрыемстваў, устаноў розных формаў гаспадарання, якія ёсць на тэрыторыі. Як паказваюць першыя водгукі, людзі ацанілі такую ўвагу.

Вядома, самай галоўнай справай мясцовай улады заўсёды было добраўпарадкаванне. Восеньскія клопаты па навядзенні парадку сёлета пачалі з закладкі новага сквера, а калі пасадзілі маленькія дрэўцы і абазначылі будучае месца адпачынку, вырашылі работу па азеляненні працягнуць. Лясгас выдзеліў саджанцы елкі: 179 маленькіх дрэўцаў пасадзілі ўздоўж дарогі (пасёлак стаіць на трасе М1).

— Паглядзелі з іншых вуліц, а таксама жыхары Рагозна, Філіпавіч, Буснёў на добрую справу, захацелі ў сябе пасадзіць дрэўцы, — расказвае Мікалай Лугаўской. — Сельсавет іх падтрымаў. Людзі выйшлі на суботнікі, папрацавалі грамадой, разам будуць і даглядаць маладыя елачкі.

І калі з гэтай работай жыхары справіліся самі, то з іншымі аб'ектамі, якія патрабуюць добраўпарадкавання, сітуацыя больш складаная. Напрыклад, у старадаўнім парку, што ўяўляе сабой рэшткі былой панскай сядзібы, таксама правялі суботнік. Прыбралі сухія галіны, апалае лісце. Але там патрэбны грошы, каб, напрыклад, мець магчымасць пачысціць былыя сажалкі, пракласці дарожкі, пасадзіць новыя дрэвы. Кіраўніку мясцовай улады падказалі, што можна падрыхтаваць дакументы і прыняць удзел у конкурсе ініцыятыў, вынік якога — атрыманне гранта на добрую справу. Так што цяпер рыхтуецца апісанне будучай экалагічнай сцяжыны.

ПАРАДАК КАЛЯ ПОМНІКАЎ

Грунтоўная работа ў апошнія месяцы праведзеная па рамонце і добраўпарадкаванні тэрыторыі вакол капліцы ў гонар Крупчыцкай бітвы. Самая вялікая і крывавая бітва падчас касцюшкаўскага паўстання адбылася ў верасні 1794 года пад Крупчыцамі, цяпер гэта вёска Чыжэўшчына. На гэтым месцы стаіць капліца, якую трэба перыядычна даглядаць і абнаўляць. Таму старшыня мясцовай улады не абмежаваўся адным суботнікам. Быў арганізаваны сапраўдны працоўны дэсант. Спачатку падправілі фундамент, пафарбавалі агароджу, прыбралі шмат непатрэбных раслін. Карацей, надалі тэрыторыі прывабны выгляд. Таксама дагледжзелі помнік ахвярам Халакосту, які ўстаноўлены ў вёсцы Хадасы.

— Утрымліваць помнікі дастойна на сваёй тэрыторыі заўсёды лічылася справай гонару нашчадкаў, — кажа старшыня сельскага Савета.

Анатоль ШАЛТАНЮК, старшыня Жабінкаўскага раённага Савета дэпутатаў:

— Ленінскі сельсавет асаблівы. Яго цэнтр — аграгарадок Ленінскі — і навакольныя вёскі размешчаны ў бойкім месцы, паабапал трасы М1. Тут вельмі зручна дабірацца да Брэста, Кобрына. Некаторыя і працуюць у гэтых гарадах. Дзве траціны насельніцтва Ленінскага складаюць людзі да 40 гадоў. У пасёлку і навакольных вёсках няма ніводнага вольнага ўчастка пад забудову, яны тут жа разбіраюцца. Тут не засталося і свабоднага гектара зямлі, бо развіты падсобныя гаспадаркі, ёсць фермеры. Аграгарадок мае добрую інфраструктуру, свае традыцыі, захавальнікамі якіх з'яўляюцца школа і культурныя ўстановы. У гэтых умовах падтрымліваць парадак надзвычай актуальна. Лічу, што новы кіраўнік сельвыканкама нездарма зрабіў упор на згуртаванне людзей вакол добрых спраў і выкарыстоўвае для гэтага ў тым ліку інфармацыйныя тэхналогіі. А для тых, хто з інтэрнэтам не вельмі сяброўе, каля сельскага Савета з'явіўся новы інфармацыйны стэнд.

СТАНОЎЧЫ ПРЫКЛАД

Мікалай Лугаўской мае намер акцэнтаваць увагу на станоўчым прыкладзе, усяляк падтрымліваць вопыт жыхароў, якія ствараюць прыгажосць вакол сябе. Так з'явілася рашэнне праводзіць конкурс на найлепшы падворак не раз, а два разы на год: вясной і восенню. Сёлета такі конкурс праводзілі ў жніўні. На ім у ліку іншых быў адзначаны Міхаіл Хандрыка, які працуе культарганізатарам у санаторыі «Надзея». Гаспадар і яго жонка добраўпарадкавалі спачатку ўласны падворак, затым навялі прыгажосць на вуліцы побач з домам: пасеялі газонную траву, разбілі клумбы, зрабілі падсветку. І цяпер іх сядзіба — адна з найпрыгажэйшых у Ленінскім.

А зрабіць свята вёскі святам для ўсіх можна, калі згуртаваць аднадумцаў, знайсці падтрымку ў грамады — да такой высновы прыйшоў старшыня падчас першага ў сваёй практыцы вясковага свята. І калі знайсці грошы на прэміі пераможцам конкурсаў аказалася няпроста, то арганізаваць захвочвальныя прызы ўдалося. Мясцовая прадпрымальніца-цырульнік ахвяравала некалькі сертыфікатаў для наведвання сваёй майстэрні, прадпрымальнікі-аграрыі ўзнагароджвалі ўласнай прадукцыяй.

Кіраўнік ААТ «Рагазнянскае» Аляксандр Семянюк кажа, што заўсёды гатовы падтрымаць разумную ініцыятыву. Так было, дарэчы, і з Дошкай пашаны, выраб якой прафінансавала гаспадарка. Ну і ў справе добраўпарадкавання сельгаспрадпрыемства ніколі не застаецца ўбаку. Тут жа жыве значная частка працаўнікоў і ветэранаў гаспадаркі. Папрасіў аднойчы выканкам прывезці чарназёму для ўладкавання двара побач з адным з самых старых шматкватэрных дамоў. Грунт падвезлі машынай гаспадаркі. Людзі выйшлі на вуліцу дружна, зямлю разраўнялі, пасадзілі туі, кветкі. У ЖКГ убачылі, што ў доме жывуць руплівыя гаспадары, і праклалі каля дома новыя дарожкі. Пайшла ланцуговая рэакцыя добрых спраў.

Да наступнага свята вёскі рыхтуецца мноства іншых спраў і пачынанняў. Напрыклад, каваль Аляксандр Кузнец у якасці падарунка Ленінскаму ўзяўся выкаваць ажурны слуп з указальнікам населеных пунктаў і сацыяльна-значных аб'ектаў. Ёсць іншыя падобныя задумкі.

Таму Мікалай Лугаўской актыўна прысутнічае ў сацыяльных сетках, ёсць сельсавецкія групы ва «УКантакце», «Фэйсбуку» і «Твітэры». На любую добрую справу людзей можна арганізаваць, папярэдне кінуўшы заклік. У найбліжэйшыя дні старшыня плануе звярнуцца да землякоў з прапановай арганізаваць у пасёлку навагоднюю елку. Раней тут святочны атрыбут ніколі не ставілі, а пасля дванаццаці ў навагоднюю ноч людзі збіраліся каля Дома культуры на вясковае народнае гулянне. Але ж без сімвалічнага дрэўца, згадзіцеся, не той каларыт Новага года. Выправіць справу можна талакой: ад кожнай сям'і дастаткова прынесці па два шары і ўпакоўку мішуры. Прадпрымальнікі згадзіліся дапамагчы электрычнымі гірляндамі. Калі людзі ідэю падтрымаюць, гэтым разам будзе прыгожая навагодняя елка ў Ленінскім.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Жабінкаўскі раён.

ДОСВЕД У НЮАНСАХ

Якім чынам ствараць новыя працоўныя месцы на вёсцы? Як арганізаваць работу па добраўпарадкаванні і навядзенні парадку на зямлі? За якія сродкі выдаляюцца дрэвы на вясковых могілках? Гэтыя і іншыя праблемныя пытанні абмяркоўваліся ў Ельскім раёне падчас абласнога семінара са старшынямі раённых Саветаў дэпутатаў Гомельшчыны.

Выязная сустрэча дэпутатаў і кіраўнікоў абласных арганізацый далёка не першая, таму дыялог ідзе актыўны. Дасягненні і недахопы ў пэўных сельскіх населеных пунктах бачны адразу. У Млыноцкім сельсавеце, напрыклад, завязалася вострая дыскусія, звязаная з арганізацыяй парадку на могілках. Ёсць пытанні з пляцоўкамі для смецця і пахаваннямі нябожчыкаў, людзі ажыццяўляюць пахаванні ў магілы сваіх продкаў без дазволу сельсавета. **Алена КОЗІНЦАВА, старшыня сельвыканкама,** адзначае, што сёлета жук-караед дабраўся да могілак — хвоі адразу сталі жоўтыя. А гэта значыць, што векавыя дрэвы, якія там растуць, патрабуюць тэрміновага выдалення.

Праблемы, звязаныя з гэтым працэсам, добра вядомыя ўсім старшыням раённых Саветаў і сельвыканкамаў. Для правядзення работ запрашаюць спецыялістаў МНС і камунальныя службы з адпаведнай тэхнікай. Але ж вялізныя машыны часцей за ўсё працуюць па перыметры. Усярэдзіне патрабуецца амаль ювелірная работа, каб пры падзенні галін не пашкодзіць помнікі. У Млыноцкім сельсавеце са сваіх жыхароў знайшлі мужчыну, які згадзіўся атрымаць новую кваліфікацыю і адправілі яго вучыцца на прамысловага альпініста. Цяпер ён займаецца карпатлівай работай па выдаленні старых дрэў, у тым ліку на могілках.

«За якія сродкі выдаляюцца дрэвы?» Гэтае пытанне дэпутаты задаюць адзін аднаму і тут жа дзеляцца досведам. За сродкі на добраўпарадкаванне і так званае самаабкладанне. Раённымі ўладамі выдзяляюцца грошы на добраўпарадкаванне воінскіх пахаванняў і помнікаў, якія маюць статус гісторыка-культурнай спадчыны. У Ельскім раёне, напрыклад, налета два сельскія Саветы паўдзельнічаюць у праграме па рэстаўрацыі воінскіх пахаванняў. Таксама тут актыўна працуюць з мясцовым упраўленнем па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. Беспрацоўных людзей з адпаведнай кваліфікацыяй актыўна прыцягваюць да работ на могілках.

— Першачарговая задача дэпутатаў і старшыняў камісій па садзейнічанні занятасці, — кажа **старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЕНКЕВІЧ,** — данесці ў даступнай форме гэтую інфармацыю да кожнага жыхара свайго рэгіёна. Дарэчы, мы прыступаем да фарміравання плана на наступны год, у якім працягнем абмен інавацыйным досведам па розных кірунках нашай дзейнасці.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

КАРЦІНКІ З ГЛЫБІНКІ

Замест кантэйнераў — машыны «адказных таварышаў»

У Гаранскім сельсавеце прыём грамадзян па асабістых пытаннях правяла старшыня Мінскага раённага Савета дэпутатаў Юлія БЯЛЯНКІНА. Спектр праблем, якія хвалююць людзей, дастаткова шырокі, паведамляе газета Мінскага раёна «Прысталічча».

Напрыклад, бацька шматдзетнай сям'і, у якой да таго ж выхоўваецца і дзіця-інвалід, Сяргей Лагвіненка, прасіў растлумачыць, ці мае ён права выкупіць дом, дзе жыве яго сям'я, на льготных умовах? Заяўніку дадзены адпаведныя рэкамендацыі.

Пенсіянер Аляксандр Ключнік з пасёлка Траскоўшчына турбаваўся наконт рамонту дарогі на вуліцы Школьнай. Паводле яго слоў, там толькі трэба падсыпаць друзам 50 метраў дарожнага палатна.

Зрэшты, на нездавальняючы стан мясцовых дарог скардзіліся і іншыя грамадзяне, якія прыйшлі на прыём. Неабходныя тлумачэнні з гэтай нагоды даў дырэктар ДРБУ-194 Віктар Рагускі, які прысутнічаў на прыёме.

Аляксей Жэшка і Алена Асіпенка хадайнічалі аб уключэнні інжынерных сетак жылой забудовы аграгарадка Наваселле ў план будаўніцтва, які фінансуецца з бюджэту Мінскага раёна. Ім варта паспяшацца: заявы на разгляд дадзенага пытання прымаюцца не пазней за сярэдзіну снежня гэтага года.

З 2014-га вядуць перапіску з чыноўнікамі жыхары дома № 6 на вуліцы Маладзёжнай у Наваселлі, паведаміла Ларыса Крыловіч, якая прыйшла на прыём. Людзі просяць аб адным: завяршыць рамонт даху іх дома, які так да гэтага часу і не скончаны. Між тым дом заліваюць дажджы. Па тэлефоне **дырэктар Жыллёва-камунальнай гаспадаркі Міншчыны Арцём ЯФРЭМАЎ** растлумачыў, што рамонт будзе завершаны ў пачатку наступнага года. Што і казаць, камунальнікі застаюцца верныя сабе: шчодра раздаюць абяцанні, пра якія потым забываюцца. Паглядзім, ці стрымаюць яны слова гэтым разам.

Ларыса Крыловіч таксама ўзняла пытанне выкарыстання пяці кантэйнераў для збору камунальных адходаў. Яны выстаўлены каля яе агарода непасрэдна на зямлі, нягледзячы на тое, што побач знаходзіцца асфальтавая пляцоўка, аднак на ёй ставяць свае асабістыя машыны розныя «адказныя таварышы». Пытанне ўзята на кантроль.

А жыхара вёскі Крылава Канстанціна Вяжэвіча турбуе блытаніна ў нумарацыі дамоў раёна жылой забудовы. Гэта стварае пэўныя нязручнасці для пад'езду машын экстранных службаў: хуткай дапамогі, пажарнай, міліцыі. Навесці парадак у нумарацыі дамоў можна толькі пры ўмове, калі кожны з іх уладальнікаў звернецца ў адпаведную рэспубліканскую ўстанову.

КРОКІ ДА ЭКАЛОГІІ

Экалагічная адукацыя, змена спажывецкіх звычак і сартаванне адходаў ці забароны і абмежаванні на вытворчасць непрыдатнай для перапрацоўкі прадукцыі, стварэнне новых тавараў, якія могуць вырабляцца з другасных рэсурсаў, і выкарыстанне смецця як паліва. Беларусі яшчэ давядзецца выбіраць свой шлях да жыцця без адходаў...

У найбліжэйшы час мы можам застацца без аднаразовага посуду, саломінак для кактэйляў і ватных палачак. Ва ўсялякім разе, у хуткім часе яны знікнуць у Еўрасаюзе. І гэта толькі адзін з крокаў па барацьбе з пластыкам.

За апошнія пяцьдзясят гадоў ужыванне пластыку ў Еўропе павялічылася ў 20 разоў. Сінтэтычныя палімеры, танныя і зручныя для спажыўцоў, замянілі паперу, дрэва, шкло. Пры гэтым значна сталі прырастаць звалкі, пераважна дзякуючы аднаразовай упакоўцы. І калі Еўропа пачала тануць у смецці, якое аказалася складана, а то і немагчыма перапрацаваць, эколагі забілі трывогу. У адказ на іх выступленні ў Еўрасаюзе былі прыняты адпаведныя заканадаўчыя акты і распрацавана цэлая стратэгія па абыходжанні з адходамі. Натуральна, адна з асноўных задач, якую трэба вырашаць сёння, — скарачэнне вытворчасці пластыку, які не можа быць перапрацаваны.

Зразумела, Беларусь не зможа застацца ўбаку і нам давядзецца таксама вырашаць «пластыкавую праблему». Напэўна, нашым вытворцам ужо цяпер варта падумаць пра альтэрнатыву сінтэтычным палімерам. А спажыўцам пачаць прызвычайвацца абыходзіцца хаця б без таго ж аднаразовага посуду і поліэтыленавых пакетаў.

Шмат намаганняў да барацьбы з адходамі прыкладаюць беларускія экалагічныя арганізацыі. Часам іх праекты, якія пачыналіся як валанцёрская справа, перарастаюць у экалагічны бізнес. Пры гэтым яны спрабуюць адвучыць беларусаў ад дрэнных, «экалагічна недружалюбных» звычак.

Сацыялагічнае апытанне, праведзенае Цэнтрам экалагічных рашэнняў, паказала, што 55 працэнтаў беларусаў маюць у сваёй шафе адзенне, якое надзявалася ўсяго пару разоў. Але незапатрабаваным рэчам можна знайсці прымяненне. Так, дабрачынны магазін «Калі ласка» прымае непатрэбнае адзенне і перадае людзям, якія трапілі ў складанае матэрыяльнае становішча.

Сацыялагічнае апытанне таксама засведчыла, што 39 працэнтаў жыхароў краіны выкідаюць рэшткі ежы. І гэта эканомныя беларусы! Ужо з'явілася ініцыятыва «Мінскі кошык», якая працуе з гэтай праблемай. Актывісты прыдумалі, што рабіць з рэшткамі ежы, пратэрміна-ванымі прадуктамі і таварамі супермаркетаў, тэрмін прыдатнасці якіх хутка скончыцца.

Актывісты паклапаціліся і пра тое, як абараніць спажыўца ад лішніх пакупак. Напрыклад, каб павесіць карціну, зусім не абавязкова набываць дрыль, яе можна ўзяць у бібліятэцы інструментаў.

Хутка знайшлася альтэрнатыва поліэтыленавым пакетам. Так, сёння можна не толькі набыць тканінавыя торбы і спецыяльныя шматразовыя фасовачныя пакецікі, але і самім навучыцца іх шыць (праект «ТорбаШоу»).

Усе вышэй згаданыя ініцыятывы скіраваныя на тое, каб мяняць паводзіны спажыўца, адвучаць яго ад тавараў, якія потым запаўняюць нашы сметніцы. Але ці многія людзі адразу змогуць пераключыцца на экалагічна дружалюбны лад жыцця?

Пакуль гаварыць пра татальную «экасвядомасць» насельніцтва не даводзіцца. Нават прывучыць людзей збіраць адходы асобна аказалася не так проста. Многія яшчэ не даносяць другасныя рэсурсы да каляровых кантэйнераў. Некаторыя пры гэтым заяўляюць: «Навошта сартаваць, калі ўсё смецце забірае адна машына?» Насамрэч змесціва каляровых кантэйнераў пасля трапляе на сартавальныя пункты, і ад 20 да 80 працэнтаў яго ідзе на перапрацоўку. З агульных жа кантэйнераў можна пусціць у справу не больш за 10 працэнтаў адходаў.

ШТО РАБІЦЬ?

Шмат намаганняў, накіраваных на перавтварэнне адходаў у другасныя рэсурсы, робіцца дзяржорганамі. Пытанне, прысвечанае гэтай тэме, будзе разглядацца на парламенцкіх слуханнях у наступным годзе. Але сёння варта задумацца і над тым, што рабіць, каб звычайныя жыхары маглі дапамагаць у вырашэнні «смеццевых» пытанняў, якіх, на жаль, менш не становіцца. Як змагацца з несанкцыянаванымі звалкамі? Што перашкаджае людзям сартаваць адходы? Як паўплываць на вытворцаў, якія вырабляюць тавар, непрыдатны для перапрацоўкі? Каму і як перашкаджае смецце? І якія шляхі для вырашэння такіх праблем бачаць нашы чытачы? «МС» усіх запрашае да дыскусіі.

Дасылайце свае меркаванні ў рэдакцыю на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск з пометкай «для «МС». Ці на электронны адрас: info@zviazda.by.

А яшчэ мы прапануем чытачам прыняць удзел у нашай экалагічнай апытанцы на сайце zviazda.by. Кожны тыдзень мы будзем падводзіць яе вынікі і змяняць пытанні, каб даведацца, наколькі «экасвядомыя» нашы чытачы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Ці хвалюе вас праблема бытавога смецця?

- Так.
- Не.
- Не задумваўся аб гэтым.

Што для вас найбольш значнае ў вырашэнні праблемы ўтылізацыі смецця?

- Забруджванне планеты.
- Чысціня ў двары / у горадзе.
- Яшчэ адна магчымасць зарабіць грошы.

Што неабходна зрабіць для таго, каб паўсюдна ўвесці раздзельны збор смецця?

- Павышаць агульную культуру людзей, тлумачыць, для чаго гэта трэба.
- Павялічыць колькасць дворнікаў.
- Ставіць больш спецыяльных кантэйнераў.
- Быць патрабавальнымі да сябе і членаў сям'і.

У якім населеным пункце вы жывяце?

- Мегаполіс (сталіца, абласны горад).
- Невялікі раённы горад.
- Пасёлак, аграгарадок, вёска.

Ваш узрост

- 15—20 гадоў.
- 20—30 гадоў.
- 30—45 гадоў.
- 45—60 гадоў.
- 60+.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. **Нумар падпісаны ў 19.30 22 лістапада 2018 года.**